

АД „КОМУНАЛАЦ“ БИЈЕЉИНА
Б И Ј Е Љ И Н А

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
ЗА 2020. ГОДИНУ

Бијељина, мај 2021. године

САДРЖАЈ

1.	ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ	2
1.1.	Оснивање и регистрација.....	2
1.2.	Основни идентификациони подаци	2
1.3.	Акције и акционари Друштва.....	4
1.4.	Дјелатност Друштва	4
1.6.	Органи управљања	8
1.7.	Организација Друштва.....	9
2.	ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ДРУШТВА	10
3.	ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ПРОЦЈЕНА	12
3.1	Нематеријална улагања.....	12
3.2	Некретнине, постројења и опрема	12
3.3	Дугорочни финансијски пласмани	15
3.4	Залихе	15
3.5	Краткорочна потраживања и пласмани.....	16
3.6	Грешке из претходног периода	16
3.7	Признавање прихода	17
3.8	Признавање расхода.....	17
3.9	Финансијске обавезе	17
3.10	Дугорочна резервисања	18
4.	РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА ДРУШТВА	19
	ПРОИЗВОДНО - ТЕХНОЛОШКИ СЕКТОР	19
1.	Служба комуналних услуга	19
1.1	Прикупљање и одвожење отпада	19
1.2	Одржавање јавно-прометних површина	23
1.3	Услуге специјалним комуналним возилима	25
2.	Служба одржавања градског зеленила	28
3.	Служба за организацију пијачних услуга	29
	СЕКТОР ЕКОНОМСКО - ФИНАНСИЈСКИХ, ПРАВНИХ И ОПШТИХ ПОСЛОВА	30
1.	Служба за правне, кадровске и опште послове	30
2.	Служба исхране радника	30
3.	Служба за финансијске и рачуноводствене послове.....	31
3.1	Приходи.....	31
3.2	Расходи.....	38
3.3	Нето добитак.....	49
3.4	Нето добитак у Пореском билансу	49
3.5	Резултат пословања по службама Друштва	50
3.6	Извјештај независног ревизора	55
	АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА ДРУШТВА.....	59
1.	АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКЕ РАВНОТЕЖЕ	59
2.	АНАЛИЗА ЗАДУЖЕНОСТИ.....	61
	ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ ДРУШТВА.....	65
	ПРИНОСНИ ПОЛОЖАЈ ПРЕДУЗЕЋА	68
	ЗАКЉУЧАК	72
	МЈЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВАЊА	74

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ

1.1. Оснивање и регистрација

Основно јавно државно предузеће (ОЈДП) **"Комуналац" Бијељина**, Улица Милоша Црњанског број: 7. основано је Одлуком Скупштине општине Бијељина 05.06.1995. године, број 01-022-8/95 издвајањем из тада постојећег **КРО "4. јули" Бијељина**.

Предузеће је као акционарско друштво „Комуналац“ Бијељина са сједиштем у Бијељини, Ул. Милоша Црњанског број: 7. (у даљем тексту Друштво) уписано у судски регистар правних лица код Основног суда у Бијељини, Рјешењем број регистарског улошка регистарског суда: 1-121, ознака и број уписника суда: Фи-254/05 од 07.09.2005. године.

Истим рјешењем уписана је и промјена својине државног капитала ОДП „Комуналац“ са п.о. Бијељина, када је предузеће промјенило и облик организовања у акционарско друштво "Комуналац" Бијељина, са постојећом адресом, сходно одредбама „*Закона о приватизацији државног капитала у предузећима*“ („Службени гласник Републике Српске“ број: 24/98, 62/02, 38/03 и 65/03) и „*Закона о јавним предузећима*“ („Службени гласник Републике Српске“ број: 75/04, 78/11) као и промјена облика организовања од државног предузећа у акционарско друштво.

Рјешењем о регистрацији Окружног привредног суда у Бијељини број: 059-0-Рег-17-000 352 од 12.04.2017. године уписана је промјена статуса лица овлашћеног за заступање, а на основу Одлуке Надзорног одбора број: 2059/2017 од 24.03.2017. године, па је као лице овлашћено за заступање уписан: **Миленко Вићановић, дипломирани инжењер електротехнике из Бијељине.**

Надзорни одбор АД „Комуналац“ Бијељина је Одлуком о разрјешењу функције директора АД „Комуналац“ Бијељина, број: 4543/2020 од 10.07.2020. године са исте разрјешити Миленка Вићановића, закључно са 20.07.2020. године.

Рјешењем о регистрацији Окружног привредног суда у Бијељини број: 059-0-Рег-20-001 470 од 21.07.2020. године уписана је промјена статуса лица овлашћеног за заступање, а на основу Одлуке Надзорног одбора број: 4544/2020 од 10.07.2020. године, па је као лице овлашћено за заступање уписан: **Дико Цвијетиновић, дипломирани економиста из Бијељине.**

1.2. Основни идентификациони подаци

Према расположивој документацији скраћени назив Друштва је:

**АД „Комуналац“ са п.о. Бијељина,
Улица Милоша Црњанског број: 7.**

Матични број Друштва: **1028421** (према Рјешењу о регистрацији: **МБС 1-121**)

Обавјештењем о разврставању пословног субјекта по дјелатностима Републичког завода за статистику број: 8193 од 28.06.2013. године Друштво је разврстано као:

- Облик организовања: Акционарско друштво - 03
- Облик својине: Два или више облика својине – 4
- Сједиште: 76300 Бијељина, Милоша Црњанског 7.
- Општина/Град: Бијељина – 10057,
- Основна дјелатност: Прикупљање неопасног отпада – 38.11

Истим Обавјештењем извршено је и разврставање Пословних јединица, а врста промјене је усклађивање са законом и промјена осталих података.

У правном промету са трећим лицима Друштво иступа без ограничења, а за своје обавезе одговара цјелокупном имовином којом располаже. Оснивачи одговарају до висине уложених средстава. Своје финансијско пословање Друштво обавља преко трансакционих рачуна и то:

- 555-001-00000700-03..... Нова банка а.д. Бијељина
- 554-001-00000055-13 Наша банка а.д. Бијељина
- 551-030-00000425-40..... Комерцијална банка
- 567-343-10000007-48..... Сбербанк а.д. Бања Лука
- 562-003-81253484-23..... НЛБ банка а.д. Бања Лука
- 552-000-18238004-65..... Аддико банк а.д.

Девизно пословање Друштво обавља се преко девизних рачуна и то:

- 554-780-0003360-111..... Наша банка а.д. Бијељина (ЕУР)
- 554-780-0003360-111..... Наша банка а.д. Бијељина (УСД)

Пореска управа Министарства финансија Републике Српске издала је Потврду о регистрацији пореског обвезника број: 453/01 од 20.09.2005. године и додијелила број:
4400305650008

Увјерењем Управе за индиректно опорезивање број: 04/1-УПРЈ/1-3545-2/07 од 05.07.2007. године додијелен је идентификациони број:
400305650008

Комисија за хартије од вриједности Републике Српске уписала је својим Рјешењем број: 01-03-ПЕ-2515/05 од 20.09.2005. године Друштво у регистар емитената са подацима:

- **ознака и регистарски број емитента 04-693-101/05**

Са Централним регистром хартија од вриједности АД Бања Лука закључен је Уговор о регистрацији хартија од вриједности број: 01-04-7354/05 од 03.10.2005. године, којим се регулишу међусобни односи из основа вођења рачуна емитента и чувања нематеријализованих хартија од вриједности. Рјешењем о регистрацији хартија од вриједности Централног регистра хартија од вриједности, број: 06-32/05 од 04.11.2005. године извршена је регистрација хартија од вриједности емитента „Комуналац“ а.д. Бијељина.

Бањалучка берза а.д. Бања Лука донијела је Рјешење број: 08-2534/2005 од 07.11.2005. године о уврштавању хартија од вриједности на слободно берзанско тржиште.

Све наведене активности у периоду од уписа усклађивале су се и усаглашавале у складу са измјењеним околностима.

1.3. Акције и акционари Друштва

Статутом Друштва - пречишћени текст од 10.08.2011. године (чан 17.) дефинисано је да основни капитал Друштва износи 3.748.014 КМ и представља збир номиналних вриједности акција Друштва које су акционари стекли у поступку власничке трансформације.

Укупан број акција (број рачуна код Централног регистра је: 15904617) износи 3.748.014 комада, номиналне вриједности по једној акцији 1,00 КМ, односно, укупно у номиналном износу 3.748.014,00 КМ. На основу Рјешења о регистрацији хартија од вриједности број: 06-32/05 (прва емисија), уписано је 2.559.403 акција, затим по Рјешењу 01-УП-031-1318/06 од 18.04.2006. године уписана је 101.571 обична акција (друга емисија) и по Рјешењу број: 01-УП-031-2300/06 од 30.06.2006. године уписано је 1.087.040 акција (трећа емисија).

Централни регистар хартија од вриједности а.д. Бања Лука доставио је Извјештај – књигу акционара, од 31.12.2020. године са подацима о власницима хартија од вриједности на тај дан. Према овом Извјештају, ознака ХОВ је: КМБЈ-Р-А. Све акције су са правом гласа. Појединачно посматрано, најзначајнији акционари су:

<i>Назив акционара</i>	<i>Текући период</i>		<i>Претходни период</i>	
	<i>Номинални износ</i>	<i>% учешће</i>	<i>Номинални износ</i>	<i>% учешће</i>
Град Бијељина	2.436.256	65,001251%	2.436.256	65,001251%
„Октан промет“ д.о.о.	1.118.745	29,849008%	1.118.745	29,849008%
Станковић Михаило	70.820	1,889534%	70.820	1,889534%
Остали акционари	122.193	3,260207%	122.193	3,260207%
Укупно	3.748.014	100,00%	3.748.014	100,00%

Значајни акционари (прва три) на дан 31.12.2020. године располажу са 96,739793% акција Друштва, и све акције су са правом гласа. Преостали акционари располажу са 3,260207% акција. У текућем периоду није било промјене података.

1.4. Дјелатност Друштва

Рјешењем о регистрацији Окружног привредног суда у Бијељини број: 059-0-Рег-11-000 646 од 13.12.2011. године уписано је усклађивање дјелатности, према коме је уписана дјелатност Друштва:

- 01.30 - Гајење садног материјала и украсног биља,
- 37.00 - Канализација
- 38.11 - Прикупљање неопасног отпада,
- 38.12 - Прикупљање опасног отпада,
- 38.21- Обрада и одлагање неопасног отпада,
- 38.22 - Обрада и одлагање опасног отпада,
- 38.32 - Рециклажа (прерада) разврстаних материјала,

- 39.00 - Дјелатности санације (ремедијације) животне средине и остале услуге управљања отпадом,
- 41.10 - Организација извођења пројекта за зграде,
- 45.20 - Одржавање и поправка моторних возила,
- 45.32 - Трговина на мало дијеловима и прибором за моторна возила,
- 46.22 - Трговина на велико цвијећем и садницама (растињем),
- 47.76 - Трговина на мало цвијећем, садницама, сјеменем, ђубривом, кућним љубимцима и храном за кућне љубимце у специјализованим продавницама,
- 47.81 - Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима на тезгама и пијацама,
- 47.82 - Трговина на мало текстилом, одјећом и обућом на тезгама и пијацама,
- 47.89 - Трговина на мало осталом робом на тезгама и пијацама,
- 49.41 - Друмски превоз робе,
- 68.10 - Куповина и продаја сопствених некретнина,
- 68.20 - Изнајмљивање и пословање сопственим некретнинама или некретнинама узетим у закуп (лизинг),
- 81.29 - Остале дјелатности чишћења,
- 81.30 - Услугне дјелатности уређења и одржавања зелених површина,
- 96.03 - Погребне и припадајуће дјелатности.

Истим Рјешењем уписано је да Друштво у спољнотрговинском промету може да обавља све дјелатности уписане у судски регистар као у унутрашњем промету.

1.5. Нормативна основа организовања

На основу члана 181. и 442. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник Републике Српске" број: 127/08, 58/09, 100/11) Закона о јавним предузећима ("Службени гласник Републике Српске" број: 75/04, 78/11) Скупштина акционара **а.д. "Комуналац" Бијељина**, је на сједници одржаној дана 10.08.2011. године усвојила „*Статут акционарског друштва „Комуналац“ Бијељина – пречишћени текст*“ којим се дефинише:

- правна форма, фирма, сједиште и матични број Друштва,
- правни промет, заступање, представљање и потписивање Друштва,
- дјелатност Друштва (макро организација и унутрашња организација и систематизација радних мјеста),
- организација друштва,
- основни капитал, начин уплате акција, номинална вриједност, врста и калса издатих акција,
- повећање и смањење основног капитала Друштва,
- резерве Друштва,
- располагање имовином велике вриједности,
- управљање Друштвом,
- сукоби интереса,
- етички кодекс,
- план пословања,
- рачуноводство и ревизијски стандарди,
- одбор за ревизију,
- одјељење за интерну ревизију,

- јавне набавке,
- распоdjела добити и сношење губитка,
- недопуштене активности,
- ограничене активности,
- начин промјене облика Друштва,
- вријеме на које се Друштво оснива и престанак Друштва,
- заштита животне средине,
- учешће запослених у управљању Друштвом,
- пословна тајна,
- општи акти Друштва и
- друга питања од значаја за рад Друштва у складу са Законом.

Статутом је предвиђено (члан 109. – 110.) да се општим актима Друштва сматрају: Статут, правилници, пословници, смјернице, упутства и одлуке којима се на општи начин утврђују одређена питања.

Општи акти морају бити усклађени са Статутом, а сва остала појединачна акта усаглашена са општим актима Друштва.

За регулисање појединих питања у Друштву су донесени Правилници, као што је:

- Пословник о раду Скупштине акционара АД „Комуналац“ Бијељина, број: 1988/2005 од 16.06.2005. године,
- Етички кодекс понашања запослених и других лица изабраних у органе АД „Комуналац“ Бијељина, број: 1989/2005 од 16.06.2005. године,
- Пословник о раду Одбора за ревизију, број: 2044/05 од 23.06.2005. године,
- Основна начела рада интерне ревизије, број 2080ИР/05, јун 2005. године (није уведен у књигу протокола АД „Комуналац“ Бијељина ,
- Смјернице о поступку органа и стручних служби у вршењу набавке роба, услуга и радова у АД „Комуналац“ Бијељина број 2081/05 од 27.06.2005. године,
- Пословник о раду Надзорног одбора, број: 2084/2005 од 27.06.2005. године,
- Правилник о дисциплинској одговорности, број 2087/05 од 27.06.2005. године,
- Правилник о заштити од пожара, број 812/2019 од 08.02.2020. године,
- Правилник о цивилној заштити, број 2429/05 од 05.08.2005. године,
- Правилник о средствима личне заштите на раду и личној заштитној опреми, број 2431/05 од 05.08.2005. године,
- Стандарди управљања, број 1366/2006 од 09.05.2006. године,
- Правилник о начину и условима спровођења физичког обезбјеђења објекта, број 2120-1/07 од 27.06.2007. године,
- Смјернице за рад директора и извршних директора АД „Комуналац“ Бијељина, број: 2122-1/2007 од 27.06.2007. године,
- Правилник о условима и поступку остваривања права на стипендију, број: 3980/2017 од 02.11.2007. године,
- Процедуре руковања готовим новцем, број 4246-1/08 од 23.12.2008. године,
- Правилник о заштити на раду, број 1478/09 од 06.04.2009. године,
- Правилник о интерној ревизији, број: 4672/2009 од 28.12.2009. године,
- Правилник о накнади трошкова превоза код доласка на посао и повратка с посла, број: 1745-1/2011 од 23.05.2011. године,

- „Прве измјене Правилника о накнади трошкови превоза код доласка на посао и повратка с посла АД „Комуналац“ Бијељина, број: 1745-1/2011 од 23.05.2011. године“ број: 3240/2011 од 23.09.2011. године,
- Кодекс професионалне етике за интерне ревизоре у Друштву – Етички кодекс, број: 2960/2015 од 05.05.2015. године,
- Повеља о интерној ревизији, број: 2961/2015 од 05.05.2015. године,
- Правилник о јавним набавкама роба, услуга и радова у АД „Комуналац“ Бијељина, број: 3187/2015 од 12.05.2015. године,
- Правилник о поступку директног споразума у јавним набавкама, број 3188/2015 од 12.05.2015. године,
- Правилник о пијачном реду, број 348/2016 од 01.02.2016. године,
- Правилник о канцеларијском и архивском пословању, број 2650/2016 од 08.07.2016. године,
- Правилник о процедурама за извршење набавки роба, услуга и радова 4659/2017 од 30.06.2017. године,
- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза број 8709/2017 од 15.12.2017. године,
- Правилник о процедурама за праћење наплате потраживања, исправку вриједности сумњивих и спорних потраживања и отпис ненаплативих потраживања број 8710/2017 од 15.12.2017. године,
- Правилник о провођењу Закона о заштити личних података у Акционарском друштву „Комуналац“ Бијељина број 8711/2017 од 15.12.2017. године,
- План сигурности личних података у Акционарском друштву „Комуналац“ Бијељина број 8712/2017 од 15.12.2017. године,
- Правилник о начину пружања услуга и рјешавања приговора и рекламација корисника комуналне услуге прикупљања и одвожења комуналног отпада број 131/2018 од 04.01.2018. године,
- Правилник о кориштењу телефона у Акционарском друштву „Комуналац“ Бијељина број 131/2018 од 04.01.2018. године,
- Упутство о поступању са пријавама корупције и обезбјеђење заштите лица која пријављују корупцију број: 3953-1/2018 од 22.05.2018. године,
- Правилник о рачуноводству, број: 810/2019 од 08.02.2019. године,
- Правилник о рачуноводственим политикама број: 811/2019 од 08.02.2019. године,
- План одржавања хигијене објекта (ресторана), број 3529/2019 од 21.05.2019. године,
- Програм оспособљавања радника за безбједан и здрав рад, број: 4050/2019 од 07.06.2019. године,
- Правилник о службеним путовањима за запослене у АД „Комуналац“ Бијељина број 5209/2019 од 17.07.2019. године,
- Правилник о утврђивању минимума процеса рада за вријеме штрајка у АД „Комуналац“ Бијељина, број 6860/2019 од 26.09.2019. године,
- Правилник о раду Акционарског друштва „Комуналац“ Бијељина број 8354/2019 од 15.11.2019. године,
- Одлука о утврђивању благајничког максимума, број: 9422-2/2019 од 30.12.2019. године,

- Програм прикупљања и одвожења комуналног отпада из стамбених, пословних и других објеката на територији Града Бијељина за 2020. годину, број: 297/2020 од 21.01.2020. године,
- Студија ризика за 2020. годину, број: 1651/2020 од 03.03.2020. године,
- План рада интерне ревизије за 2020. годину, број: 1652/2020 од 03.03.2020. године,
- Повеља интерне ревизије, број: 1910/2020 од 09.03.2020. године,
- Кодекс професионалне етике за интерне ревизоре у Друштву (етички кодекс), број: 1909/2020 од 09.03.2020. године,
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста број: 3855/2020 од 11.06.2020. године,
- Табеларни преглед утврђених коефицијената по радним мјестима број: 4722/2020 од 17.07.2020. године,
- Правилник о кориштењу електронске поште у акционарском друштву „Комуналац“ Бијељина, број: 6223/2020 од 25.09.2020. године и
- Правилник о трошењу средстава за репрезентацију у АД „Комуналац“ Бијељина, број: 6224/2020 од 25.09.2020. године.

Значајан дио питања регулише се појединачним одлукама директора Друштва у складу са његовим надлежностима у функцији организовања и извршавања регистроване дјелатности и њихов преглед може бити илустративног карактера (одлуке, упутства и сл.).

1.6. Органи управљања

Друштвом управљају власници акција, односно представници власника, сразмјерно броју акција, изузев у случајевима предвиђеним законом и статутом. Органи управљања (члан 31. Статута) Друштва су:

- 1. Скупштина акционара, као орган власника капитала,*
- 2. Надзорни одбор Друштва, као орган надзора над радом Управе друштва и*
- 3. Управа Друштва (менаџмент) коју чине директор и два извршна директора.*

Статутом Друштва дефинисане су надлежности појединачно за сваки од наведених органа Друштва.

Према Одлуци о именовању чланова Надзорног одбора коју је донијела Скупштина акционара, чланови Надзорног одбора су:

а) Испред акцијског капитала Општине Бијељина:

1. Горан Марковић,
2. Драгана Чојић,
3. Милорад Марић.

б) Испред „Октан промет“ д.о.о. Бијељина:

1. Војин Митровић,
2. Зоран Прибишић - до 22.12.2020. године (поднио оставку са 22.12.2020. године).

1.7. Организација Друштва

Статутом Друштва дефинисана је организација Друштва, према којим одредбама микро организацију Друштва чини:

1. Управа Друштва,
2. Сектор за економско – финансијске, правне и опште послове,
3. Производно технолошки сектор, и
4. Одјељење за интерну ревизију.

Управу Друштва чине:

1. Директор Друштва,
2. Извршни директори за :
 - економско финансијске правне и опште послове,
 - производно технолошке послове.

Сектор за економско финансијске, правне и опште послове чине:

1. Служба за финансијске и рачуноводствене послове,
2. Служба за правне, кадровске и опште послове,
3. Служба исхране радника.

Производно технолошки сектор чине:

1. Служба комуналних услуга,
2. Служба за организацију пијачних услуга,
3. Служба одржавања градског зеленила,

Одјељење за интерну ревизију чине:

1. Директор одјељења,
2. Интерни ревизор.

1.8. Запослени и кадровска структура

Према подацима из Биланса успјеха за посматрани период Друштво је исказало просјечан број запослених како слиједи:

Година	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Основ обрачуна											
Просјечан број запослених у периоду на основу сати рада	135	134,66	143,08	147,96	159,56	152,20	152,92	161,60	163,58	166,50	173,84
Просјечан број запослених у периоду на основу стања на крају мјесеца	135	134,58	143,34	148,33	159,67	152,50	153	161,75	163,83	166,33	176,67

На крају претходне године у **радном односу на неодређено**, у а.д. „Комуналац“ Бијељина, запослен је 141 радник. У 2020. години у радни однос на неодређено примљено је 22 радника, док је за 8 радника престао радни однос на неодређено, јер су стекли услове за пензију, а 3 радника на неодређено су дала отказ. На крају извјештајног периода у радном односу на неодређено евидентирана су 152 радника.

У току 2020. године значајан број радника засновао је радни однос по основу **уговора о раду на одређено**, тако да је на дан 31.12.2020. године у радном односу на одређено евидентирано 33 радника. На дан 31.12.2020. године у Друштву је запослено 185 радника, док је у претходној години евидентирано 173 радника, а у 2018. години 162 радника.

2. ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ДРУШТВА

Финансијски извјештаји АД „Комуналац“ Бијељина састављени су у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ)/Рачуноводственим прописима важећим у Републици Српској.

Финансијски извјештаји АД „Комуналац“ Бијељина су састављени по начелу набавне вриједности осим за накнадна вредновања са усвојеним рачуноводственим политикама, које представљају саставни дио ових Напомена.

Износи презентовани у Финансијским извјештајима су изражени у Конвертибилним маркама (КМ), која представља функционалну валуту и званичну извјештајну валуту у Републици Српској.

Приложени Финансијски извјештаји састављени су уз примјену МРС односно МСФИ до 2018. године, који су преведени. Промјене у важећим Стандардима и тумачењима, као и новоусвојени Стандарди и тумачења, издати након 1. јануара 2018. године, нису објављени и званично усвојени у Републици Српској и сагласно томе нису примјењени у састављању приложених Финансијских извјештаја.

АД „Комуналац“ Бијељина је за Финансијске извјештаје за 2020. годину први пут примјенило МСФИ 9 – Финансијски инструменти.

Прва примјена наведеног стандарда имала је за посљедицу промјену рачуноводствених политика и материјално значајан ефекат на финансијске извјештаје АД „Комуналац“ Бијељина.

Имплементација наведеног стандарда обављена је ретроактивно са кумулативним учинком изворне примјене стандарда као усклађивања почетног салда на датум прве примјене стандарда.

МСФИ 9 – Финансијски инструменти замјенио је МРС 39 – Финансијски инструменти. Класификација финансијских инструмената врши се на основу пословног модела за управљање финансијском имовином и уговорених карактеристика новчаних токова. Примјена овог стандарда уз обавезу објелодањивања имала је и значајан утицај на резултат пословања Друштва.

За израду финансијских извјештаја за 2020. годину активирани су сљедећи Међународни рачуноводствени стандарди (МРС) и Међународни стандарди финансијског извјештавања (МСФИ):

- МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја,
- МРС 2 – Залихе,
- МРС 7 – Извјештај о токовима готовине,
- МРС 8 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке,
- МРС 10 – Догађаји послје извјештајног периода,
- МРС 12 – Порез на добитак,
- МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема,
- МРС 19 – Примања запослених,
- МРС 20 – Рачуноводствено обухватање државних давања и објелодањивање државне помоћи,
- МРС 21 – Ефекти промјена девизних курсева,
- МРС 24 – Објелодањивања повезаних страна,
- МРС 32 – Финансијски инструменти,
- МРС 33 – Зарада по акцији,
- МРС 34 – Периодично финансијско извјештавање,
- МРС 36 – Умањење вриједности имовине,
- МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства,
- МРС 38 – Нематеријална имовина,
- МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмјеравање,
- МРС 40 – Инвестиционе некретнине.

- МСФИ 1 – Прва примјена међународних стандарда финансијског извјештавања,
- МСФИ 2 – Плаћања на основу акција,
- МСФИ 3 – Пословне комбинације,
- МСФИ 4 – Уговори о осигурању,
- МСФИ 5 – Стална имовина која се држи за продају и престанак пословања,
- МСФИ 7 – Финансијски инструменти: Објелодањивања,
- МСФИ 9 – Финансијски инструменти,
- МСФИ 13 – Одмјеравање фер вриједности,
- МСФИ 14 – Регулисана временска разграничења,
- МСФИ 15 – Приходи од уговора са купцима.

У примјени и спровођењу пословне политике Друштво је примјењивало општа акта, као што су:

- а) Статут Друштва,
- б) Пословник о раду Надзорног одбора,
- в) Правилник о раду,
- г) Правилник о рачуноводству,
- д) Правилник о рачуноводственим политикама,
- е) Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста,
- ж) Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ПРОЦЈЕНА

3.1 Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су права и друга неопипљива средства која правно лице користи у испоруци услуга, над којим Друштво има контролу и од којег се очекују будуће економске користи.

Нематеријална улагања чине:

- улагање у концесије,
- улагање у развој нових производа и унапређење постојећих,
- улагање у научно-техничка знања,
- улагања у набавку лиценци или стицање права на интелектуалној својини
- улагања у истраживање тржишта.

Мјерење приликом и након почетног признавања дугорочне нематеријалне имовине ће се вршити методом набавне вриједности.

Нематеријална стална средства се амортизују на основу процијењеног вијека употребе, односно на основу процјене притицања економских користи по основу њиховог кориштења.

Вијек трајања средства се процјењује приликом сваке набавке.

Амортизација нематеријалних средстава се врши линеарном методом.

За нематеријална средства чији је вијек трајања немогуће утврдити, обавезно се врши тестирање средства на умањење, упоређивањем његовог надокнадивог и књиговодственог износа.

Тестирање на умањење се врши најмање на сваки дан биланса стања.

3.2 Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су средства која правно лице држи за кориштење у испоруци услуга, изнајмљивање другима или за административне и друге сврхе, за које је вјеројатно да ће будуће економске користи повезане с тим средством притицати у правно лице и да се набавна вриједност/цијена коштања тог средства може поуздано одмјерити. Средство ће бити признато као некретнина, постројење и опрема и када се зна да то средство неће директно повећавати будуће економске користи, али је набавка тог средства неопходна да би се добиле економске користи од других средстава.

У опрему сврставају се и резервни дијелови када се исти користе уз опрему и када се очекује да ће њихова употреба бити дужа од једне године.

Некретнине, постројења и опрема се почетно вреднују и исказују по трошку набавке.

Трошак набавке некретнине, постројења и опреме сачињавају:

- фактурна вриједност добављача,
- трошкови превоза, укључујући и властити превоз,
- трошкови припреме мјеста,
- трошкови шпедитера, ако се стално средство набавља из иностранства,
- увозне дажбине (царине и др.),
- неповратни порези и друге дажбине,
- трошкови монтаже и накнаде стручњацима (архитекте, инжињери и сл.),
- трошкови утовара, претовара, истовара и сл.,
- интерни трошкови,

- остали трошкови директно и искључиво везани за довођење средстава у радно стање за намјеравану употребу.

У трошак набавке некретнине, постројења и опреме се урачунавају и трошкови позајмљивања везани за набавку конкретног средства, до момента довођења средстава у стање за употребу.

Средства која се израђују у сопственој режији вреднују се по цијени коштања, под условом да није већа од нето продајне вриједности.

Почетно исказивање некретнине, постројења и опреме врши се по набавној вриједности/цијени коштања док се накнадни издаци, према општем принципу признавања, дефинисаном у параграфу 7. МРС 16, накнадна улагања у ставку некретнина, постројења и опреме, могу капитализовати, односно укључити у књиговодствену вриједност средства, ако и само ако:

- је вјероватно да ће будуће економске користи повезане са накнадним улагањима притицати у правно лице; и
- се набавна вриједност/цијена коштања накнадних улагања може поуздано одмјерити.

Трошкови свакодневног одржавања некретнина, постројења и опреме се не капитализују, већ представљају расход периода.

Изузетно, новоуграђени резервни дијелови и улагање у средство се може капитализовати уколико ће такво улагање:

- продужити корисни вијек употребе средства,
- повећати његов капацитет,
- доградња дијелова значајно побољшати квалитет услуга, и
- значити усвајање нових пословних услуга које омогућује значајно смањење претходно процијењених трошкова.

С обзиром да замјена резервног дијела доводи до промјене књиговодствене (садашње) вриједности средства, потребно је преиспитати процјењени корисни вијек употребе средства, јер од њега зависи обрачун амортизације.

Накнадно вредновање средства се врши према моделу ревалоризације.

Према моделу ревалоризације, након почетног признавања по набавној вриједности, некретнине, постројења и опреме чија се фер вриједност може поуздано одмјерити, обухватају се по ревалоризованом износу, који представља њихову фер вриједност на датум ревалоризације, умањену за накнадну акумулирану амортизацију и накнадне акумулиране губитке због умањења вриједности.

Основни принципи приликом примјене политике ревалоризације су:

- фер вриједност земљишта и зграда утврђује се проценом, коју врше стручно оспособљени процјењивачи, на бази тржишних доказа;
- фер вриједност постројења и опреме врше стручно оспособљени процјењивачи или запослена стручна лица у Друштву, која именује директор одлуком;
- учесталост ревалоризовања зависи од промјена фер вриједности некретнина, постројења и опреме које се процјењују;
- када се књиговодствена вриједност повећава, као резултат ревалоризације, то повећање се евидентира као ревалоризациона резерва;
- када се књиговодствена вриједност средства смањи услед ревалоризације, то смањење треба признати као расход. Међутим, смањење треба директно књижити на

терет ревалоризационих резерви, до износа постојеће ревалоризационе резерве који се односи на то средство;

- позитивни и негативни ефекти процјене различитих ставки средства не могу се међусобно пребијати, већ се одвојено евидентирају;
- у оквиру рачуна ревалоризационих резерви предузеће је дужно да обезбиједи аналитику ревалоризационих резерви.

Цјелокупна ревалоризациона резерва, формирана за конкретно средство се може пренијети на нераспоређену добит приликом продаје, расходања или отуђења тог средства.

Кориштењем средства у предузећу, износ реализоване ревалоризационе резерве која може да се пренесе на нераспоређену добит, чини разлика између амортизације засноване на исказаном ревалоризованом износу средства и амортизације засноване на првобитној набавној вриједности/цијени коштања средства.

Амортизација се обрачунава за ставке некретнине, постројења и опреме који су признати као стално средство и који имају ограничен вијек употребе.

Амортизација се не обрачунава за средство, које је класификовано као средство које се држи за продају или док чини дио расположиве групе класификоване као група која се држи за продају.

Амортизациони период почиње од момента када је средство расположиво за коришћење, што значи да обрачуну амортизације не подлијежу некретнине, постројења и опрема у припреми.

За дан почетка обрачуна амортизације примјењује се слиједеће правило:

- ако је средство стављено у употребу од 01. до 15. у мјесецу, обрачун амортизације почиње од првог дана тог мјесеца;
- ако је средство стављено у употребу у периоду од 16. до краја мјесеца, обрачун амортизације почиње од првог дана наредног мјесеца.

Амортизација се врши све до искњижавања, чак иако се у неком периоду средство не користи, осим ако није потпуно амортизовано.

Обрачун амортизације престаје када је средство отуђено на било који начин, када је у потпуности отписано и када је рекласификовано као стално средство намјењено продаји, у складу са МСФИ 5.

Корисни вијек употребе утврђује се проценом. Процјена корисног вијека употребе средства врши се на основу професионалног просуђивања на основу искуства предузећа са сличним средствима у претходном периоду и искључиво зависи од пословне политике предузећа са набавком и трошењем конкретних средстава.

Приликом обрачуна амортизације примјењује се пропорционални (линеарни) метод обрачуна амортизације, што значи да се користи једна утврђена стопа током цијелог процијењеног корисног вијека употребе средства.

Стопа амортизације израчунава се на основу процијењеног вијека употребе који је изражен бројем година, на следећи начин:

$$\text{Годишња стопа амортизације} = \frac{100(\%)}{\text{број година}}$$

Трошкови амортизације нематеријалних улагања и некретнина, постројења и опреме обрачунати према линеарном методу обухватају се на рачуну 540 - Трошкови амортизације, у корист оговарајућих аналитичких рачуна исправке вриједности нематеријалних улагања и основних средстава у оквиру групе рачуна 01 и 02.

3.3 Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочне финансијске пласмане Друштва чини:

- учешће у капиталу других правних лица,
- дугорочне хартије од вриједности,
- дугорочни кредити, и
- остали дугорочни пласмани.

Почетна процјена се врши по њиховој набавној вриједности која представља поштену надокнаду која је дата за њих док се накнадно признавање врши по фер вриједности.

3.4 Залихе

У домену политике залиха материјала спада:

- утврђивање политике набавне вриједности залиха,
- дефинисање цијена по којима се воде залихе,
- метод обрачуна вриједности излаза залиха,
- елиминисање скривених губитака у залихама.

Залихе Друштва представљају средства која се троше у процесу производње или реализације

услуга а то су залихе:

- основног и помоћног материјала,
- резервни дијелова,
- ауто-гума,
- ситног инвентара у употреби.

Залихе основног и помоћног материјала исказују се по набавној вриједности у складу са МРС 2-залихе.

Набавну вриједност материјала чини:

- фактурна вриједност добављача умањена за све попусте,
- царине и пореске дажбине,
- трошкови превоза, осигурања и шпедитерске услуге,
- други трошкови који су настали до довођења залиха на садашњу локацију и садашње стање.

Обрачун излаза утрошка залиха материјала врши се по методи просјечне пондерисане цијене која се стално и аутоматски израчунава.

Залихе резервних дијелова и ауто гума се исказују по набавној вриједности, која обухвата фактурну цијену добављача увећану за трошкове набавке. Издавање резервних дијелова се врши по просјечним пондерисаним цијенама и њихов отпис се врши одмах у истом обрачунском периоду.

На дан биланса такође се врши поређење цијена материјала на залихи са набавним цијенама на тржишту и ако се утврди да је цијена материјала на залихи по којој се води у књиговодству већа од тржишне цијене на дан биланса, врши се смањење вриједности материјала на терет расхода.

Стварима ситног инвентара сматрају се предмети чији је вијек употребе краћи од једне године.

Терећење трошкова приликом стављања ситног инвентара у употребу обавља се методом једнократног отписа.

Искњижавање ситног инвентара се врши када је средство расходовано.

3.5 *Краткорочна потраживања и пласмани*

Краткорочна потраживања Друштва обухватају потраживања од купаца у земљи и иностранству по основу продаје роба и услуга.

Краткорочна потраживања исказују се по вриједности из оригиналне фактуре. Ако се вриједност из фактуре исказује у иностранској валути врши се прерачунавање у извјештајну валуту по важећем курсу на дан трансакције, а на дан биланса прерачунава се према важећем курсу а курсне разлике признају се као приход или расход обрачунског периода.

Краткорочни пласмани обухватају кредите, хартије од вриједности и остале краткорочне пласмани са роком доспјећа односно продаје до године дана од дана чинидбе односно дана биланса.

Краткорочни пласмани који се не држе ради трговања исказују се по амортизованој вриједности не узимајући у обзир намјеру Друштва да их држи до доспјећа.

Потраживања се класификују према МСФИ 9 – Финансијски инструменти по амортизованој вриједности. Иницијално се потраживања вреднују по номиналној вриједности док се накнадно вреднују по амортизованој вриједности умањеној индиректно за очекиване кредитне губитке, а директно ако је немогућност наплате потраживања извјесна и документована.

Директан отпис ненаплаћених потраживања подразумијева да се врши коначан појединачан отпис вриједности потраживања на основу вјеродостојног документа (изгубљен судски спор, ликвидација дужника, корекција по записнику о усклађивању потраживања која су у корист дужника и сл.) на терет расхода.

Индиректно умањење вриједности ненаплаћених потраживања подразумијева исправку потраживања на терет расхода, онда када се на основу очекиваних кредитних губитака врши процјена ненаплативости потраживања.

Процјену ненаплативости потраживања врши Управа Друштва на крају године, на основу објективних информација произашлих из озбиљне анализе очекиваних кредитних губитака, засноване на подацима из претходних обрачунских периода, уз разматрање текуће привредне ситуације.

Индиректно умањење потраживања вршит ће се методом процјењивања крајњег салда рачуна исправке вриједности потраживања, који индиректно коригује рачун потраживања на процијењену фер вриједност.

На крају године израчунавају се очекивани кредитни губици и књиже као расход и исправка вриједности потраживања од купаца. Сва потраживања са материјално значајним салдима купаца се појединачно процјењују, док се остала потраживања групишу према сличним карактеристикама и групно процјењују, те се књиже као расход по основу обезвријеђења.

3.6 *Грешке из претходног периода*

Материјално значајна грешка откривена у текућем периоду, која се односи на претходни период и која, при том, има значајан утицај на финансијске извјештаје једног или више претходних периода, због које се ти, претходно објелодањени финансијски извјештаји не могу више сматрати поузданим, обухвата се као грешка из претходног периода у складу са МРС 8-*Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке*.

Грешка из претходног периода исправља се тако што се за износ грешке врши корекција почетног стања пренијетог резултата, односно одговарајућа позиција биланса стања, ако је грешка такве природе да не утиче на резултат.

У случају из претходног става, приликом састављања финансијских извјештаја упоредни подаци који се односе на годину у којој је грешка настала исказују се у преправљеним износима.

Материјално безначајне грешке признају се као приход или као расход текућег периода.

Материјалност грешке процјењује се у сваком конкретном случају када је грешка откривена.

3.7 Признавање прихода

Приходи Друштва обухватају сву фактурисану продају извршених услуга као и прихода од основних средстава, субвенција, донација и враћених дажбина по основу остварене продаје, приходе од активирања учинака, од доприноса и чланарина као и други приходи који су обрачунати у књиговодственој исправи независно од времена наплате.

Добици представљају приходе који нису проистекли из уобичајених активности и представљају повећање економске користи из продаје основних средстава и по основу ревалоризације.

Приходе представљају и остала примања по основу наплате отписаних потраживања, камата на депозит, курсне разлике и друге финансијске приходе.

3.8 Признавање расхода

Расходи Друштва обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности и губитке.

Признавање расхода се врши у зависности од појединих врста и представљају:

- трошкове материјала, горива и енергије који показују намјеру трошења,
- нето зараде и накнаде зарада, порези и доприноси на зараде признају се у висини обрачунатих износа за рад запослених заведено вријеме на послу и одсуствовање са посла на терет Друштва,
- трошкови амортизације се обрачунавају по пропорционалним стопама које се утврђују на основу корисног вијека основних средстава и њихове садашње вриједности,
- трошкови производних услуга и нематеријалних трошкова обрачунавају се на основу фактура за извршене услуге и вјеродостојних докумената за поједине нематеријалне трошкове,
- трошкови пореза и доприноса се признају на основу издатака у складу са обавезама утврђеним законом,
- трошкови позајмљивања настају у вези позајмица финансијских средстава и обухватају камате на дозвољена прекорачења на жиро рачуну и краткорочне позајмице, трошкове финансијског лизинга и курсне разлике.

Ови трошкови се признају као расход периода у коме су настали.

3.9 Финансијске обавезе

Финансијским обавезама Друштва сматрају се:

- дугорочне обавезе-кредити, хартије од вриједности и остале дугорочне обавезе,
- краткорочне обавезе-краткорочни кредити, обавезе према добављачима, обавезе за порезе и доприносе, обавезе за плате и доприносе и порез на плате те остале

краткорочне обавезе (доспјећа у року до годину дана, односно од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса).

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу у циљу предаје готовине или другог финансијског средства другом правном лицу или размјене финансијских инструмената.

Обавезе се воде по амортизованој вриједности односно почетној вриједности умањеној за отплату.

3.10 Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове у гарантном року, за трошкове обнављања природних богатстава, за задржане кауције и депозите, за трошкове реструктурирања Друштва, за покриће обавеза (правних или стварних) насталих као резултат прошлих догађаја за које је вјероватно да ће изазвати одлив ресурса који садрже економске користи ради њиховог измиривања и који се могу поуздано процјенити (нпр. спорови у току) као и резервисања за издате гаранције и друга јамства.

Дугорочна резервисања за трошкове и ризике прате се по врстама а њихово смањење односно укидање врши се у корист прихода.

Дугорочна резервисања се признају у случајевима:

- обавеза насталих као резултат ранијих обавеза;
- обавеза које се могу поуздано процјенити.

Уколико ови услови нису испуњени резервисање се не признаје а такође резервисање се не признаје ни за будуће пословне губитке.

Сви ови трошкови се прате аналитички по врстама и намјени и приликом сваког билансирања врши се њихово преиспитивање.

4. РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА ДРУШТВА

У сљедећем тексту приказан је резултат пословања Друштва у периоду 01.01.-31.12.2020. године по појединим службама, које послују у оквиру „Производно-технолошког сектора“ и „Сектора економско - финансијских, правних и општих послова“.

ПРОИЗВОДНО - ТЕХНОЛОШКИ СЕКТОР

У оквиру „Производно - технолошког сектора“ послују сљедеће службе:

1. Служба комуналних услуга;
2. Служба одржавања градског зеленила;
3. Служба пијачних услуга.

Извјештај о пословању појединих служби у 2020. години:

1. Служба комуналних услуга

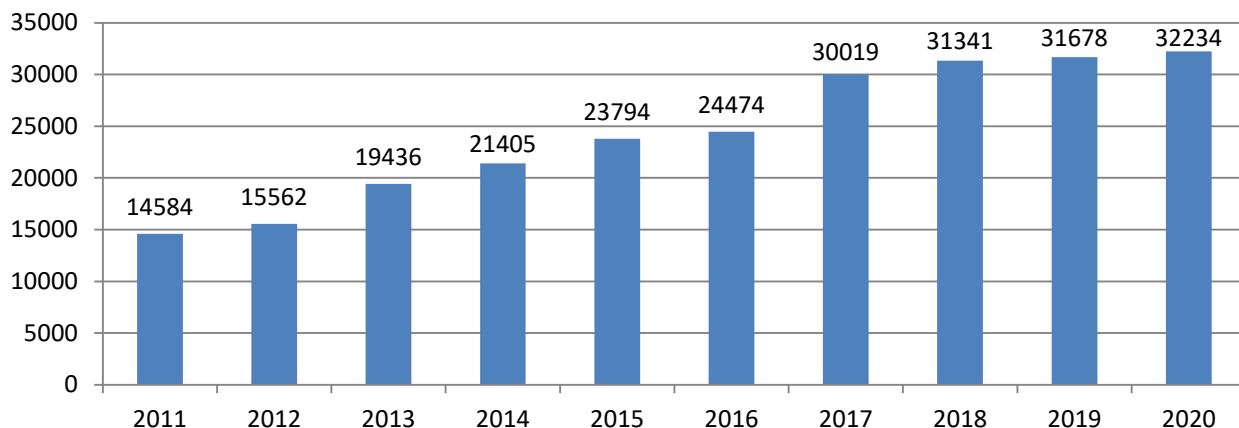
У служби комуналних услуга обављају се сљедеће врсте послова:

- одвоз комуналног отпада,
- прикупљање амбалажног отпада (папир, картон, транспарентни најлон, мјешани или шарени најлон, стаклену амбалажу, алуминијумске лименке и пет амбалажа),
- одржавање јавно - прометних површина и
- услуге специјалним комуналним возилима.

1.1 Прикупљање и одвожење отпада

Прикупљањем и одвозом чврстог комуналног отпада обухваћени су сви корисници услуга – физичка и правна лица на подручју града Бијељине и дијелу приградских насеља. Прикупљање и одвоз чврстог комуналног отпада се врши за 32.234 корисника – физичка лица и 2.137 корисника – правна лица.

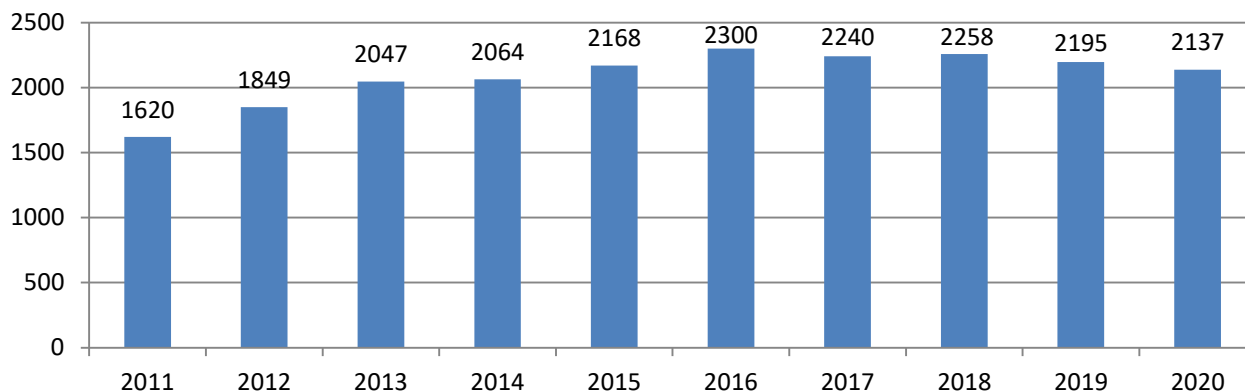
Физичка лица

Графикон 1-1 – Преглед корисника од којих се врши прикупљање и одвоз чврстог комуналног отпада – физичка лица

Правна лица и предузетници

Графикон 1-2 – Преглед корисника од којих се врши прикупљање и одвоз чврстог комуналног отпада – правна лица

Циљ Програма прикупљања и одвожења чврстог комуналног отпада, је да се обезбиједе и осигурају услови за:

- благовремени одвоз отпада из стамбених и пословних објеката са територије Града.¹
- одвоз крупног отпада, најмање два пута годишње, о чему се корисници услуга обавјештавају на подобан начин.
- селекцију комуналног отпада приликом сакупљања отпада у посуде за отпад које имају посебне ознаке.
- забрану стварања дивљих одлагалишта на цијелој територији Града Бијељина, која представљају отпадне материје одложене на јавној или другој површини, супротно закону, Одлуци о прикупљању, одвожењу и депоновању комуналног отпада и другим прописима.
- управљање отпадом на начин којим се не угрожава здравље људи и животна средина.
- превенцију настајања отпада, посебно развојем чистијих технологија и рационалним коришћењем природних богатстава, као и отклањање опасности од његовог штетног дејства на здравље људи и животну средину.
- дезинфекцију возила и контејнера, који се користе за одвоз и прикупљање отпада, најмање једном седмично а у складу са усвојеним „Програмом“.

Прикупљање и одвожење комуналног отпада се врши пет дана у недељи (понедељак-петак).

Контрола рада екипа за прикупљање и одвожење комуналног отпада се врши непосредно од стране реонских пословођа.

У одређен број возила за превоз отпада инсталиран је ГПС уређај, док ће се у току 2020. године и у остала возила инсталирати наведени уређај, како би се побољшао систем контроле и свеле на минимум рекламације корисника на квалитет извршених услуга.

¹ Члан 15. став (1) Одлуке о прикупљању, одвожењу и депоновању комуналног отпада („Службени гласник Града Бијељина“, број: 05/2013, 22/13, 5/14, 19/15, 16/17 и 12/18).

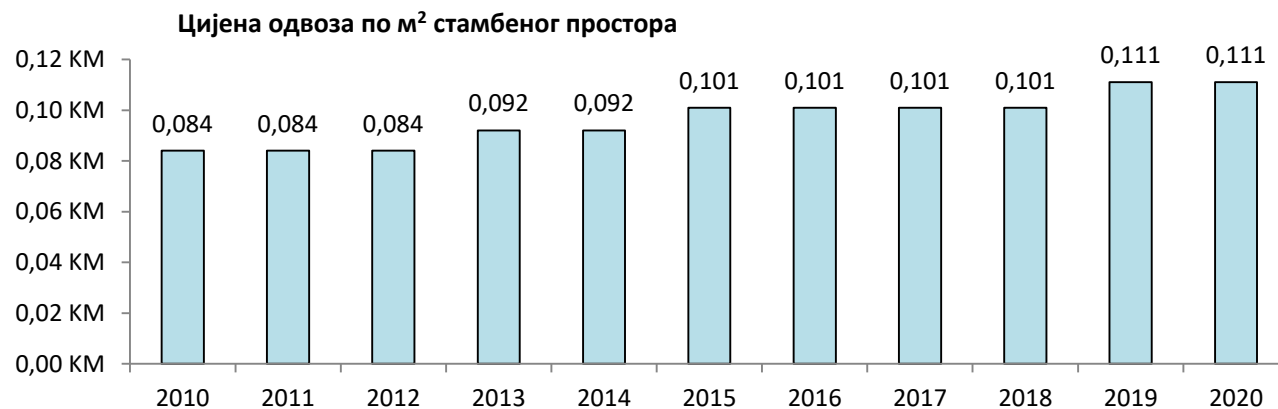
Од 15.02.2019. године у примјени је нови Цјеновник услуга депоновања чврстог комуналног отпада, по основу ког је цијена депоновања чврстог комуналног отпада увећана за 25% у односу на претходни период и износи 42,735 КМ без ПДВ-а.

Значајан дио средстава се издваја за трошкове депоновања чврстог комуналног отпада, који имају велико учешће у укупним трошковима Друштва. Раст цијене услуга депоновања чврстог комуналног отпада приказан је на графикону број 2-1.

Графикон број 2-1 - Кретање цијене депоновања чврстог комуналног отпада

Цијене услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада утврђене су у „Цјеновнику комуналних услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада за власнике и кориснике стамбених простора“, број: 9085/2018 од 19.12.2018. године, и „Цјеновнику комуналних услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада за предузетнике и правна лица“, број: 9086/2018 од 19.12.2018. године, на које је Скупштина Града Бијељина дала сагласност 05.02.2019. године. Цјеновници су у примјени од 15.02.2019. године. Цијене услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада од 15.02.2019. године повећане су за 10%, али су и даље недовољне да покрију високе трошкове депоновања чврстог комуналног отпада.

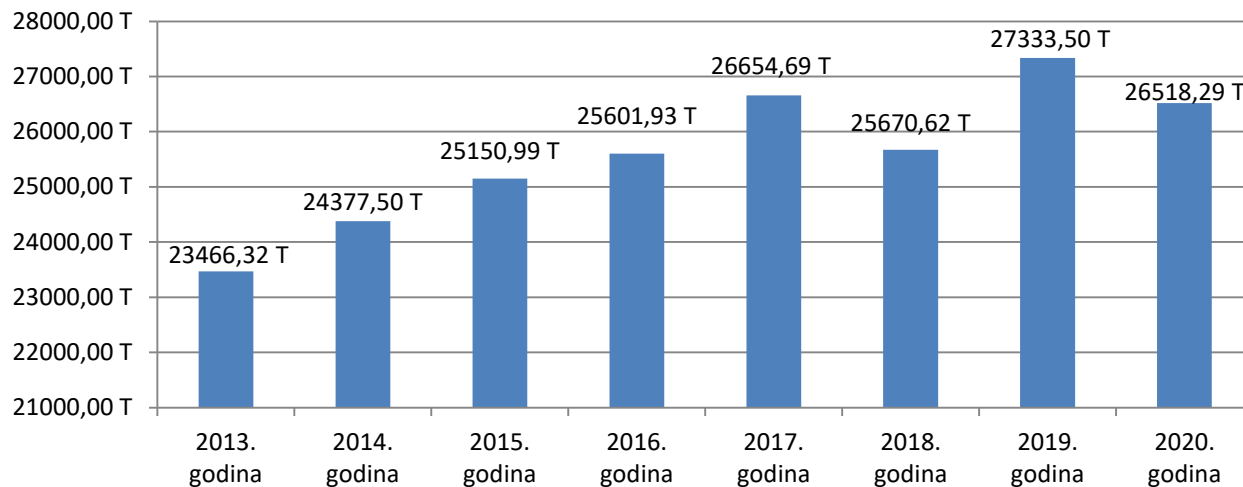

Графикон број 2-2 – Кретање цијене услуга прикупљања и одвоза чврстог комуналног отпада

У 2020. години на регионалну депонију укупно је депоновано 26.518,29 Т отпада, док је у 2019. години укупно депоновано 27.333,50 Т отпада. На графикону 3 приказане су количине депонованог чврстог комуналног отпада по годинама.

Депоновано отпада

Графикон 3 - Количине депонованог чврстог комуналног отпада

На одвожењу чврстог комуналног отпада свакодневно је ангажована сљедећа механизација:

РБ	Марка возила	Регистарска ознака	Тип возила
1.	Ивеко подизач	J69-T-781	150E16K
2.	Ивеко смећар	E30-A-603	50Ц13
3.	Ивеко смећар	T34-O-201	Еуро.Карго
4.	Ивеко смећар	T18-A-848	9x153x
5.	Мерцедес смећар	E17-M-251	18-20
6.	Мерцедес подизач	071-J-504	1213/36
7.	Ман смећар	E56-T-218	M39
8.	Ман смећар	J90-E-610	E63
9.	Мерцедес смећар	T90-M-562	957.65
10.	Мерцедес смећар	K59-T-024	2227
11.	Волво смећар	O26-M-670	ФС 10
12.	Мерцедес смећар	T26-M-023	950.60
13.	Мерцедес смећар	091-K-199	950.53
14.	Ивеко смећар	M19-A-029	2ц3ц
15.	Ман смећар	J12-K-433	E63
16.	Ман смећар	K80-A-537	X05
17.	Мерцедес смећар	M04-J-803	950.03

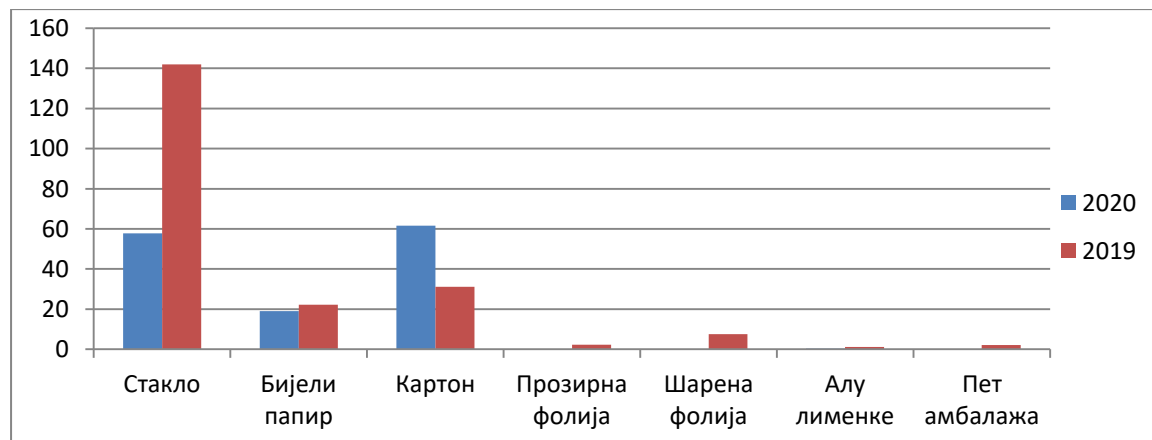
Прикупљање амбалажног отпада

АД „Комуналац“ Бијељина врши прикупљање амбалажног отпада, и то: стакла, бијелог папира, фолије, картона, ПЕТ амбалаже и алу лименке и од истог остварује одређени приход по основу продаје.

Врста амбалажног отпада	31.12.2020. година		31.12.2019. година	
	Количина (Т)	Приход (КМ)	Количина (Т)	Приход (КМ)
Стакло	57,70	3.462,06	142,02	8.305,39
Бијели папир	18,95	5.654,70	22,24	6.615,90
Картон	61,64	4.442,10	31,12	3.961,51
Прозирна фолија	0,00	0,00	2,22	555,00
Шарена фолија	0,00	0,00	7,56	302,40
Алу лименке	0,32	320,00	1,20	1.136,00
Пет амбалажа	0,00	0,00	2,16	846,00
Остали отпад	0,00	1.606,32	0,00	0,00
УКУПНО	138,61	15.485,18	208,52	21.722,20

Укупно остварени приход од продаје амбалажног отпада за извјештајни период 2020. године износи 15.485,18 КМ, док је у 2019. години остварен приход од 21.722,20 КМ.

На графикону број 4 приказани су упоредни подаци количина прикупљеног амбалажног отпада.

Графикон број 4-Прикупљени амбалажни отпад

1.2 Одржавање јавно-прометних површина

Одржавање јавно-прометних површина се обавља на подручју града Бијељине и Мјесне заједнице Јања.

На расписани тендер од стране Градске управе Града Бијељина, добили смо посао и закључили уговор за чишћење јавно-прометних површина. По приказаним евиденцијама, овјереним од стране контролних служби Градске управе Града Бијељина и према утврђеном Програму рада за ЛОТ бр.1, у периоду 01.01. - 31.12.2020. године, реализовано је следеће:

БИЈЕЉИНА								
			2020. година		2019. година		2018. година	
РБ	Опис услуге	МЈ	Количина	Износ без ПДВ-а	Количина	Износ без ПДВ-а	Количина	Износ без ПДВ-а
1.	Ручно или машинско чишћење тротоара	м ²	8.725.068	169.266,32	8.452.489	156.371,05	7.816.956	139.141,82
2.	Ручно или машинско чишћење ригола	м ²	2.455.784	98.231,36	2.490.796	94.650,25	2.056.518	78.147,68
3.	Ручно стругање ригола	м ²	-	-	-	-	-	-
4.	Прочишћавање тротоара и ригола	н/ч	3.107	23.923,90	3.051	21.357,00	4.478	31.346,00
5.	Рад паука	сат	-	-	-	-	1	52,50
6.	Машинско прскање макардамских улица	тура	-	-	-	-	-	-
7.	Машинско прање улица и тротоара	м ²	-	-	-	-	-	-
8.	Рад ТМВ за ванр. потребе н-2т	тура	2	160,00	16	1.148,64	15	1.076,85
9.	Рад спец.возила за одвоз смећа	тура	-	-	-	-	-	-
10.	Рад спец.воз.за одв.см.са руч.ут.	тура	4	1.382,00	2	628,20	2	628,20
11.	Рад КВ бравара на разн.брав.посл	н/ч	11	113,19	10	102,90	21	216,09
12.	Спец.возило.фекална цистерна	тура	-	-	-	-	-	-
13.	Рад ауто-под.контејнера 5м ³	тура	1	122,50	2	244,30	5	614,25
14.	Рад специјалних машина	сат	-	-	-	-	59	1.239,00
15.	Рад камиона на одвозу снијега	м ³	-	-	-	-	-	-
16.	Рад радника на утов.снијега	сат	-	-	-	-	924	6.015,24
17.	Чишћење снијега и посипање соли	кг	-	-	-	-	15	3.315,00
18.	Ручно чишћење отпада са обале кан.	сат	-	-	-	-	-	-
Укупно				293.199,27		274.502,34		261.792,63

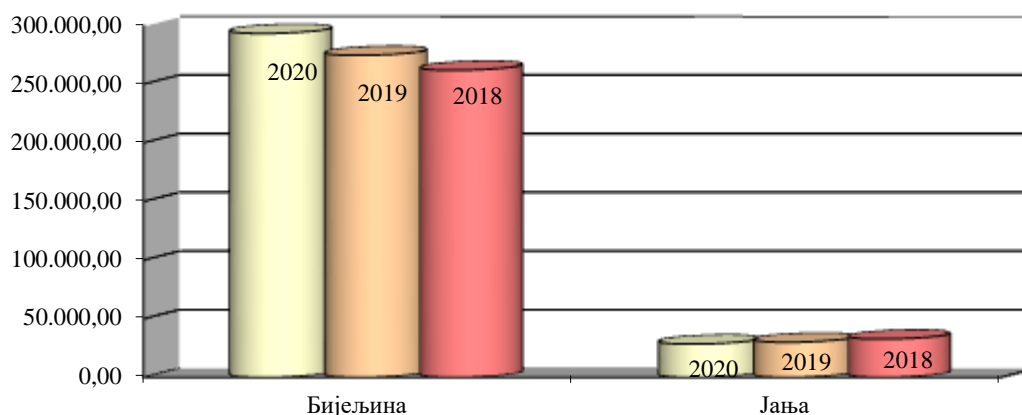
Табела број 4 – Одржавање јавно – прометних површина на подручју града Бијељине

ЈАЊА								
			2020. година		2019. година		2018. година	
РБ	Опис услуге	МЈ	Количина	Износ без ПДВ-а	Количина	Износ без ПДВ-а	Количина	Износ без ПДВ-а
1.	Ручно чишћење тротоара	м ²	764.400	14.829,36	878.100	16.244,85	944.860	16.818,51
2.	Ручно или маш.чишћење ригола	м ²	294.160	11.766,40	339.310	12.893,78	368.864	14.016,83
3.	Ручно стругање ригола	м ²	-	-	-	-	-	-
4.	Прочишћавање тротоара и ригола	н/ч	237	1.824,90	81	567,00	244	1.756,80
5.	Машинско прање улица и тротоара	м ²	-	-	-	-	-	-
6.	Рад ТМВ за ванр. потребе н-2т	тура	-	-	4	273,00	1	68,25
Укупно				28.420,66		29.978,63		32.660,39

Табела број 5 – Одржавање јавно – прометних површина на подручју Мјесне заједнице Јања

У 2020. години, у оквиру ЛОТ-а број 1, реализован је одвоз отпада из мјесних заједница Доња љељенча и Бријесница. По том основу остварен је приход од 14.195,00 КМ, док је у претходној години остварен приход од 11.900,00 КМ.

Програм рада и одржавања јавно-прометних површина реализује се у шестодневној радној седмици, по налозима Одјелења за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине Града Бијељине.

Графикон број 5-Остварени приходи по основу реализације по ЛОТ-у бр.1 у посљедње три године

1.3 Услуге специјалним комуналним возилима

Специјално возило за превоз непрописно паркираних возила („паук“) ангажовано је за потребе Центра јавне безбједности Бијељина - Одјељење саобраћајне полиције, за уклањање непрописно паркираних возила, а повремено се користи и за пружање услуга другим физичким и правним лицима. Рад овог возила регулисан је посебним Упутством, које је донијело МУП Републике Српске.

Приход од услуга специјалног возила за превоз непрописно паркираних возила, остварен у текућој години, износи 36.942,90 КМ.

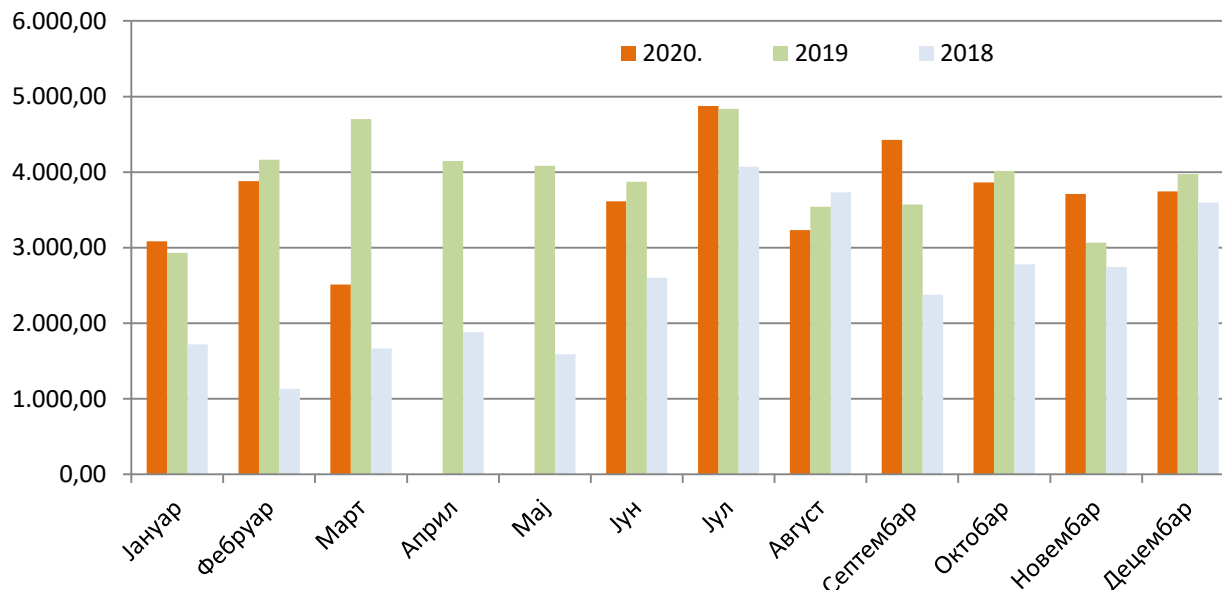
У Цјеновнику осталих некомуналних услуга, број 4963/2018 од 27.06.2018. године, који је у примјени од 18.07.2018. године, утврђене су сљедеће цијене услуга:

- Накнада за премјештање возила по налогу полиције до 2 км специјалним возилом „Паук“ износи 34,18 КМ по тури;
- Накнада за премјештање возила по налогу полиције од 2 до 10 км специјалним возилом „Паук“ износи 51,28 КМ по тури;
- Накнада за премјештање возила по налогу полиције преко 2 км специјалним возилом „Паук“ износи 76,92 КМ по тури;
- Накнада за пређене километре, приликом премјештања возила специјалним возилом „Паук“ износи 1,28 КМ по пређеном километру;
- Накнада за чување возила на депоу по једном започетом дану износи 8,54 КМ;
- Накнада за започето премјештање возила специјалним возилом „Паук“ по налогу полиције износи 25,64 КМ по возилу;
- Накнада за рад специјалног возила „Паук“ за услужно премјештање возила до 2 (двје) тоне износи 51,28 КМ по тури и
- Накнада за рад специјалног возила „Паук“ за услужно премјештање возила преко 2 (двје) тоне износи 76,92 КМ по тури.

За период од 01.01.-31.12.2020. године, „паук“ је превезао ~830 возила, што је за 295 возила мање у односу на исти период претходне године у ком је „паук“ превезао ~1.125 возила и остварио приход од 46.911,93 КМ.

ОСТВ. МЈЕСЕЦ	ПРИХОДИ					БРОЈ ПРЕВЕЗЕНИХ ВОЗИЛА				
	2020.	2019.	2018.	ИНД	ИНД	2020.	2019.	2018.	ИНД	ИНД
	1	2	3	1/2	2/3	1	2	3	1/2	2/3
Јануар	3.085,47	2.931,61	1.721,11	105	170	74	77	57	96	135
Фебруар	3.880,34	4.162,39	1.132,99	93	367	93	96	37	97	259
Март	2.512,82	4.700,85	1.666,84	53	282	54	115	55	47	209
Април	0	4.145,30	1.880,34	0	220	0	103	62	0	166
Мај	0	4.085,47	1.589,73	0	257	0	98	53	0	185
Јун	3.615,39	3.871,79	2.600,00	93	149	87	94	87	93	108
Јул	4.873,50	4.839,32	4.068,80	101	119	93	96	135	97	71
Август	3.230,77	3.542,73	3.731,11	91	95	77	89	73	87	122
Септембар	4.428,37	3.572,64	2.376,06	124	150	99	81	46	122	176
Октобар	3.863,25	4.017,09	2.777,78	96	145	84	100	54	84	185
Новембар	3.709,40	3.068,38	2.743,59	121	112	81	78	53	104	147
Децембар	3.743,59	3.974,36	3.598,29	94	110	88	98	70	90	140
УКУПНО	36.942,90	46.911,93	29.886,64	79	157	830	1.125	782	74	144

Остварени приход од услуга „паука“ у текућој години мањи је за 21%, односно за 9.969,03 КМ у односу на приход остварен у претходној години. Број превезених возила у периоду од 01.01.- 31.12.2020. године мањи је за 295 возила у односу на исти период 2019. године.

Остварени расходи текуће године већи су од остварених прихода текуће године за 15.890,50 КМ, односно за 43,01%. Потребно је приходе додатно повећати да би се омогућио излазак из зоне губитка пословања, односно остварио неутралан пословни резултат.

Број превезених возила у одређеном временском периоду зависи искључиво од броја упућених „налога за превоз непрописно паркираних возила“ од стране саобраћајне полиције, те по основу наведеног АД „Комуналац“ Бијељина није у могућност да утиче на повећање прихода преко броја превезених возила у одређеном временском периоду.

Тренутна цијена превоза непрописно паркираних возила је економски оправдана, јер је калкулацијом утврђено да би уз постојеће расположиве капацитете опреме и радне снаге, уз остварене расходе текуће године, који би незнатно порасли са бројем реализованих услуга,

било потребно извршити ~1.250 услуга премјештања возила по налогу полиције, како би се остварио неутрални пословни резултат, што је за 420 услуга више у односу на остварен резултат текуће године.

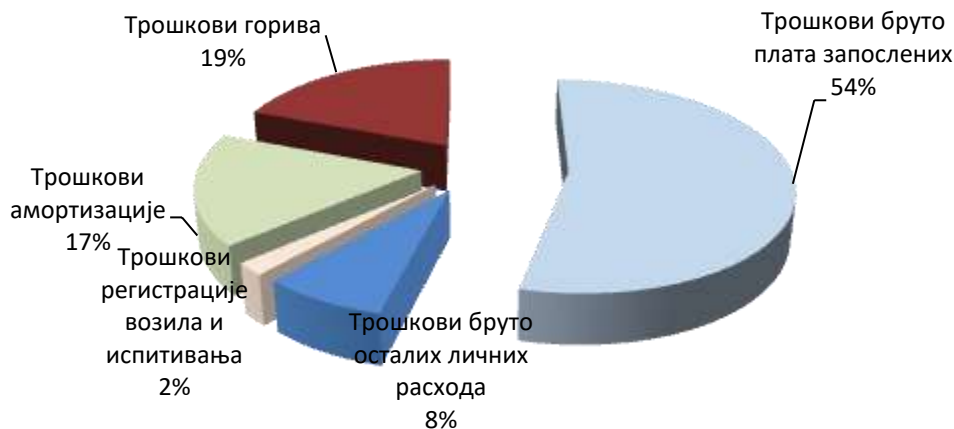
Уколико се анализа рада врши на основу дневног броја извршених услуга, долази се до податка да је просјечан број дневних услуга у текућој години 3,14, те да би се повећањем броја дневних услуга за 1,6, односно на 4,74, остварио неутралан пословни резултат.

Узимајући у обзир да је дневно радно вријеме специјалног возила за превоз непрописно паркираних возила 8 сати, долази се до податка да би на сваких 1 сат и 40 минута било довољно извршити по једну услугу по налогу полиције, што је више него реалан циљ, те је потребно предузети одређене мјере за остварење заданог циља.

Анализа расхода своди се на анализу укупних и појединачних расхода.

Анализу расхода треба почети са извођењем констатације о обиму остварених расхода у текућој години и тренду њихове динамике у односу на остварене расходе у претходној години.

Врста расхода	Износ			Структура (%)			Индекс
	2020.	2019.	2018.	2020.	2019.	2018.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Трошкови бруто плата- (2 радника)	28.507,26	27.795,92	29.454,19	53,96	50,91	49,81	103
Трошкови бруто осталих личних расхода (регрес, топли оброк, превоз и сл.)	4.098,26	4.003,88	3.917,00	7,76	7,33	6,62	102
Трошкови регистрације и испит.	1.026,34	939,34	1.339,59	1,94	1,72	2,27	109
Трошкови амортизације	9.069,00	9.001,20	11.146,20	17,16	16,49	18,85	101
Трошкови горива	10.132,54	12.854,63	13.274,41	19,18	23,55	22,45	79
УКУПНИ РАСХОДИ	52.833,40	54.594,97	59.131,39	100,00	100,00	100,00	97

Укупни расходи „паука“ за период 01.01.-31.12.2020. године, износе 52.833,40 КМ, док су за исти период претходне године остварени у износу од 54.594,97 КМ.

Потребно је истаћи да у наведене расходе нису укључени трошкови одржавања возила (ауто-гуме, резервни дијелови, уље, прање возила и сл.), јер се наведени подаци нису могли идентификовати у евиденцији укупних трошкова одржавања сталних средстава.

Специјалним комуналним возилом „фекална цистерна“ пружају се услуге физичким и правним лицима, која наруче вршење услуге путем налога, односно наруџбенице.

У току 2020. године фекална цистерна имала је 11 интервентних услуга, по основу којих је остварен приход од 1.090,10 КМ, што је за 5 услуга мање него у 2019. години, у којој је било 16 интервентних услуга, по основу којих је остварен приход од 1.550,41 КМ.

Специјално комунално возило „**цистерна за воду**“ је у периоду 01.01.-31.12.2020. године имала 17 интервентних услуга, што је за 2 мање од укупно 19 интервентних услуга из истог периода 2019. године.

Све припреме сервисирања и гаражирања возила, као и комплетна Служба комуналних услуга, смјештени су у уређеном простору површине 5.000 м² и објектима пословно - техничког садржаја (гараже, сервисне радионице, магацински простор и др.) у Мачванској улици у Бијељини.

2. Служба одржавања градског зеленила

За потребе Службе одржавања градског зеленила кориштена је постојећа савремена механизација, и то: машинске косачице, трактори, самоходне машинске косачице, машинске тестере, возило Застава носивости до 2 тоне, корпа, доставно возило типа Кеди и цистерна за осоку капацитета 3.200 литара.

Служба одржавања градског зеленила радила је по плану и програму, на основу добијеног посла на тендеру, који је расписала Градска управа Града Бијељине.

Служба одржавања градског зеленила је у 2020. години имала сљедећу реализацију:

Мјесец	Износ реализације радова на јавним зеленим површинама са ПДВ-ом			Износ реализације од продаје садног материјала у производном сектору са ПДВ-ом		
	Текућа година	Претходна година	Индекс 2/3	Текућа година	Претходна година	Индекс 5/6
1	2	3	4	5	6	7
Јануар	Нема реализације	Нема реализације	/	35,00 КМ	250,00 КМ	14
Фебруар	Нема реализације	8.105,76 КМ	/	206,00 КМ	735,50 КМ	28
Март	8.862,75 КМ	18.338,65 КМ	48	2.620,00 КМ	3.571,50 КМ	73
Април	29.616,85 КМ	19.982,30 КМ	148	3.947,90 КМ	3.986,50 КМ	99
Мај	46.102,37 КМ	29.583,99 КМ	156	3.618,40 КМ	2.412,95 КМ	150
Јун	34.641,85 КМ	31.790,25 КМ	109	2.093,14 КМ	2.619,32 КМ	80
Јул	40.285,07 КМ	24.975,14 КМ	161	1.187,50 КМ	1.973,15 КМ	60
Август	41.799,60 КМ	26.448,36 КМ	158	1.400,82 КМ	804,30 КМ	174
Септембар	24.262,22 КМ	23.174,98 КМ	105	1.546,51 КМ	297,96 КМ	519
Октобар	25.393,22 КМ	22.705,56 КМ	112	2.957,94 КМ	2.251,80 КМ	131
Новембар	5.824,07 КМ	13.891,26 КМ	42	1.266,04 КМ	1.998,30 КМ	63
Децембар	Нема реализације	15.468,42 КМ	/	496,26 КМ	234,50 КМ	212
УКУПНО	256.788,10 КМ	234.464,66 КМ	110	21.375,51 КМ	21.133,78 КМ	101

С обзиром на тренутни капацитет постојећих стакленика, пластеника, леја, обрадивог земљишта, машина за обраду и броја запослених радника, могуће је и увећати обим производње, али је највећи проблем пласман производа на тржиште.

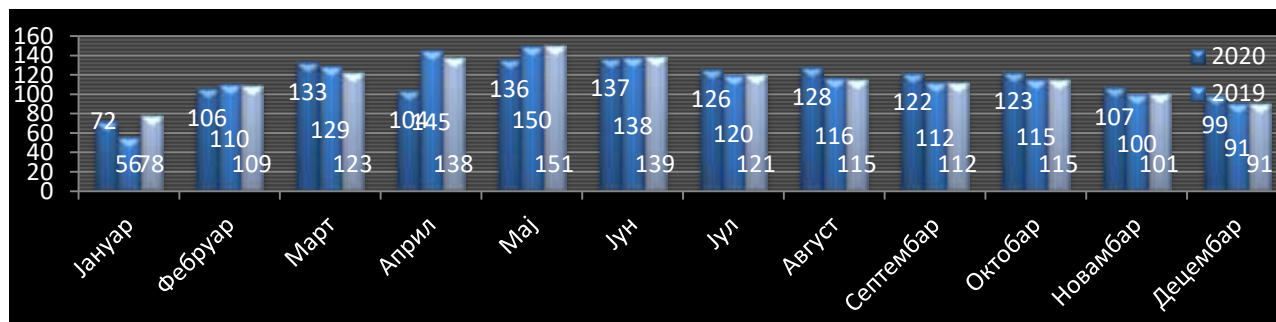
3. Служба за организацију пијачних услуга

Пијаца је организовано и уређено мјесто на коме се на уобичајен начин обавља трговина на мало пољопривредним, прехранбеним и другим производима између продавца и купца. На пијаци се трговина обавља на продајним столовима. Спровођење пијачног реда је обавеза свих запослених, посебно радника на радном мјесту – редари пијаце. У спровођењу реда дужни су сарађивати са надлежним инспекцијским службама и радницима ЦЈБ Бијељина, везано за евентуалне проблеме око рада и унутрашњег реда у пијацама. Предузеће је дужно да пијачне тезге постави и распореди на начин којим се обезбијеђује функционалност и естетски изглед пијаце и омогућује купцима несметана куповина.

Зелена пијаца располаже са 5 расхладних витрина и 303 пијачна стола, а од тога се у централној улици налази 48 столова. Овај број столова задовољава све потребе корисника услуга зелене пијаце. На тзв. малом бувљаку у Улици 27. марта, налази се 33 стола. Наплата дневне плацарине се врши искључиво уторком и петком.

Од 1. децембра 2015. године, на основу Одлуке Скупштине Града Бијељине, број 01-022-84/15, АД “Комуналац” Бијељина је додијељена на располагање јавна пијаца у Дворовима, Карађорђева бб.

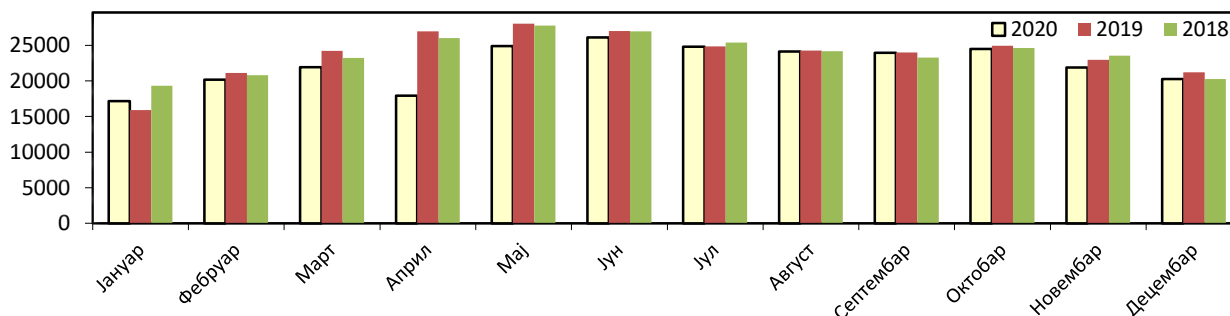
На графикону број 6, упоредно је приказан број закупљених столова у текућој години у односу на претходну и 2018. годину.

Графикон број 6-Преглед закупљених столова по основу Уговора о закупу

У 2020. години, приходи Службе за организацију пијачних услуга, који се остварују по основу дневног и мјесечног закупа столова у зеленој пијаци, остварени су у износу од 267.807,28 КМ и исти су нижи за 17.785,03 КМ од остварења из претходне године, у којој је остварен приход од 285.592,31 КМ.

На графикону број 7 приказана је реализација прихода од мјесечног и дневног закупа столова у зеленој пијаци у 2020. години у односу на 2019. годину.

Графикон број 7-Остварење прихода од закупа столова у зеленој пијаци

СЕКТОР ЕКОНОМСКО - ФИНАНСИЈСКИХ, ПРАВНИХ И ОПШТИХ ПОСЛОВА

1. Служба за правне, кадровске и опште послове

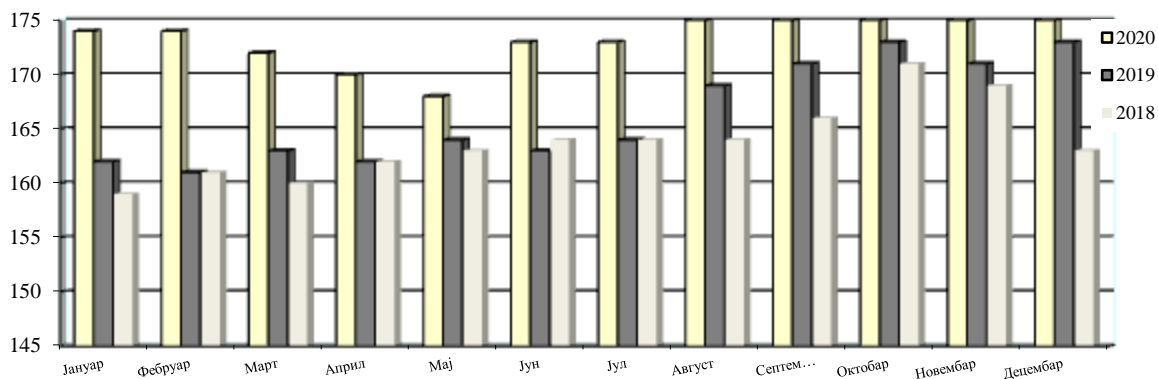
У периоду од 01.01. - 31.12.2020. године у Служби за правне, кадровске и опште послове запослено је 8 радника.

У сарадњи са Службом за финансијске и рачуноводствене послове, Служба за правне, кадровске и опште послове интензивно ради на побољшању наплате потраживања, како од физичких тако и од правних лица.

Ова Служба свакодневно је поступала по судским предметима, израђивала поднеске, заступала Друштво пред судовима на рочиштима у парничним, извршним и прекршајним поступцима.

Као стручна Служба Друштва, обављала је и послове стручне помоћи органима Друштва (Скупштина, Надзорни одбор, Одбор за ревизију, Управа), пратећи записнички њихов рад и израђујући донесене одлуке наведених органа.

Акционарско друштво „Комуналац“ Бијељина је у протеклом периоду обављало регистровану дјелатност комуналних услуга са просјечно 177 запослених радника, док је просјек у 2019. години био 166 радника. На почетку 2020. године у радном односу се налазило 174 радника. У току године, у складу са указаним потребама, повремено су ангажовани одређени радници, тако да је на крају године у радном односу евидентирано 187 радника.

Графикон број 8-Запослени радници у 2020., 2019. и 2018. години

У табели број 7 приказана је структура запослених са потребном стручном спремом, на дан 31.12.2020. године.

Стручна спрема	НК	КВ	СС С	ВШС	ВСС	Приправн ици	Укупно
Број запослених	82	51	15	17	15	7	187

Табела број 7- Структура запослених на дан 31.12.2020. године

2. Служба исхране радника

У оквиру Службе исхране радника запослена су четири радника (главна куvariца, помоћник главне куvariце, помоћни радник у кухињи и економ), који су вршили спремање топлих оброка за све раднике. За период од 01.01.-31.12.2020. године припремљено је укупно 37.069 оброка, са мјесечним просјеком од 3.089 оброка. Од просјечно 177 запослених радника за дванаест мјесеци 2020. године, просјечно 140 радника, односно 79,10% од укупног броја

радника је користило услуге ресторана, док је осталих 37 радника, односно 20,90% било одсутно из оправданих разлога, као што су: годишњи одмори, вјерски празници, боловања, изостанци и слично. Укупан трошак спремања топлог obroка, укључујући све директне и индиректне трошкове за дванаест мјесеци 2020. године износи 132.568,25 КМ, односно просјечно за мјесец дана 11.047,35 КМ, тако да је просјечна цијена једног топлог obroка по запосленом, утврђена на основу просјека за дванаест мјесеци 3,59 КМ. Просјечна цијена једног топлог obroка за 2019. годину износила је 3,68 КМ. Рекапитулација директних и индиректних трошкова топлог obroка сачињава се на посебном обрасцу, који је сачињен у складу са одредбама члана 8. став 1. тачка 11. Закона о порезу на доходак (Службени гласник Републике Српске, број: 60/15, 5/16, 66/18, 105/19 и 123/20).

3. Служба за финансијске и рачуноводствене послове

3.1 Приходи

У периоду од 01.01. - 31.12.2020. године, АД „Комуналац“ Бијељина остварио је укупан приход од 5.176.907 КМ.

У оквиру **пословних прихода** текуће године, који су остварени у укупном износу од 5.032.485 КМ, евидентирани су следећи приходи:

- Приходи од продаје робе у износу од 1.367 КМ;
- Приходи од продаје учинака повезаним правним лицима у износу од 643.373 КМ;
- Приходи од продаје учинака на домаћем тржишту у износу од 3.698.602 КМ;
- Повећање вриједности залиха учинака у износу од 6.987 КМ и
- Остали пословни приходи у износу од 682.156 КМ.

У оквиру **финансијских прихода** текуће године, који су остварени у укупном износу од 61.937 КМ, евидентирани су следећи приходи:

- Финансијски приходи од повезаних правних лица у износу од 3.064 КМ и
- Приходи од камата у износу од 58.873 КМ.

У оквиру **осталих прихода** текуће године, који су остварени у укупном износу од 82.485 КМ, евидентирани су следећи приходи:

- Добици по основу продаје нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме, који су остварени у укупном износу од 7.805 КМ,
- Добици по основу продаје материјала у износу од 428 КМ,
- Наплаћена отписана потраживања у износу од 50.187 КМ и

Приходи од смањења обавеза, укидања неискоришћених дугорочних резервисања и остали непоменути приходи у износу од 24.065 КМ.

Преглед остварених прихода

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2019.	План за период 01.01.- 31.12.2020.	Остварење 31.12.2020.	Инд. (6/4)	Инд. (6/5)	% учешће у укупним приходима 2020.год.	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	60150	Приход од продаје конт.	11.965,93	15.000,00	1.367,52	11	9	0,03%	-10.598,41
2	60151	Приход од продаје ст.ср.- лицитација	3.892,30	0,00	0,00	0	-	0,00%	-3.892,30
3	601	Приходи од продаје робе у Републици Српској	15.858,23	15.000,00	1.367,52	9	9	0,03%	-14.490,71

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2019.	План за период 01.01.- 31.12.2020.	Остварење 31.12.2020.	Инд. (6/4)	Инд. (6/5)	% учешће у укупним приходима 2020.год.	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	61010	Пр.од усл.јавне хиг.-БН	274.502,01	290.000,00	293.199,26	107	101	5,66%	18.697,25
5	61011	Приход од усл.одв.отп.-т.	11.900,00	14.000,00	14.195,00	119	101	0,27%	2.295,00
6	61012	Пр.од услуга одв.отпада	39.017,72	40.000,00	42.353,13	109	106	0,82%	3.335,41
7	61013	Приход од усл.зимске сл.	0,00	17.000,00	0,00	-	0	0,00%	0,00
8	61014	Приход од усл.градског з.	200.397,50	192.000,00	219.476,95	110	114	4,24%	19.079,45
9	61018	Пр. од усл.ППЛ-прање ул.	25.641,02	30.000,00	45.727,95	178	152	0,88%	20.086,93
10	61019	Пр.од усл.јавне хиг.-Јања	29.978,62	30.000,00	28.420,64	95	95	0,55%	-1.557,98
11	610	Приход од продаје учинака ППЛ	581.436,87	613.000,00	643.372,93	111	105	12,43%	61.936,06
12	61105	Приход од усл. ресторана	762,00	0,00	769,18	101	-	0,01%	7,18
13	61106	Приход од расадника	18.063,04	20.000,00	17.567,09	97	88	0,34%	-495,95
14	61120	Пр.од вр.усл.-гријање	0,00	0,00	161,29	-	-	0,00%	161,29
15	61121	Приход одв.отпада грађ.	2.516.540,84	2.600.000,00	2.616.033,91	104	101	50,53%	99.493,07
16	61122	Одвоз отпада правн.субј.	833.507,29	880.000,00	921.831,87	111	105	17,81%	88.324,58
17	61123	Пр.од одвоза.чврст.отп.-д	38.722,70	38.000,00	38.460,04	99	101	0,74%	-262,66
18	61124	Пр.од усл. куп. из РС-гр.з.	4.678,72	10.000,00	1.651,80	35	17	0,03%	-3.026,92
19	61125	Пр.од паука-без МУП-а	0,00	1.000,00	0,00	-	0	0,00%	0,00
20	61126	Приход од паука	46.911,93	50.000,00	36.942,90	79	74	0,71%	-9.969,03
21	61127	Услуге фекалне цистерне	1.550,41	2.000,00	991,00	64	50	0,02%	-559,41
22	61128	Услуге цистерне за воду	2.029,94	2.500,00	1.709,44	84	68	0,03%	-320,50
23	611	Приход од продаје учинака у РС	3.462.766,87	3.603.500,00	3.636.118,52	105	101	70,24%	173.351,65
24	61206	Приход од расадника	0,00	1.000,00	914,32	-	91	0,02%	914,32
25	61222	Одвоз отпада правн.субј.	43.316,94	45.000,00	45.293,63	105	101	0,87%	1.976,69
26	61223	Пр.од одвоза.чврст.отп.-д	5.598,50	5.500,00	5.002,37	89	91	0,10%	-596,13
27	61227	Услуге фекалне цистерне	198,20	1.000,00	99,10	50	10	0,00%	-99,10
28	61228	Пр.од услуга-цистерна	0,00	0,00	106,84	-	-	0,00%	106,84
29	612	Приход од продаје учинака у Федерацији БиХ	49.113,64	52.500,00	51.416,26	105	98	0,99%	2.302,62
30	61322	Одвоз отпада правн.субј.	11.153,98	12.000,00	11.067,07	99	92	0,21%	-86,91
31	61323	Пр.од одвоза.чврст.отп.-д	0,00	200,00	0,00	-	0	0,00%	0,00
32	61327	Пр.од вр.усл. БД-фекална	0,00	200,00	0,00	-	0	0,00%	0,00
33	613	Приход од продаје учинака у Брчко Дистрикту БиХ	11.153,98	12.400,00	11.067,07	99	89	0,21%	-86,91
34	63000	Повећање вријед.залиха	8.130,01	7.000,00	6.987,00	86	100	0,13%	-1.143,01
35	630	Повећање вриједности залихе учинака	8.130,01	7.000,00	6.987,00	86	100	0,13%	-1.143,01
36	65000	Приходи од премија	4.411,51	5.000,00	0,00	0	0	0,00%	-4.411,51
37	650	Приходи од премија, дотација,регреса и сл.	4.411,51	5.000,00	0,00	0	0	0,00%	-4.411,51
38	65100	Пр. закупнина земљишта	19.305,60	20.000,00	16.413,10	85	82	0,32%	-2.892,50
39	65110	Приход од закупнина	288.460,40	320.000,00	258.135,85	89	81	4,99%	-30.324,55
40	65130	Пр.од закупа ст.у пијаци	216.163,24	230.000,00	215.788,75	100	94	4,17%	-374,49
41	65131	Пр.од закупа-дн.зак.ст.	62.976,08	65.000,00	48.417,95	77	74	0,94%	-14.558,13
42	65132	Пр.од закупа ст.-мали.б.	6.452,99	7.000,00	3.600,58	56	51	0,07%	-2.852,41
43	651	Приходи од закупнина	593.358,31	642.000,00	542.356,23	91	84	10,48%	-51.002,08
44	65200	Приходи од дон.-држ.орг.	19.250,00	49.000,00	40.146,46	209	82	0,78%	20.896,46

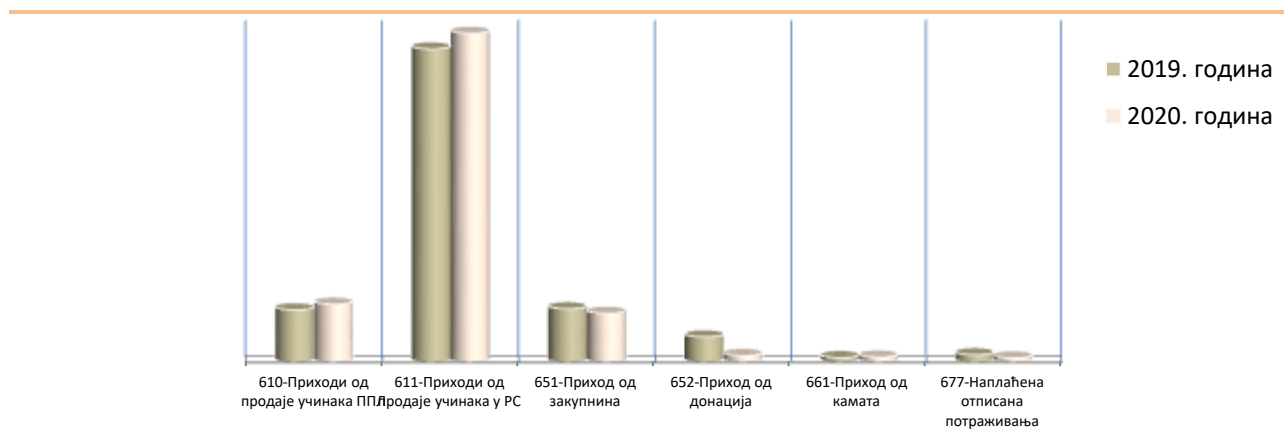
ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2020. ГОДИНУ

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2019.	План за период 01.01.- 31.12.2020.	Остварење 31.12.2020.	Инд. (6/4)	Инд. (6/5)	% учешће у укупним приходима 2020.год.	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
45	65210	Приходи од донација-ППЛ	27.674,60	28.000,00	27.674,60	100	99	0,53%	0,00
46	65220	Прих. од осталих донација	234.777,00	0,00	8.298,75	4	-	0,16%	-226.478,25
47	652	Приходи од донација	281.701,60	77.000,00	76.119,81	27	99	1,47%	-205.581,79
48	65510	Приходи из фондова-ФЗО	41.045,48	30.000,00	38.279,57	93	128	0,74%	-2.765,91
49	65511	Приходи из фондова-пор.	6.234,15	5.000,00	0,00	0	0	0,00%	-6.234,15
50	65520	Приходи од завода	2.225,27	2.500,00	9.915,00	446	397	0,19%	7.689,73
51	655	Приходи из намјенских извора финансирања	49.504,90	37.500,00	48.194,57	97	129	0,93%	-1.310,33
52	65901	Пр.од продаје стакла	8.305,39	20.000,00	3.462,06	42	17	0,07%	-4.843,33
53	65902	Пр.од продаје папира	6.615,90	15.000,00	5.654,70	85	38	0,11%	-961,20
54	65903	Пр.од продаје картона	3.961,51	10.000,00	4.442,10	112	44	0,09%	480,59
55	65904	Пр.од продаје фолије-проз.	555,00	1.000,00	0,00	0	0	0,00%	-555,00
56	65905	Приходи од гријања	136,08	200,00	0,00	0	0	0,00%	-136,08
57	65906	Пр.од продаје алу.лименки	1.136,00	1.500,00	320,00	28	21	0,01%	-816,00
58	65907	Пр.од продаје фолије-шар.	302,40	1.000,00	0,00	0	0	0,00%	-302,40
59	65909	Остали посл. пр.-амбалажа	846,00	1.000,00	1.606,32	190	161	0,03%	760,32
60	659	Остали пословни приходи по другим основама	21.858,28	49.700,00	15.485,18	71	31	0,30%	-6.373,10
61	66010	Пр.од камата од ППЛ	11.639,20	10.000,00	3.063,73	26	31	0,06%	-8.575,47
62	660	Финанс.приходи од ППЛ	11.639,20	10.000,00	3.063,73	26	31	0,06%	-8.575,47
63	66130	Зат.камате у земљи-ПЛ	8.652,70	10.000,00	14.005,02	162	140	0,27%	5.352,32
64	66131	Зат.камате у земљи-ФЛ	41.014,14	45.000,00	42.264,30	103	94	0,82%	1.250,16
65	66190	Остале камате	3.622,36	4.000,00	2.603,62	72	65	0,05%	-1.018,74
66	661	Приходи од камата	53.289,20	59.000,00	58.872,94	110	100	1,14%	5.583,74
67	67040	Добици од пр.некретнина	0,00	0,00	7.804,55	-	-	0,15%	7.804,55
68	670	Добици од продаје сталних средстава	0,00	0,00	7.804,55	-	-	0,15%	7.804,55
69	67520	Добици од продаје ситног инвентара	0,00	0,00	428,21	-	-	0,01%	428,21
70	675	Добици по основу продаје материјала	0,00	0,00	428,21	-	-	0,01%	428,21
71	67710	Пр.од напл.отп.потр.-инд.о	57.204,86	40.000,00	17.465,76	31	44	0,34%	-39.739,10
72	67711	Пр.од напл.отп.потр.-дом.	26.562,99	50.000,00	32.721,11	123	65	0,63%	6.158,12
73	67730	Пр.од напл.потр.-дир.отпис	1.318,25	1.500,00	0,00	0	0	0,00%	-1.318,25
74	677	Наплаћена отписана потраживања	85.086,10	91.500,00	50.186,87	59	55	0,97%	-34.899,23
75	67910	Приходи од отп.обавеза	16,58	0,00	11,64	70	-	0,00%	-4,94
76	67930	Пр.од укидања резерв.	0,00	0,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
77	67990	Остали непоменути пр.	37.617,72	40.000,00	24.053,65	64	60	0,46%	-13.564,07
78	679	Приходи од смањења обавеза, укидања ...	37.634,30	40.000,00	24.065,29	64	60	0,46%	-13.569,01
79	68900	Пр.од усклађивања потр.	8.074,72	0,00	0,00	0	-	0,00%	-8.074,72
80	689	Приходи од ускл. вриједности остале имовине	8.074,72	0,00	0,00	0	-	0,00%	-8.074,72
УКУПНО			5.275.017,72	5.315.100,00	5.176.906,68	98	97	100,00%	-98.111,04

Табела 21. Остварени приходи АД „Комуналац“ Бијељина на дан 31.12.2019. и 31.12.2020. године

Упоредни приказ остварених прихода текуће године и остварених прихода претходне године, чије је појединачно учешће у укупним приходима текуће године веће од 1%, дат је на графикону број 1.

Графикон 1 – Остварени приходи у 2020. години у односу на остварење 2019. године

Остварени приходи текуће године су мањи од остварења претходне године за 98.111,04 КМ, док су у односу на планиране приходе мањи за 138.193,32 КМ.

Анализа остварених прихода, као и поређење прихода текуће године са претходном годином, врши се преко следећих синтетичких конта:

601 – Приходи од продаје робе у Републици Српској (0,03% учешћа у укупним приходима)

Приходи од продаје робе у Републици Српској, остварују се по основу прихода од продаје контејнера запремине 1,1 м³, који се продају по цијени од 683,76 КМ без ПДВ-а и прихода од продаје заплијењених сталних средстава путем лицитације. Приходи од продаје робе у Републици Српској, који су остварени у текућој години, су мањи за 14.490,71 КМ у односу на остварење прихода из 2019. године.

610 – Приходи од продаје учинака повезаним правним лицима (ППЛ) (11,02% учешћа)

Приходи од продаје учинака повезаним правним лицима се остварују пружањем услуга повезаним правним лицима у Републици Српској. Сви приходи у оквиру конта 610 се највећим дијелом остварују по основу вршења услуга за Град Бијељину.

У текућој години, остварен је приход од 643.372,93 КМ, који је за 61.936,06 КМ, односно за 11% већи од остварених прихода из претходне године. Остварени приходи су у односу на планиране приходе већи за 5%.

611, 612 и 613 – Приходи од продаје учинака у Републици Српској, Федерацији БиХ и Брчко Дистрикту БиХ (71,44% учешћа у укупним приходима)

Приходи од продаје учинака се остварују по основу продаје производа на мало физичким и правним лицима, вршења услуга одвоза отпада од физичких и правних лица, услуга превоза непрописно паркираних возила специјалним возилом (паук) и услуга извршених специјалним возилом за превоз отпадних вода.

Укупни приходи текуће године, евидентирани у оквиру синтетичких конта 611, 612 и 613, су остварени у износу од 3.698.601,85 КМ. Остварени приходи су већи од планираних за 0,83%, док су у односу на остварење претходне године повећани за 4,98%, односно за 175.567,36 КМ.

Значајно повећање прихода од учинака у текућој години у односу на претходну годину, примјетно је на приходима од услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада од физичких лица, који су већи за 4%, односно за 99.493,07 КМ у односу на претходну годину, првенствено због повећаног броја нових корисника услуга и извршене контроле евидентираних корисне стамбене површине у односу на стварно стање на терену код одређеног броја корисника. У току је поступак контроле корисне стамбене површине за све кориснике прикупљања и одвожења комуналног отпада.

Приходи од услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада од предузетника и правних лица из РС су већи за 88.324,58 КМ у текућој у односу на претходну годину, првенствено због отклоњених грешака у задужењу корисника приликом извршених контрола на терену, по основу којих је утврђено да поједини корисници нису задужени у складу са „Цјеновником комуналних услуга прикупљања и одвожења комуналног отпада за предузетнике и правна лица“, број: 9086/2018 од 19.12.2018. године, на који је Скупштина Града Бијељина дала сагласност 05.02.2019. године. Цјеновник је у примјени од 15.02.2019. године.

Највеће смањење прихода од учинака у текућој години у односу на претходну годину, евидентирано је на приходима оствареним од услуга специјалног возила за уклањање непрописно паркираних возила - „паук“, који су мањи за 9.969,03 КМ, односно за 21%.

630 – Повећање вриједности залиха учинака (0,13% учешћа у укупним приходима)

Приходи од повећања вриједности залиха учинака се остварују повећањем вриједности недовршене производње, полупроизвода и готових производа.

Приходи од повећања вриједности залиха учинака у текућој години су у односу на претходну годину мањи за 14%, односно за 1.143,01 КМ. Остварење наведених прихода текуће године је на нивоу планираних прихода.

650 – Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, подстицаја и слично (0,00% учешћа у укупним приходима)

Наведени приходи у текућој години нису остварени, док су у претходној години остварени по основу исплаћене премије од Виенер осигурања у износу од 4.411,51 КМ.

651 – Приходи од закупнина (10,48% учешћа у укупним приходима)

Приходи од закупнина се остварују по основу прихода од закупнина земљишта, прихода од закупнина објеката и прихода од закупнина осталих средстава, односно закупнина столова у пијаци.

Приходи од закупнина у текућој години остварени су у укупном износу од 542.356,23 КМ, док су у претходној години остварени у износу од 593.358,31 КМ. Наведени приходи у текућој години су мањи за 51.002,08 КМ, односно за 9%, првенствено због смањеног прихода од закупнина локала. У 2020. години значајан број привредних субјеката је отказао услуге закупа пословних простора, тако да на крају 2020. године АД „Комуналац“ Бијељина

располаже са 12 неизданих локала укупне површине 390 м². За највећи број неизданих локала цијена мјесечне закупнине је 22,00 КМ без ПДВ-а по м². Анализом тржишта закупа пословних простора у Бијељини, који су на истим или сличним локацијама у односу на пословне просторе АД „Комуналац“ Бијељина, дошло се до закључка да је цијена закупа пословних простора АД „Комуналац“ Бијељина превисока и недовољно конкурентна. У наредном периоду потребно је ускладити цијене закупа пословних простора АД „Комуналац“ Бијељина са цијенама на тржишту, како би се одржао постојећи број закупаца и привукли нови закупци.

Приходи од закупнина земљишта мањи су за 15% у текућој години у односу на претходну годину, односно за 2.892,50 КМ.

Приходи од дневног закупа столова у пијаци мањи су 14.558,13 КМ, односно за 23% у односу на претходну годину.

Приходи од мјесечног закупа столова у пијаци у текућој години су на нивоу остварења претходне године. Значајан број столова у пијаци није издат под закуп, те је уз детаљну анализу постојећег стања потребно предузети све неопходне мјере, како би се што већи број столова издао под закуп и омогућило остварење већих прихода од закупа столова у пијаци.

На значајан пад прихода од закупнина у текућој години у односу на претходну годину и у односу на план утицала је појава пандемије ЦОВИД-19 у 2020. години.

652 – Приходи од донација (1,47% учешћа у укупним приходима)

Приходи од донација се остварују по основу прихода од донација повезаних правних лица, донација примљених од државних органа и осталих донација.

Приходи од донација примљених од државних органа у износу од 40.146,46 КМ, се односе на један дио средстава дозначених од Фонда солидарности Републике Српске.

Приходи од донација од повезаних правних лица, у износу од 27.674,60 КМ, је остварен по основу обрачунате годишње амортизације на набавну вриједност специјалног комуналног возила Ивецо Стралис, регистарске ознаке М19-А-029, са процјењеним вијеком трајања од седам година. Камион је уступљен на кориштење од стране Града Бијељина, по основу уговора којим су регулисана права и обавезе двије стране.

Приходи од осталих донација евидентирани су у износу од 8.298,75 КМ и односе се на обрачунату амортизацију половних донираних контејнера од стране данске фирме ОДЕНСЕ WASTE МАНАГЕМЕНТ ЦОМПАНИЈУ.

655 – Приходи из намјенских извора финансирања (0,93% учешћа у укупним приходима)

Приходи из намјенских извора финансирања су остварени од прихода из фондова и завода, и то од Фонда здравственог осигурања Републике Српске, Фонда дјечије заштите и Завода за запошљавање Републике Српске.

Приходи из намјенских извора финансирања, у текућој години остварени су у износу од 48.194,57 КМ, док су у претходној години остварени у износу од 49.504,90 КМ.

659 – Остали пословни приходи по другим основама (0,30% учешћа у укупним приходима)

У оквиру осталих пословних прихода по другим основама евидентирани су приходи за које није прописан посебан рачун.

Остали пословни приходи у текућој години у односу на претходну годину мањи су за 6.373,10 КМ, односно за 29%, првенствено због мањих прихода од продаје амбалажног отпада, у оквиру којих је најзначајније смањење евидентирано на приходима од продаје стакла, који су мањи за 4.843,33 КМ, због забрањеног или ограниченог рада угоститељских објеката услед појаве пандемије ЦОВИД-19 у 2020. години.

План осталих пословних прихода је био нереалан и амбициозан, те су остварени приходи мањи за 69% у односу на планиране приходе, највише због мање остварених прихода од продаје прикупљеног амбалажног отпада (стакла, папира, фолије и алу лименки).

660 и 661 – Приходи од камата (1,20% учешћа у укупним приходима)

У оквиру прихода од камата евидентирају се приходи од обрачунатих законских затезних камата за дане кашњења по основу редовних потраживања од повезаних правних лица, правних лица и физичких лица и обрачунатих законских затезних камата по извршењима и извршним поступцима.

Приходи од камата у текућој години су остварени у укупном износу од 61.936,67 КМ, од чега је приход од затезних камата обрачунатих повезаним правним лицима остварен у износу од 3.063,73 КМ, затим приход од обрачунатих камата физичким и правним лицима у износу од 56.269,32 КМ и приход од осталих камата, у оквиру којих се евидентирају затезне камате по тужбама и извршним поступцима у износу од 2.603,62 КМ.

670 – Добити по основу продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме (0,15% учешћа)

У оквиру добитака по основу продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме евидентирани су добити по основу продаје некретнина у износу од 7.804,55 КМ, који су остварени продајом заплијењених некретнина у судским поступцима, гдје је продајна цијена од откупне већа за наведени износ.

675 – Добити по основу продаје материјала (0,01% учешћа)

У оквиру добитака по основу продаје материјала евидентирани су добити по основу продаје ситног алата и инвентара у износу од 428,21 КМ, који су остварени продајом отписаних расходованих расхладних витрина.

677 – Наплаћена отписана потраживања (0,97% учешћа)

Приходи од наплаћених отписаних потраживања се остварују од прихода по основу наплаћених потраживања од купаца (изузев повезаних правних лица) за која је извршен индиректан отпис и од прихода по основу наплаћених потраживања од повезаних правних лица за која је извршен директан отпис.

Приходи од наплаћених отписаних потраживања у текућој години су знатно мањи у односу на претходну годину и у односу на план. У односу на претходну годину мањи су за 41%, односно за 34.899,23 КМ, док су у односу на планиране приходе мањи за 45%, односно за 41.313,13 КМ.

Проценат наплативости од утужених корисника у текућој години износи 20,22%, док је за исти период претходне године наплативост износила 25,59%. У 2018. години наплативост је износила 28,87%. Наведени показатељи показују да се наплативост од утужених корисника погоршала у текућој години у односу на претходну годину.

679 – Приходи од смањења обавеза, укидања неискоришћених дугорочних резервисања и остали непоменути приходи (0,46% учешћа)

У оквиру осталих непоменутих прихода евидентирани су приходи од наплаћених потраживања по основу трошкова извршења и трошкова парничног поступка.

У текућој години остварен је приход од 24.065,29 КМ, који је мањи од остварења претходне године за 36% односно за 13.569,01 КМ, док је у односу на планиране приходе мањи за 40%.

689 – Приход од усклађивања вриједности остале имовине (0,00% учешћа)

У оквиру прихода од усклађивања вриједности остале имовине, у текућој години нису евидентирани приходи, док су у претходној години евидентирани приходи од усклађивања вриједности потраживања од купаца у износу од 8.074,72 КМ.

3.2 Расходи

Укупни расходи Друштва, за период од 01.01.-31.12.2020. године, износе 6.440.996,08 КМ. Расходи текуће године су у односу на расходе претходне године већи за 1.227.775,61 КМ, односно за 24 индексна поена, док су у односу на планиране расходе већи за 1.199.138,08 КМ.

Преглед расхода, који су настали у обрачунском периоду, а који се пореде са остварењем претходне године и са планом за 2020. годину, приказан је у следећем табеларном прегледу, док је детаљно образложење за одређене расходе обрачунског периода дато послије табеларног прегледа расхода.

Преглед остварених расхода

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2019.	План за период 01.01.- 31.12.2020.	Остварење 31.12.2020.	Инд. (6/4)	Инд. (6/5)	% учешће у укупним расходима (план)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	50100	Наб.вр.прод.робе на мало	4.437,75	5.000,00	3.884,90	88	78	0,06%	-552,85
2	50101	Наб.вр.пр.робе-без фактура	5.115,13	6.000,00	4.515,14	88	75	0,07%	-599,99
3	50102	Наб.вр.пр.робе-по факт.	581,07	1.000,00	726,38	125	73	0,01%	145,31
4	501	Набавна вриједност продате робе	10.133,95	12.000,00	9.126,42	90	76	0,14%	-1.007,53
5	50230	Набавна вриј.продате опр.	13.296,00	8.000,00	1.190,00	9	15	0,02%	-12.106,00
6	502	Набавна вриједност продатих сталних средстава	13.296,00	8.000,00	1.190,00	9	15	0,02%	-12.106,00
7	51100	Грошкови сировина и матер.	48.455,57	55.000,00	70.274,50	145	128	1,09%	21.818,93
8	511	Грошкови материјала за израду	48.455,57	55.000,00	70.274,50	145	128	1,09%	21.818,93
9	51210	Отпис ауто-гума (нове)	19.363,58	12.000,00	7.159,42	37	60	0,11%	-12.204,16
10	51211	Отпис ауто-гума-(протект)	17.313,20	15.000,00	10.560,00	61	70	0,16%	-6.753,20
11	51220	Отпис ХТЗ опреме	21.861,78	20.000,00	19.632,42	90	98	0,30%	-2.229,36
12	51240	Грошкови рез.дијелова-нови	49.870,75	50.000,00	54.195,43	109	108	0,84%	4.324,68
13	51241	Грошкови рез.дијелова-пол.	850,00	0,00	2.248,00	264	-	0,03%	1.398,00
14	51250	Грошкови канц. материјала	13.081,99	13.000,00	14.734,06	113	113	0,23%	1.652,07

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2020. ГОДИНУ

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2019.	План за период 01.01.- 31.12.2020.	Остварење 31.12.2020.	Инд. (6/4)	Инд. (6/5)	% учешће у укупним расходима (план)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
15	512	Грошкови режијског материјала	122.341,30	110.000,00	108.529,33	89	99	1,68%	-13.811,97
16	51300	Гр.нафт.деривата-дизел (пут)	23.449,71	12.000,00	10.455,29	45	87	0,16%	-12.994,42
17	51301	Гр.нафт.деривата-дизел (тер)	233.226,70	240.000,00	197.167,51	85	82	3,06%	-36.059,19
18	51302	Гр.нафт.деривата -бензин	4.034,78	4.000,00	2.177,90	54	54	0,03%	-1.856,88
19	51303	Гр.нафт.деривата -аутогас	713,80	1.000,00	498,22	70	50	0,01%	-215,58
20	51304	Гр.нафт.деривата (мазива)	10.137,30	12.000,00	10.050,04	99	84	0,16%	-87,26
21	51330	Грошкови ел. енергије	26.871,38	27.000,00	27.609,19	103	102	0,43%	737,81
22	51370	Грошкови воде	8.243,86	9.000,00	7.654,76	93	85	0,12%	-589,10
23	513	Грошкови горива и енергије	306.677,53	305.000,00	255.612,91	83	84	3,97%	-51.064,62
24	52000	Грошкови бруто зараде	2.392.171,27	2.380.000,00	2.553.950,34	107	107	39,65%	161.779,07
25	520	Грошкови бруто зарада	2.392.171,27	2.380.000,00	2.553.950,34	107	107	39,65%	161.779,07
26	52210	Гр.бр.накн.чл.Надз.одб.	29.850,72	29.850,00	29.617,90	99	99	0,46%	-232,82
27	522	Грошкови бруто накнада члановина Надзорног одбора	29.850,72	29.850,00	29.617,90	99	99	0,46%	-232,82
28	52300	Гр.бр.накн.чл.Одб.за рев.	29.850,72	29.850,00	28.475,49	95	95	0,44%	-1.375,23
29	52320	Гр.бр.накн.чл. комисије	0,00	1.000,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
30	523	Грошкови бруто накнада члановима Одбора за ревизију	29.850,72	30.850,00	28.475,49	95	92	0,44%	-1.375,23
31	52430	Помоћ запосл.у скл.са пр.	5.881,00	5.000,00	29.358,00	499	587	0,46%	23.477,00
32	524	Грошкови отпремнина, награда и помоћи у складу са прописима	5.881,00	5.000,00	29.358,00	499	587	0,46%	23.477,00
33	52500	Гр.дневница на служб.путу	3.852,00	4.000,00	2.214,00	57	55	0,03%	-1.638,00
34	52510	Гр.смј.и исх.на служб.путу	2.332,86	3.000,00	0,00	-	-	0,00%	-2.332,86
35	52520	Гр.превоза на служб.путу	2.293,54	2.500,00	275,50	12	11	0,00%	-2.018,04
36	52530	Накн.за коришћ.сопств.воз.	12.622,12	15.000,00	0,00	-	-	0,00%	-12.622,12
37	525	Грошкови запослених на службеном путу	21.100,52	24.500,00	2.489,50	12	10	0,04%	-18.611,02
38	52900	Накн.тр.за превоз радника	75.838,44	75.000,00	79.917,62	105	107	1,24%	4.079,18
39	52990	Ост.накн.тр.запосл.(регрес)	153.626,89	155.000,00	142.304,24	93	92	2,21%	-11.322,65
40	52991	Ост.накн.тр.запосл.(Божих)	16.200,00	30.000,00	28.691,68	177	96	0,45%	12.491,68
41	52992	Ост.накн.тр.зап.(топл.оброк)	70.287,74	70.000,00	73.104,72	104	104	1,13%	2.816,98
42	529	Грошкови бруто осталих личних расхода	315.953,07	330.000,00	324.018,26	103	98	5,03%	8.065,19
43	53100	Грошкови превоза	984,00	1.000,00	303,36	31	30	0,00%	-680,64
44	53130	Грошкови ПТТ услуга	18.836,17	20.000,00	19.922,89	106	100	0,31%	1.086,72
45	53131	Гр.ПТТ услуга-гот.пл.	3.355,19	3.500,00	4.357,28	130	124	0,07%	1.002,09
46	53150	Гр.интернет услуга и б.прен.	1.696,73	1.800,00	1.903,33	112	106	0,03%	206,60
47	531	Грошкови транспортних услуга	24.872,09	26.300,00	26.486,86	106	101	0,41%	1.614,77
48	53200	Гр.усл.на тек.одр.ст.мат.ср.	15.107,66	20.000,00	18.208,12	121	91	0,28%	3.100,46
49	53210	Гр.усл.на инв.одр.ст.мат.ср.	0,00	2.000,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
50	532	Грошкови услуга одржавања	15.107,66	22.000,00	18.208,12	121	83	0,28%	3.100,46

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2019.	План за период 01.01.- 31.12.2020.	Остварење 31.12.2020.	Инд. (6/4)	Инд. (6/5)	% учешће у укупним расходима (план)	Разлика оствађења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
51	53340	Закупнина опреме	6.720,61	0,00	13.442,29	200	-	0,21%	6.721,68
52	53390	Трошкови осталих закупа	2.949,50	5.000,00	2.691,00	91	54	0,04%	-258,50
53	533	Трошкови закупа	9.670,11	5.000,00	16.133,29	167	323	0,25%	6.463,18
54	53500	Тр.огласа у новинама,ТВ	9.107,98	25.000,00	8.726,10	96	35	0,14%	-381,88
55	53520	Трошкови ул.у пр.са ПП-оло.	3.904,99	5.000,00	3.687,37	94	74	0,06%	-217,62
56	53590	Остали тр.за рекламу и пр.	1.100,00	1.000,00	922,00	84	92	0,01%	-178,00
57	535	Трошкови рекламе и пропаганде	14.112,97	31.000,00	13.335,47	94	43	0,21%	-777,50
58	53900	Трошкови за усл.у промету	14.325,00	15.000,00	10.195,00	71	68	0,16%	-4.130,00
59	53920	Трошкови за усл.зашт.на р.	6.605,08	7.000,00	7.803,97	118	111	0,12%	1.198,89
60	53960	Привр.и повремени послови	62.674,17	40.000,00	22.178,40	35	55	0,34%	-40.495,77
61	53981	Тр.депоновања-отп.воде	152,75	1.000,00	453,00	297	45	0,01%	300,25
62	53983	Тр.депоновања-чврсти отп.	1.134.157,91	1.150.000,00	1.133.184,41	100	99	17,59%	-973,50
63	53990	Трошкови ост.произв.усл.	2.327,45	2.000,00	1.529,17	66	76	0,02%	-798,28
64	539	Трошкови осталих услуга	1.220.242,36	1.215.000,00	1.175.343,95	96	97	18,25%	-44.898,41
65	54000	Трошкови амортизације-ПО	214.789,66	215.000,00	213.829,43	100	99	3,32%	-960,23
66	54020	Трошкови аморт.-процјена	59.620,52	60.000,00	81.624,95	137	136	1,27%	22.004,43
67	540	Трошкови амортизације	274.410,18	275.000,00	295.454,38	108	107	4,59%	21.044,20
68	54140	Тр.рез. за отпремнине	4.326,18	5.000,00	14.724,85	340	294	0,23%	10.398,67
69	541	Трошкови резервисања	4.326,18	5.000,00	14.724,85	340	294	0,23%	10.398,67
70	55010	Тр.ревизије финанс.извј.	5.000,00	5.000,00	5.000,00	100	100	0,08%	0,00
71	55020	Тр.адвокатских услуга	7.849,43	10.000,00	6.796,00	87	68	0,11%	-1.053,43
72	55030	Тр.здравствених услуга	6.559,78	7.000,00	1.171,90	18	17	0,02%	-5.387,88
73	55040	Тр.стр.образовања запосл.	0,00	2.000,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
74	55050	Тр.стр.усавршања-семинари	9.132,43	7.000,00	1.176,41	13	17	0,02%	-7.956,02
75	55060	Тр.измјена на пост.прогр.	3.600,00	10.000,00	3.600,00	100	36	0,06%	0,00
76	55090	Остале непроизводне усл.	26.136,42	10.000,00	17.467,32	67	175	0,27%	-8.669,10
77	550	Трошкови непроизводних услуга	58.278,06	51.000,00	35.211,63	60	69	0,55%	-23.066,43
78	55100	Тр.репр.у посл.прост.	8.477,30	8.000,00	8.148,44	96	102	0,13%	-328,86
79	55120	Тр.угоститељских услуга	11.050,45	15.000,00	1.169,07	11	8	0,02%	-9.881,38
80	55140	Тр.уг.услуга приликом прос.	1.225,00	2.000,00	1.190,00	97	60	0,02%	-35,00
81	55150	Трошкови за поклоне	1.799,50	2.000,00	0,00	-	-	0,00%	-1.799,50
82	55190	Остали тр.репрезентације	0,00	3.000,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
83	551	Трошкови репрезентације	22.552,25	30.000,00	10.507,51	47	35	0,16%	-12.044,74
84	55200	Пр.осигур.некр.,постр.и опр.	1.876,94	2.500,00	2.731,17	146	109	0,04%	854,23
85	55240	Пр.ос.од одг.према тр.лиц.	1.996,80	2.000,00	1.164,80	58	58	0,02%	-832,00
86	55260	Пр.за обавезно осиг.лица	7.110,69	7.500,00	8.084,59	114	108	0,13%	973,90
87	55270	Пр.осиг.запосл.од посл.неср.	0,00	1.500,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
88	55290	Остале премије осигурања	0,00	200,00	0,00	-	-	0,00%	0,00
89	552	Трошкови премија осигурања	10.984,43	13.700,00	11.980,56	109	87	0,19%	996,13
90	55300	Тр.пл.промета-Павл.банка	1.056,53	1.100,00	634,44	60	58	0,01%	-422,09
91	55301	Тр.пл.промета-Сбербанка	200,95	300,00	270,25	134	90	0,00%	69,30
92	55302	Тр.пл.промета-Нова банка	681,00	800,00	305,40	45	38	0,00%	-375,60
93	55303	Тр.пл.промета-Комерц.б.	173,80	250,00	63,60	37	25	0,00%	-110,20
94	55304	Тр.пл.промета-девизни рн.	20,30	100,00	24,00	118	24	0,00%	3,70
95	55305	Тр.пл.промета-Аддикто б.	2.555,23	3.000,00	4.727,01	185	158	0,07%	2.171,78
96	55306	Тр.пл.промета-НЛБ РБ	245,05	300,00	202,00	82	67	0,00%	-43,05

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2020. ГОДИНУ

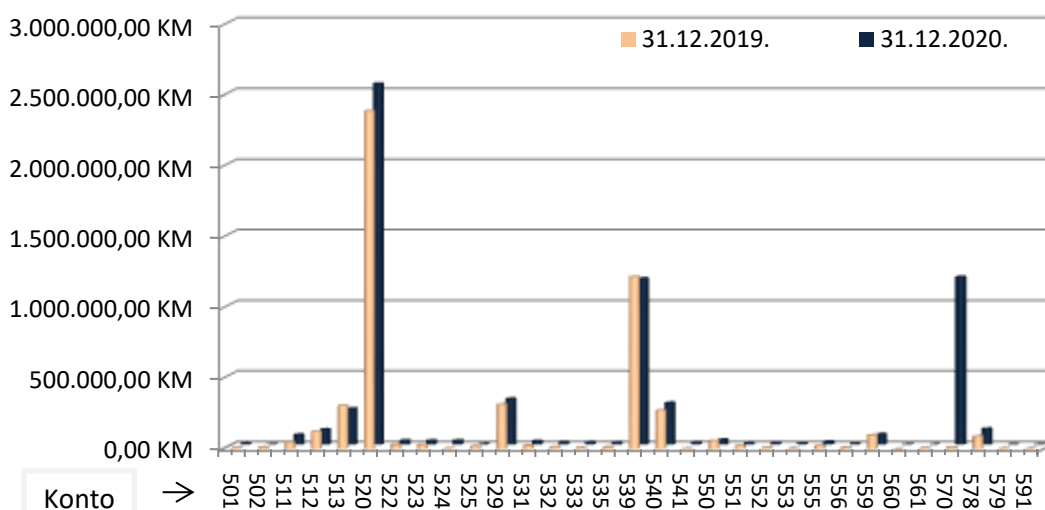
РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2019.	План за период 01.01.- 31.12.2020.	Остварење 31.12.2020.	Инд. (6/4)	Инд. (6/5)	% учешће у укупним расходима (план)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
97	55310	Гр.пл.промета-гаранције	1.675,20	2.000,00	1.679,17	100	84	0,03%	3,97
98	553	Грошкови платног промета	6.608,06	7.850,00	7.905,87	120	101	0,12%	1.297,81
99	55400	Чланарине привр.коморама	0,00	0,00	240,00	-	-	0,00%	240,00
100	55420	Чланарине.пословним удр.	500,00	500,00	500,00	100	100	0,01%	0,00
101	554	Грошкови чланарина	500,00	500,00	740,00	148	148	0,01%	240,00
102	55500	Порез на имовину	6.904,70	7.000,00	6.901,30	100	99	0,11%	-3,40
103	55510	Накнада за о.к.д. шума	3.692,51	3.400,00	3.623,83	98	107	0,06%	-68,68
104	55520	Накнада за против пож.з.	2.031,72	1.900,00	1.509,75	74	79	0,02%	-521,97
105	55540	Накнада за воде	2.076,00	2.000,00	2.219,74	107	111	0,03%	143,74
106	55570	Комунална и реп. таксе	1.150,00	1.150,00	1.150,00	100	100	0,02%	0,00
107	55571	Комунална накнада-опш.	6.168,36	6.168,00	6.168,36	100	100	0,10%	0,00
108	555	Грошкови пореза	22.023,29	21.618,00	21.572,98	98	100	0,33%	-450,31
109	55600	Допр.за проф.рех.инвалида	5.089,90	5.000,00	5.450,46	107	109	0,08%	360,56
110	55691	Ост.доп.на тер.тр.-волонтери	5.809,08	5.000,00	756,39	13	15	0,01%	-5.052,69
111	556	Грошкови доприноса	10.898,98	10.000,00	6.206,85	57	62	0,10%	-4.692,13
112	55900	Грошкови огласа у штампи	2.163,10	3.000,00	1.633,41	76	54	0,03%	-529,69
113	55911	РТВ такса-порез на посј.	82,50	90,00	97,50	118	108	0,00%	15,00
114	55913	Судске таксе по извр.пост.	56.287,63	55.000,00	39.350,79	70	72	0,61%	-16.936,84
115	55915	Судске таксе-остале	1.043,30	5.000,00	2.794,61	268	56	0,04%	1.751,31
116	55920	Судски тр.и тр.вјештачења	625,00	1.000,00	250,00	40	25	0,00%	-375,00
117	55930	Гр.претпл.на часописе и с.п.	1.044,44	2.000,00	1.228,42	118	61	0,02%	183,98
118	55940	Грошкови стипендија	1.980,00	0,00	660,00	33	-	0,01%	-1.320,00
119	55950	Гр.за регистрацију возила	27.500,84	30.000,00	25.899,97	94	86	0,40%	-1.600,87
120	55990	Остали нематер.трошкови	7.680,41	10.000,00	1.934,50	25	19	0,03%	-5.745,91
121	559	Остали нематеријални трошкови	98.407,22	106.090,00	73.849,20	75	70	1,15%	-24.558,02
122	56000	Камате из односа са ППЈ	10,31	100,00	91,21	885	91	0,00%	80,90
123	560	Финансијски расходи	10,31	100,00	91,21	885	91	0,00%	80,90
124	56190	Камате по ост.фин.обавез.	9.033,59	10.000,00	21,51	0	0	0,00%	-9.012,08
125	561	Расходи камата	9.033,59	10.000,00	21,51	0	0	0,00%	-9.012,08
126	57010	Неотп.вр.и тр.расх.некретн.	0,00	0,00	1.184.150,00	-	-	18,38%	1.184.150,00
127	57020	Отпис опреме по поису	12.499,77	5.000,00	3.422,36	27	68	0,05%	-9.077,41
128	570	Губици по основу продаје и расходовања нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме	12.499,77	5.000,00	1.187.572,36	9.501	23.751	18,44%	1.175.072,59
129	57800	Расх.по осн.исп.вр.потраж.	87.292,41	100.000,00	111.078,90	127	111	1,72%	23.786,49
130	57810	Расх.по осн.исп.пот.ППЈ	0,00	0,00	578,75	-	-	0,01%	578,75
131	57820	Расх.по осн.дир.отп.потр.	2.668,44	10.000,00	278,33	10	3	0,00%	-2.390,11
132	578	Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања	89.960,85	110.000,00	111.935,98	124	102	1,74%	21.975,13
133	57900	Кало, растур, квар и лом	171,09	0,00	265,85	155	-	0,00%	94,76
134	57940	Казне за пр.преступе и прек	2.863,20	0,00	760,80	27	-	0,01%	-2.102,40
135	57970	ПДВ на кало,растур,квар...	150,83	500,00	44,09	29	9	0,00%	-106,74
136	57990	Непоменути ост.расходи	3.087,10	1.000,00	0,11	0	0	0,00%	-3.086,99
137	579	Расходи по основу	6.272,22	1.500,00	1.070,85	17	71	0,02%	-5.201,37

РБ	Конто	Назив конта	Остварење 31.12.2019.	План за период 01.01.- 31.12.2020.	Остварење 31.12.2020.	Инд. (6/4)	Инд. (6/5)	% учешће у укупним расходима (план)	Разлика остварења (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		расходовања залиха материјала и робе и остали расходи							
138	59100	Расходи по основу испр.гр.	6.738,24	5.000,00	0,00	-	-	0,00%	-6.738,24
139	591	Расходи по основу исправке грешака из ранијих година	6.738,24	5.000,00	0,00	-	-	0,00%	-6.738,24
УКУПНО			5.213.220,47	5.241.858,00	6.440.996,08	124	123	100,00%	1.227.775,61

Табела 22. Остварени расходи АД „Комуналац“ Бијељина на дан 31.12.2019. и 31.12.2020. год.

Упоредни приказ остварених расхода текуће и претходне године приказан је на графикону 2.

Слика 2. Остварени расходи на дан 31.12.2019. и 31.12.2020. године.

Анализа остварених расхода, као и поређење расхода текуће године са претходном годином, врши се преко синтетичких конта.

501 – Набавна вриједност продате робе (0,14% учешћа у укупним расходима (УР))

Расходи евидентирани у оквиру конта 501, остварени су по основу набавне вриједности продате робе на мало.

Наведени расходи у текућој години, мањи су за 1.007,53 КМ у односу на остварење претходне године, док су у односу на планиране расходе мањи за 24%, односно за 2.873,58 КМ.

502 – Набавна вриједност продатих сталних средстава прибављених ради продаје (0,02% учешћа у УР)

У оквиру трошкова набавне вриједности продатих сталних средстава прибављених ради продаје евидентира се набавна вриједност продате опреме, односно контејнера, који су набављени ради даље продаје.

У текућој години, расходи су остварени у износу од 1.190,00 КМ и исти су мањи за 91% у односу на расходе из претходне године, који су евидентирани у износу од 13.296,00 КМ.

511 – Трошкови материјала за израду учинака (1,09% учешћа у УР)

Трошкови материјала за израду учинака остварују се евидентирањем основног материјала и сировина за израду учинака.

Наведени трошкови, остварени у текућој години, већи су за 45%, односно за 21.818,93 КМ од остварења претходне године, док су у односу на планиране трошкове већи за 28%, односно за 15.274,50 КМ.

512 – Трошкови режијског материјала (1,68% учешћа у УР)

У оквиру трошкова режијског материјала евидентирају се утрошене ауто-гуме, које се у цјелини отписују у периоду набавке, утрошена ХТЗ опрема, која се у цјелини отписује у периоду набавке, материјал и дијелови утрошени за текуће одржавање основних средстава и утрошени остали режијски материјал, односно канцеларијски материјал.

Трошкови режијског материјала, остварени у текућој години, мањи су за 11%, односно за 13.811,97 КМ у односу на трошкове остварене у претходној години, првенствено због:

- трошкова отписа нових ауто-гума, који су мањи за 12.204,16 КМ,
- трошкова отписа протектираних ауто-гума, који су мањи за 6.753,20 КМ и
- трошкова отписане ХТЗ опреме, који су мањи за 2.229,36 КМ,

Трошкови нових и половних резервних дијелова су повећани у текућој години у односу на претходну годину, првенствено због застарјелог возног парка и честих кварова специјалних возила.

513 – Трошкови горива и енергије (3,97% учешћа у УР)

У оквиру синтетичког конта 513 аналитички се евидентирају трошкови горива и мазива, трошкови електричне енергије и трошкови воде.

Трошкови горива и енергије у текућој години су мањи за 17%, односно за 51.064,62 КМ у односу на остварење претходне године, док су у односу на планиране трошкове мањи за 16%.

Значајно смањење трошкова текуће године примјетно је на трошковима нафте и нафтних деривата, док су трошкови електричне енергије незнатно увећани у односу на трошкове из претходне године.

520 – Трошкови бруто зарада (39,65% учешћа у укупним расходима)

Трошкови бруто зарада, остварени у 2020. години, већи су за 7%, односно за 161.779,07 КМ у односу на трошкове остварене у истом периоду прошле године, док су и у односу на планиране трошкове већи за 7%, првенствено по основу повећања броја запослених радника и повећања бруто плата за одређена радна мјеста. Потребно је истаћи да запошљавање радника није вршено систематски и са детаљном анализом стварних потреба, те да није имало ефекат на повећање прихода.

522 и 523 – Трошкови бруто накнада члановима управног и надзорног одбора, члановима одбора за ревизију, других одбора, комисија и сл. (0,90% учешћа у УР)

Трошкови евидентирани у оквиру синтетичких конта 522 и 523, су у текућој години остварени у укупном износу од 58.093,39 КМ, што је на нивоу остварења претходне године.

524 – Трошкови отпремнина, награда и помоћи у складу са прописима о раду (0,46% учешћа у УР)

Трошкови евидентирани у оквиру конта 524 се односе на трошкове помоћи запосленим у складу са прописима о раду.

Наведени трошкови, остварени у текућој години, већи су од остварења претходне године за 399%, односно за 23.477,00 КМ, првенствено због једнократне помоћи исплаћене свим запосленим радницима у укупном износу од 17.000,00 КМ (170 радника * 100,00 КМ), која није исплаћивана у претходној години.

525 – Трошкови запослених на службеном путу (0,04% учешћа у УР)

У оквиру трошкова запослених на службеном путу евидентирају се трошкови дневница на службеном путу, трошкови смјештаја и исхране на службеном путу, трошкови превоза на службеном путу и накнаде за коришћење сопственог возила у пословне сврхе.

Трошкови запослених на службеном путу, у текућој години су мањи за 88%, односно за 18.611,02 КМ од остварења претходне године, првенствено због мањих накнада трошкова за кориштење сопственог возила у пословне сврхе, које се исплаћују инкасантама и контролорима, јер су наведене накнаде, почев од октобра 2019. године, евидентирани у оквиру аналитичког конта 53340-Трошкови закупнине опреме. Трошкови дневница на службеном путу, као и трошкови исхране и превоза на службеном путу су значајно мањи у текућој години у односу на претходну годину и план за 2020. годину, због мањег броја службених путовања.

529 – Трошкови бруто осталих личних расхода (5,03% учешћа у УР)

У оквиру трошкова бруто осталих личних расхода евидентирају се накнаде трошкова превоза на радно мјесто и са радног мјеста и остале накнаде трошкова запосленим, послодавцима и другим физичким лицима.

Наведени трошкови су у текућој години увећани за 3% у односу на трошкове претходне године, односно за 8.065,19 КМ, првенствено због повећаних накнада трошкова превоза радника, који су већи за 4.079,18 КМ, осталих накнада трошкова запосленим, који су већи за 12.491,68 КМ и трошкова топлог оброка у текућој години, који су већи за 2.816,98 КМ у односу на трошкове из претходне године.

Накнада трошкова регреса у текућој години мања је за 11.322,65 КМ од истих издвајања у претходној години.

531 – Трошкови транспортних услуга (0,41% учешћа у УР)

Трошкове транспортних услуга чине трошкови превоза, трошкови ПТТ услуга и трошкови интернет услуга и бежичног преноса података.

Трошкови транспортних услуга, остварени у текућој години, су у односу на трошкове претходне године већи за 6%, односно за 1.614,77 КМ, док су у односу на планиране већи за 1%.

532 – Трошкови услуга одржавања (0,28% учешћа у УР)

У оквиру трошкова услуга одржавања, евидентирани су трошкови за услуге на текућем одржавању сталних материјалних средстава.

Трошкови услуга одржавања у текућој години су већи за 21%, односно за 3.100,46 КМ у односу на трошкове услуга одржавања из претходне године.

533 – Трошкови закупа (0,25% учешћа у УР)

У оквиру трошкова закупа евидентирају се трошкови закупнина опреме и трошкови осталих закупнина, који су у текућој години већи за 67%, односно за 6.463,18 КМ. На конту 53340-Закупнина опреме, евидентирани су трошкови закупа приватног аутомобила у пословне сврхе у износу од 13.442,29 КМ.

535 – Трошкови рекламе и пропаганде (0,21% учешћа у УР)

Трошкови рекламе и пропаганде остварени су евидентирањем трошкова огласа у новинама, часописима, на радију, телевизији и сл. и трошкова улагања у предмете на којима се налазе пропагандне поруке, а који се дијеле бесплатно (оловке, привјесци, кесе, роковници и сл.)

Трошкови рекламе и пропаганде у текућој години су мањи за 6%, односно за 777,50 КМ у односу на исти период претходне године, док су у односу на планиране мањи за 57%.

539 – Трошкови осталих услуга (18,25% учешћа у УР)

У оквиру трошкова осталих услуга евидентирани су трошкови за услуге заштите на раду, трошкови накнаде за коришћење ауто-пута, трошкови накнаде по основу повремених и привремених послова, трошкови услуга депоновања отпада (чврсти комунални отпад и отпадне воде) и трошкови осталих производних услуга.

Трошкови осталих услуга у текућој години су мањи за 4%, односно за 44.898,41 КМ у односу на претходну годину, првенствено због смањених трошкова привремених и повремених послова, који су мањи за 40.495,77 КМ.

Трошкови услуга депоновања чврстог комуналног отпада су на нивоу остварења претходне године.

У оквиру трошкова за услуге у промету у текућој години евидентиран је трошак ангажовања службеног лица МУП-а за услуге рада специјалног возила за уклањање непрописно паркираних возила у износу од 10.195,00 КМ, док је у претходној години остварен у износу од 14.325,00 КМ.

540 – Трошкови амортизације (4,59% учешћа у УР)

Трошкови амортизације, који су остварени у текућој години су већи за 8%, односно за 21.044,20 КМ у односу на трошкове амортизације из претходне године.

541 – Трошкови резервисања (0,23% учешћа у УР)

У оквиру трошкова резервисања у текућој години евидентирани су трошкови резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију у износу од 14.724,85 КМ, док су у претходној години евидентирани трошкови резервисања у износу од 4.326,18 КМ.

550 – Трошкови непроизводних услуга (0,55% учешћа у УР)

Трошкове непроизводних услуга чине трошкови ревизије финансијских извјештаја, трошкови адвокатских услуга, трошкови здравствених услуга, трошкови стручног усавршавања (семинари, симпозијуми и сл.), трошкови измјена које се врше на постојећим програмима за рачунаре и трошкови осталих непроизводних услуга.

Трошкови непроизводних услуга у текућој години остварени су у укупном износу од 35.211,63 КМ, док су у претходној години износили 58.278,06 КМ. Смањење трошкова евидентирано је на трошковима стручног усавршавања, који су мањи за 7.956,02 КМ, трошковима здравствених услуга, који су мањи за 5.387,88 КМ и трошковима осталих непроизводних услуга, који су мањи за 8.669,10 КМ у текућој години у односу на исти период претходне године.

551 – Трошкови репрезентације (0,16% учешћа у УР)

У оквиру трошкова репрезентације, остварени су трошкови репрезентације у пословним просторијама, трошкови угоститељских услуга у ужем смислу, трошкови исхране и преноћишта пословних партнера, трошкови за поклоне и остали трошкови репрезентације.

Трошкови репрезентације у текућој години су мањи за 53%, односно за 12.044,74 КМ од трошкова из претходне године, док су у односу на планиране трошкове мањи за 65%.

У оквиру трошкова репрезентације највеће смањење евидентирано је на трошковима угоститељских услуга, који су у текућој години мањи за 89%, односно за 9.881,38 КМ у односу на претходну годину.

552 – Трошкови премија осигурања (0,19% учешћа у УР)

Трошкови премија осигурања се односе на трошкове премија осигурања некретнина, постројења и опреме, трошкове премије осигурања од одговорности према трећим лицима и трошкове премије за обавезно осигурање лица.

Трошкови премије осигурања су у текућој години већи за 9% од трошкова из претходне године, док су у односу на планиране трошкове мањи за 13%.

553 – Трошкови платног промета (0,12% учешћа у укупним расходима)

Трошкови платног промета се састоје од трошкова платног промета у земљи и трошкова банкарских услуга (гаранције и слично).

Трошкови платног промета у 2020. години су већи за 20% у односу на трошкове из претходне године, због повећаних провизија банкарских услуга у 2020. години.

554 – Трошкови чланарина (0,01% учешћа у укупним расходима)

У оквиру трошкова чланарина евидентирају се чланарине привредним коморама и чланарине пословним удружењима.

Трошкови чланарина текуће године су повећани за 48% у односу на остварења трошкова из претходне године.

555 – Трошкови пореза (0,33% учешћа у укупним расходима)

Трошкови пореза се састоје од трошкова пореза на имовину, накнада за општекорисна дејства шума, накнада за противпожарну заштиту, накнада за коришћење и загађење вода и комуналне и републичке таксе на фирму.

Трошкови пореза текуће године су на нивоу остварења трошкова из претходне године.

556 – Трошкови доприноса (0,10% учешћа у УР)

У оквиру трошкова доприноса евидентирају се трошкови доприноса за професионалну рехабилитацију инвалида и остали доприноси на терет трошкова периода, који се односе на обрачунате доприносе волонтерима.

Трошкови доприноса у текућој години су у односу на претходну годину мањи за 43%, односно за 4.692,13 КМ, због мањих трошкова доприноса за волонтере, који су у текућој години мањи за 5.052,69 КМ.

559 – Остали нематеријални трошкови (1,15% учешћа у укупним расходима)

Остали нематеријални трошкови се састоје од трошкова огласа у штампи и другим медијима, такси (РТВ, судске и сл.), трошкова претплате на часописе и стручне публикације, трошкова регистрације возила и осталих нематеријалних трошкова.

Остали нематеријални трошкови, остварени у текућој години, су у односу на остварење претходне године мањи за 25%, односно за 24.558,02 КМ, док су у односу на план мањи за 30%.

Највеће смањење у оквиру осталих нематеријалних трошкова евидентно је на трошковима судских такси, због мањег броја покренутих приједлога за извршење у текућој у односу на претходну годину.

Трошкови за регистрацију возила, у текућој години смањени су за 1.600,87 КМ у односу на трошкове претходне године.

560 – Финансијски расходи по основу односа са повезаним правним лицима (0,00% учешћа у УР)

Расходи по основу камата из односа са повезаним правним лицима, у текућој години су остварени у износу од 91,21 КМ, док су у претходној години остварени у износу од 10,31 КМ.

561 – Расходи камата (0,00% учешћа у УР)

У оквиру расхода камата евидентирани су расходи камата по осталим финансијским обавезама, који су у текућој години остварени у износу од 21,51 КМ, док су у претходној години остварени у износу од 9.033,59 КМ.

На конту камата по осталим финансијским обавезама **претходне године**, евидентирани су камате по основу исплата по Рјешењу Окружног суда у Бијељини, број: 83 0 И 081975 18 Гж од 25.03.2019. године, за тражиоце извршења Небојшу Гавриловић и Миодрага Јовића. Рјешењем је обавезан а.д. „Комуналац“ Бијељина да исплати тражиоцима извршења законске затезне камате за кашњење у исплати плате за 2004., 2005. и 2006. годину у износу од 4.941,42 КМ, законске затезне камате за накнаде регреса за кориштење годишњих одмора за 2004., 2005. и 2006. годину у износу од 3.360,00 КМ и законске затезне камате на неисплаћене трошкове поступка у износу од 729,86 КМ.

570 – Губици по основу продаје и расходовања нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме (18,44% учешћа у УР)

У оквиру синтетичког конта 570, у текућој години евидентирано је сљедеће:

1. Неотписана вриједност и додатни трошкови расходања **некретнина** у износу од 1.184.150,00 КМ. Наведени трошкови су настали искњижавањем 5 катастарских парцела, које су биле евидентирани у пословним књигама Друштва, над којима је АД „Комуналац“ Бијељина имао право располагања и кориштења, а које су изгубљене по основу правоснажних судских пресуда у корист Града Бијељина.
2. Неотписана вриједности и додатних трошкова расходања **опreme** по попису у износу од 3.422,36 КМ.

578 – Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања (1,74% учешћа у УР)

Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања се односе на расходе по основу исправке вриједности потраживања од купаца и расходе по основу директног отписа потраживања од купаца који нису повезана правна лица.

Наведени расходи, остварени у текућој години, већи су за 21.975,13 КМ, односно за 24% у односу на исте расходе из претходне године, због већих расхода по основу исправке вриједности потраживања од купаца, који су већи за 23.786,49 КМ.

У оквиру расхода по основу исправке вриједности потраживања од купаца, у текућој години извршено је докњижавање очекиваних кредитних губитака у оквиру потраживања од купаца у складу са МСФИ 9 – Финансијски инструменти, и то: за потраживања од купаца правних лица у износу од 14.950,92 КМ, за потраживања од купаца повезаних правних лица у износу од 578,75 КМ и за потраживања од купаца физичких лица у износу од 45.987,96 КМ.

579 – Расходи по основу расходања залиха материјала и робе и остали расходи (0,02% учешћа у УР)

У оквиру расхода по основу расходања залиха материјала и робе и осталих расхода евидентирају се: кало, растур, квар и лом залиха материјала и робе, трошкови судских и других спорова, казне за привредне преступе и прекршаје, накнаде штете трећим лицима, ПДВ на прекомјерни кало, растур, квар и лом и непоменути остали расходи.

Наведени расходи у текућој години остварени су у износу од 1.070,85 КМ. Од наведених расхода потребно је истаћи расходе за казне за привредне преступе и прекршаје у износу од 760,80 КМ и кало, растур, квар и лом у износу од 265,85 КМ.

591 – Расходи по основу исправке грешака из ранијих година (0,00% учешћа у УР)

У текућој години, у оквиру расхода по основу исправке грешака из ранијих година које нису материјално значајне нису евидентирани расходи, док је у претходној години евидентиран износ од 6.738,24 КМ, који се односи на измирене обавезе по основу „Рјешења за плаћање утврђене пореске обавезе“, број: 06/1.05/0702-456.1-4325/2019, које је донесено од стране Пореске управе РС - Одјелјење за контролу.

3.3 Нето добитак

У Билансу успјеха на АОП-у 295, у колони “текућа година”, евидентиран је губитак прије опорезивања, као резултат разлике укупних прихода и укупних расхода текуће године, у износу од 1.264.089 КМ. У Билансу успјеха на АОП-у 298, евидентирани су одложени порески приходи периода у износу од 6.554 КМ, настали као резултат одложених пореских средстава по основу признавања пореског губитка текуће године пренесеног унапријед.

Укупан нето губитак текуће године, који је утврђен у главном обрасцу Биланса успјеха и исказан на АОП-у 300 у колони број 4, износи 1.257.535 КМ, док је у претходној години остварен нето добитак у износу од 48.353 КМ.

У Билансу стања на АОП-у 121 исказан је нераспоређени добитак текуће године у износу од 138.468 КМ, који је настао као разлика добитка по основу смањења ревалоризационих резерви на сталним средствима у износу од 1.396.003 КМ и нето губитка текуће године у износу од 1.257.535 КМ.

Пренос формираних ревалоризационих резерви на сталним средствима у укупном износу од 1.396.003 КМ књижен је ставом 330/341, у складу са одредбама МРС-16.

Пренесени дио ревалоризационих резерви у износу од 98.762 КМ је разлика између трошкова амортизације обрачунате на ревалоризовану књиговодствену вриједност нематеријалних улагања, грађевинских објеката и опреме и трошкова амортизације обрачунате на почетну набавну вриједност нематеријалних улагања, грађевинских објеката и опреме прије ревалоризације.

Пренесени дио ревалоризационих резерви у износу од 260.100 КМ се односи на формиране ревалоризационе резерве некретнине означене као КП бр. 3833/4 звана „Расадник“ у нарави њива 1. класе површине 9.179 м², која је по Судском поравнању код Основног суда у Бијељини, број: 80 0 В 115149 20 В од 30.06.2020. године, пренесена у корист Града Бијељина.

Пренесени дио ревалоризационих резерви у износу од 1.035.053,00 КМ се односи на формиране ревалоризационе резерве катастарских парцела, које су биле евидентирани у пословним књигама Друштва, над којима је АД „Комуналац“ Бијељина имао право располагања и кориштења, а које су по основу правоснажних судских пресуда у корист Града Бијељина искњижене из пословних књига.

Пренесени дио ревалоризационих резерви у износу од 2.088,74 КМ представља расположиве ревалоризационе резерве отписане опреме.

У „Извјештају о осталим добицима и губицима периода“ на АОП-у 417 исказан је укупан нето добитак у обрачунском периоду у износу од 138.468 КМ.

3.4 Нето добитак у Пореском билансу

У 2020. години исказан је губитак прије опорезивања у износу од **1.264.089 КМ**.

Пореска основица за текућу годину увећава се за **1.355.559 КМ**, због сљедећих расхода који се не признају у пореском билансу:

- камате због небаговремено плаћених обавеза у износу од 113 КМ;
- расходи који нису у вези са дјелатношћу коју порески обвезник обавља у износу од 1.204.670 КМ;
- расходи амортизације који се не признају у износу од 81.625 КМ;
- расходи репрезентације који се не признају у износу од 7.355 КМ и

- расходи по основу исправке вриједности потраживања која се не признају у износу од 61.796 КМ.

Пореска основица за текућу годину смањује се за укупан износ од **25.929 КМ** по основу признатих расхода сумњивих и спорних потраживања.

Порески добитак текуће године износи 65.541 КМ и исти се умањује за улагања у производњу у износу од 65.541 КМ.

За потребе исказивања трансакција између повезаних правних лица са пореског аспекта, израђена је Студија о трансферним цијенама на основу прописа који важе у години која се завршава на дан 31.12.2020. године.

Студија је резултат припремљене документације којом се доказују трансакције између повезаних друштава и израђена је са циљем одређивања тржишних цијена у складу с одредбама Закона о порезу на добит РС, Правилника о примјени Закона о порезу на добит РС и друге референтне законске и професионалне регулативе.

На основу члана 32 Закона о порезу на добит РС може се тврдити да трансакције са повезаним лицем које је имао обвезник АД “Комуналац” Бијељина јесу тржишне, јер је испуњен законом дефинисан услов принципа „ван дохвата руке“.

У складу са резултатима стандардизоване студије, може се закључити да приходи и расходи које је из односа са повезаним лицима остварио обвезник АД “Комуналац” Бијељина јесу у складу са *принципом ван дохвата руке* и да је трансакција између повезаних лица резултирала довољним плаћањем пореза од стране АД “Комуналац” Бијељина у РС.

Дакле, није потребно извршити корекцију пореске основице пореза на добит по основу трансферних цијена које се исказују у пореском билансу за 2020. годину.

3.5 Резултат пословања по службама Друштва

РБ	Конто	Назив конта	Служба за организацију пијачних услуга	Служба комуналних услуга	Служба заједничких послова	Служба одржавања градског зеленила	Укупно остварење 31.12.2020.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	50100	Наб.вр.прод.робе на мало	0,00	0,00	0,00	3.884,90	3.884,90
2	50101	Наб.вр.пр.робе-без фактура	0,00	0,00	0,00	4.515,14	4.515,14
3	50102	Наб.вр.пр.робе-по факт.	0,00	0,00	0,00	726,38	726,38
4	501	Набавна вриј.продате робе	0,00	0,00	0,00	9.126,42	9.126,42
5	50230	Наб.вр.пр.постројења и опр.	0,00	1.190,00	0,00	0,00	1.190,00
6	502	Набавна вриј.пр.ст.средстава	0,00	1.190,00	0,00	0,00	1.190,00
7	51100	Трошкови сировина и матер.	1.625,76	20.815,10	10.251,24	37.582,40	70.274,50
8	511	Тр.материјала за израду	1.625,76	20.815,10	10.251,24	37.582,40	70.274,50
9	51210	Отпис ауто гума-нове	0,00	6.153,13	0,00	1.006,29	7.159,42
10	51211	Отпис ауто гума-протект	0,00	10.560,00	0,00	0,00	10.560,00
11	51220	Отпис ХТЗ опреме	1.282,70	13.131,74	1.554,18	3.663,80	19.632,42
12	51240	Материјал и дијелови за тек.одр.	4.327,25	48.180,71	0,00	3.935,47	56.443,43
13	51250	Трошкови канц. материјала	1.018,27	1.661,11	11.890,00	164,68	14.734,06
14	512	Тр.режијског материјала	6.628,22	79.686,69	13.444,18	8.770,24	108.529,33
15	51300	Тр.нафт.деривата-дизел (путн.)	0,00	10.455,29	0,00	0,00	10.455,29
16	51301	Тр.нафт.деривата-дизел (тер.)	0,00	192.873,03	3.498,09	796,39	197.167,51

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2020. ГОДИНУ

РБ	Кonto	Назив конта	Служба за организацију пијачних услуга	Служба комуналних услуга	Служба заједничких послова	Служба одржавања градског зеленила	Укупно остварење 31.12.2020.
1	2	3	4	5	6	7	8
17	51302	Гр.нафтних деривата-бензин	0,00	1.181,56	299,70	696,64	2.177,90
18	51303	Гр.нафтних деривата-аутогас	0,00	498,22	0,00	0,00	498,22
19	51304	Гр.нафтних деривата-мазива	0,00	9.794,17	0,00	255,87	10.050,04
20	51330	Грошкови ел. енергије	1.330,76	5.412,25	18.881,06	1.985,12	27.609,19
21	51370	Грошкови воде	4.228,35	1.347,23	1.610,04	469,14	7.654,76
22	513	Грошкови горива и енергије	5.559,11	221.561,75	24.288,89	4.203,16	255.612,91
23	52000	Грошкови бруто зараде	132.715,77	1.214.264,31	946.440,26	260.530,00	2.553.950,34
24	520	Грошкови бруто зарада	132.715,77	1.214.264,31	946.440,26	260.530,00	2.553.950,34
25	52210	Гр.бр.накн.чл.Надз.одб.	0,00	0,00	29.617,90	0,00	29.617,90
26	522	Гр.бр.накн.чл.НО и Упр.од	0,00	0,00	29.617,90	0,00	29.617,90
27	52300	Гр.бр.накн.чл.Одб.за рев.	0,00	0,00	28.475,49	0,00	28.475,49
28	523	Грошкови бр.накнада чл.одб.за ревизију, ком.и сл	0,00	0,00	28.475,49	0,00	28.475,49
29	52430	Помоћ запосл.у скл.са пр.	900,00	12.917,00	13.641,00	1.900,00	29.358,00
30	524	Гр.отпр., награда и помоћи у складу са прописима	900,00	12.917,00	13.641,00	1.900,00	29.358,00
31	52500	Гр.дневница на служб.путу	30,00	549,00	1.635,00	0,00	2.214,00
32	52510	Гр.смј.и исх.на служб.путу	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33	52520	Гр.превоза на служб.путу	14,00	149,50	112,00	0,00	275,50
34	52530	Накн.за коришћ.споств.воз	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
35	525	Грошкови запослених на службеном путу	44,00	698,50	1.747,00	0,00	2.489,50
36	52900	Накн.тр.за превоз радника	5.320,80	48.739,20	17.844,80	8.012,82	79.917,62
37	52990	Ост.накн.тр.запосл.(регрес)	7.308,23	73.091,14	44.709,03	17.195,84	142.304,24
38	52991	Ост.накн.тр.запосленим	1.492,56	15.092,80	8.623,68	3.482,64	28.691,68
39	52992	Ост.накн.тр.зап.(топл.оброк)	5.082,09	35.575,44	23.064,87	9.382,32	73.104,72
40	529	Гр. бруто осталих личних расх.	19.203,68	172.498,58	94.242,38	38.073,62	324.018,26
41	53100	Грошкови превоза	0,00	160,00	0,00	143,36	303,36
42	53130	Грошкови ПТТ услуга	1.013,48	1.015,18	17.473,76	420,47	19.922,89
43	53131	Гр.ПТТ услуга-пошиљке	0,00	4.357,28	0,00	0,00	4.357,28
44	53150	Гр.интернет услуга и б.прен.	90,00	360,00	1.183,33	270,00	1.903,33
45	531	Грошкови транспортних усл.	1.103,48	5.892,46	18.657,09	833,83	26.486,86
46	53200	Гр.усл.на тек.одр.ст.мат.ср.	1.354,00	11.487,47	5.116,66	249,99	18.208,12
47	532	Грошкови услуга одржавања	1.354,00	11.487,47	5.116,66	249,99	18.208,12
48	53340	Грошкови закупа опреме	0,00	0,00	13.442,29	0,00	13.442,29
49	53390	Грошкови осталих закупа	0,00	0,00	2.691,00	0,00	2.691,00
50	533	Грошкови закупа	0,00	0,00	16.133,29	0,00	16.133,29
51	53500	Гр.огласа у новинама,ТВ	0,00	0,00	8.726,10	0,00	8.726,10
52	53520	Грошкови огласа и рекламе	0,00	0,00	3.687,37	0,00	3.687,37
53	53590	Остали трошкови за рекл.и пр.	0,00	0,00	922,00	0,00	922,00

РБ	Конто	Назив конта	Служба за организацију пијачних услуга	Служба комуналних услуга	Служба заједничких послова	Служба одржавања градског зеленила	Укупно остварење 31.12.2020.
1	2	3	4	5	6	7	8
54	535	Трошкови рекламе и пропаг.	0,00	0,00	13.335,47	0,00	13.335,47
55	53900	Трошкови за усл.у промету	0,00	10.195,00	0,00	0,00	10.195,00
56	53920	Трошкови за усл.зашт.на раду	542,49	3.797,43	2.462,53	1.001,52	7.803,97
57	53960	Привр.и повремени послови	5.829,51	8.606,05	4.311,02	3.431,82	22.178,40
58	53981	Тр.депоновања-отп.воде	77,00	376,00	0,00	0,00	453,00
59	53983	Тр.депоновања-чврсти отп.	0,00	1.133.184,41	0,00	0,00	1.133.184,41
60	53990	Трошкови ост.произв.усл.	0,00	1.079,17	0,00	450,00	1.529,17
61	539	Трошкови осталих услуга	6.449,00	1.157.238,06	6.773,55	4.883,34	1.175.343,95
62	54000	Трошкови амортизације	23.865,17	179.748,06	79.399,75	12.441,40	295.454,38
63	540	Трошкови амортизације	23.865,17	179.748,06	79.399,75	12.441,40	295.454,38
64	54140	Тр.рез. за отпремнине	0,00	0,00	14.724,85	0,00	14.724,85
65	541	Трошкови резервисања	0,00	0,00	14.724,85	0,00	14.724,85
66	55010	Тр.ревизије финанс.извј.	0,00	0,00	5.000,00	0,00	5.000,00
67	55020	Тр.адвокатских услуга	0,00	0,00	6.796,00	0,00	6.796,00
68	55030	Тр.здравствених услуга	0,00	0,00	1.171,90	0,00	1.171,90
69	55050	Тр.стр.усавршања-семинари	0,00	0,00	1.176,41	0,00	1.176,41
70	55060	Тр.измјена на пост.прогр.	0,00	0,00	3.600,00	0,00	3.600,00
71	55090	Остале непроизводне усл.	78,50	5.238,75	12.150,07	0,00	17.467,32
72	550	Трошкови непроизводних усл.	78,50	5.238,75	29.894,38	0,00	35.211,63
73	55100	Тр.репр.у посл.прост.	193,07	385,00	7.351,39	218,98	8.148,44
74	55120	Тр.угоститељских услуга	0,00	0,00	1.169,07	0,00	1.169,07
75	55140	Тр.уг.усл.приликом прослава	0,00	0,00	1.190,00	0,00	1.190,00
76	55150	Трошкови за поклоне	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
77	551	Трошкови репрезентације	193,07	385,00	9.710,46	218,98	10.507,51
78	55200	Пр.осигур.некр.,постр.и опр.	51,25	971,45	1.692,37	16,10	2.731,17
79	55240	Пр.осиг.одг.према тр.лицима	0,00	0,00	1.164,80	0,00	1.164,80
80	55260	Пр.за обавезно осиг.лица	255,94	1.923,87	5.452,90	451,88	8.084,59
81	552	Трошкови премија осигурања	307,19	2.895,32	8.310,07	467,98	11.980,56
82	55300	Тр.пл.промета-Наша банка	0,00	0,00	634,44	0,00	634,44
83	55301	Тр.пл.промета-Сбербанка	0,00	0,00	270,25	0,00	270,25
84	55302	Тр.пл.промета-Нова банка	0,00	0,00	305,40	0,00	305,40
85	55303	Тр.пл.промета-Комерц.б.	0,00	0,00	63,60	0,00	63,60
86	55304	Тр.пл.промета-девизни рн.	0,00	0,00	24,00	0,00	24,00
87	55305	Тр.пл.промета-Адико банк	0,00	0,00	4.727,01	0,00	4.727,01
88	55306	Тр.пл.промета-НЛБ РБ	0,00	0,00	202,00	0,00	202,00
89	55310	Тр.пл.промета-гаранције	0,00	0,00	1.679,17	0,00	1.679,17
90	553	Трошкови платног промета	0,00	0,00	7.905,87	0,00	7.905,87
91	55420	Чланарине.пословним удр.	0,00	0,00	740,00	0,00	740,00
92	554	Трошкови чланарина	0,00	0,00	740,00	0,00	740,00
93	55500	Порез на имовину	0,00	0,00	6.901,30	0,00	6.901,30

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2020. ГОДИНУ

РБ	Кonto	Назив конта	Служба за организацију пијачних услуга	Служба комуналних услуга	Служба заједничких послова	Служба одржавања градског зеленила	Укупно остварење 31.12.2020.
1	2	3	4	5	6	7	8
94	55510	Накнада за о.к.д. шума	0,00	0,00	3.623,83	0,00	3.623,83
95	55520	Накнада за против пож.з.	0,00	0,00	1.509,75	0,00	1.509,75
96	55540	Накнада за воде	0,00	0,00	2.219,74	0,00	2.219,74
97	55570	Комунална и реп. таксе	0,00	0,00	1.150,00	0,00	1.150,00
98	55571	Комунална накнада-опш.	0,00	0,00	6.168,36	0,00	6.168,36
99	555	Трошкови пореза	0,00	0,00	21.572,98	0,00	21.572,98
100	55600	Допр.за проф.рех.инвалида	0,00	0,00	5.450,46	0,00	5.450,46
101	55691	Ост.доп.на терет тр.-волонтери	0,00	0,00	756,39	0,00	756,39
102	556	Трошкови доприноса	0,00	0,00	6.206,85	0,00	6.206,85
103	55900	Трошкови огласа у штампи	0,00	0,00	1.633,41	0,00	1.633,41
104	55911	РТВ такса-порез на посј.	0,00	0,00	97,50	0,00	97,50
105	55913	Судске таксе по извр.пост.	75,00	37.725,66	1.550,13	0,00	39.350,79
106	55915	Судске таксе-остале	0,00	461,00	2.333,61	0,00	2.794,61
107	55920	Судски тр.и трошкови вјешт.	0,00	0,00	250,00	0,00	250,00
108	55930	Тр.претпл.на часописе и с.п.	0,00	0,00	1.228,42	0,00	1.228,42
109	55940	Трошкови стипендија	0,00	0,00	660,00	0,00	660,00
110	55950	Тр.за регистрацију возила	0,00	24.714,80	1.185,17	0,00	25.899,97
111	55990	Остали нематеријални трошкови	0,00	1.240,00	694,50	0,00	1.934,50
112	559	Остали нематеријални трошкови	75,00	64.141,46	9.632,74	0,00	73.849,20
113	56000	Расх.по осн.камата-ППЛ	0,26	88,61	2,34	0,00	91,21
114	560	Финансијски расходи	0,26	88,61	2,34	0,00	91,21
115	56140	Расходи камата из купопр.о.	0,00	0,00	21,51	0,00	21,51
116	561	Расходи камата	0,00	0,00	21,51	0,00	21,51
117	57010	Отпис некретнина по попису	0,00	0,00	1.184.150,00		1.184.150,00
118	57020	Отпис опреме по попису	0,00	3.422,36	0,00	0,00	3.422,36
119	570	Губици по осн.прод. и рас. нем.ср.,некр.,постр.и опр.	0,00	3.422,36	1.184.150,00	0,00	1.187.572,36
120	57800	Расх.по осн.исп.вр.потраж.	0,00	111.078,90	0,00	0,00	111.078,90
121	57810	Расх.по осн.исп.пот.ППЛ	0,00	578,75	0,00	0,00	578,75
122	57820	Расх.по осн.дир.отп.потр.	0,00	278,33	0,00	0,00	278,33
123	578	Расходи по основу испр.вриједн.и отписа потр.	0,00	111.935,98	0,00	0,00	111.935,98
124	57900	Кало,растур,квар и лом зал,мат	0,00	0,00	0,00	265,85	265,85
125	57940	Казне за пр.прступе и прекр.	0,00	0,00	760,80	0,00	760,80
126	57970	ПДВ на прек.кало,растур,квар	0,00	0,00	44,09	0,00	44,09
127	57990	Непоменути ост.расходи	0,00	0,00	0,11	0,00	0,11
128	579	Расх.по осн.расх.залиха матер.и робе и ост.расходи	0,00	0,00	805,00	265,85	1.070,85
129	58190	Обезвр. осталих некретнина	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
130	579	Расх.по осн.расх.залиха матер.и робе и ост.расходи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

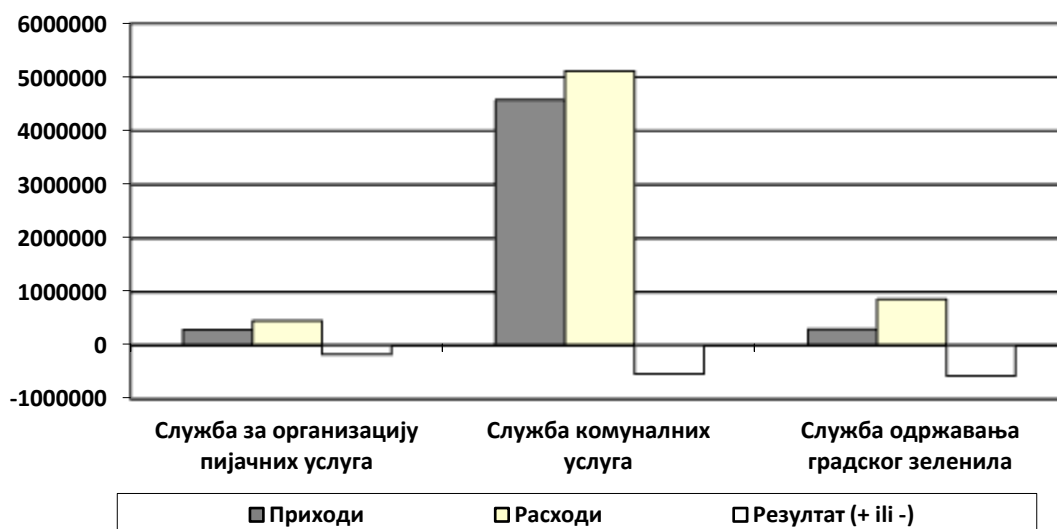

РБ	Конто	Назив конта	Служба за организацију пијачних услуга	Служба комуналних услуга	Служба заједничких послова	Служба одржавања градског зеленила	Укупно остварење 31.12.2020.
1	2	3	4	5	6	7	8
131	59100	Расходи по основу испр.гр.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
132	591	Расх.по осн.испр.грешака из ранијих година	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
РАСХОДИ ПО СЛУЖБАМА			200.102,21	3.266.105,46	2.595.241,20	379.547,21	6.440.996,08
ЗАЈЕДНИЧКИ РАСХОДИ			263.579,16	1.845.054,12	-2.595.241,20	486.607,92	0,00
УКУПНИ РАСХОДИ ПО СЛУЖБАМА			463.681,37	5.111.159,58	0,00	866.155,13	6.440.996,08
ПРИХОДИ ПО СЛУЖБАМА			267.807,28	4.387.953,29	274.548,95	246.597,16	5.176.906,68
ЗАЈЕДНИЧКИ ПРИХОДИ			27.883,83	195.186,81	-274.548,95	51.478,31	0,00
УКУПНИ ПРИХОДИ ПО СЛУЖБАМА			295.691,11	4.583.140,10	0,00	298.075,47	5.176.906,68
РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА			-167.990,26	-528.019,48	0,00	-568.079,66	-1.264.089,40

Табела број 10 - Преглед оствареног резултата по службама

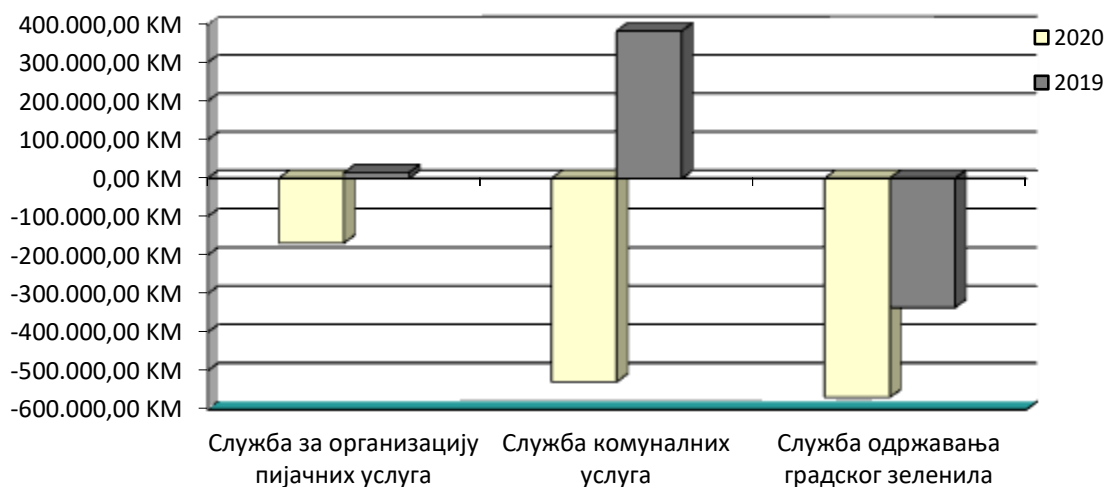
У табели број 10 приказана је структура расхода и прихода по појединим службама, као и остварени резултат, закључно са 31.12.2020. године. Све службе су оствариле негативан пословни резултат, од којих је Служба за организацију пијачних услуга остварила губитак у износу од 167.990,26 КМ, Служба комуналних услуга је остварила губитак у износу од 528.019,48 КМ, а Служба одржавања градског зеленила губитак у износу од 568.079,66 КМ. Износ прихода од 274.548,95 КМ, који је исказан у оквиру Службе заједничких послова се односи на приходе од закупа пословних простора.

На графикону број 14 графички је приказан остварени резултат пословања по појединим службама у 2020. години.

Графикон број 14 – Остварени приходи и расходи по појединим службама

На графикону број 15 приказани су резултати пословања појединих служби у 2020. години са упоредним приказом резултата остварених у 2019. години.

Графикон број 15 – Резултат посовања појединих служби

3.6 Извјештај независног ревизора²

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја Комуналац ад Бијељина (у даљем тексту: Друштво) који обухватају биланс стања на дан 31.12.2020. године, биланс успјеха, извјештај о промјенама на капиталу и извјештај о новчаним токовима за 2020. годину, те напомене уз финансијске извјештаје, укључујући и сажетак значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, приложени финансијски извјештаји Друштва у свим значајним аспектима приказују фер и истинито финансијски положај Друштва на дан 31.12.2020. године, његову финансијску успјешност те новчане токове за годину која се завршава на овај датум у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања/Међународним рачуноводственим стандардима.

Основа за мишљење

Обавили смо нашу ревизију у складу с Међународним ревизијским стандардима. Наше одговорности према тим стандардима су подробније описане у одјелку о ревизоровим одговорностима за ревизију финансијских извјештаја. Независни смо од Друштва у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију финансијских извјештаја и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима. Вјерујемо да су ревизијски докази које смо добили довољни и адекватни да осигурају основу за наше мишљење.

Кључна ревизијска питања

Кључна ревизијска питања су она питања која су била, по нашем професионалном расуђивању, од највеће важности за ревизију финансијских извјештаја текућег периода. Тим питањима смо се бавили у контексту ревизије финансијских извјештаја као цјелине и при формирању мишљења о њима, и не дајемо засебно мишљење о тим питањима.

² *Tekst preuzet iz „Izvyještaj nezavisnog revizora i finansijski izvještaji za godinu koja se završava na dan 31.12.2020. godine“, broj: 3205/2021 od 19.04.2021. godine*

Кључно ревизијско питања	Одговарајућа ревизијска процедура
<p><i>Адекватно признавање, вредновање и објелодањивање прихода од комуналних услуга, и других повезаних билансних позиција</i></p> <p>Друштво остварује пословне приходе по основу комуналних и некомуналних услуга. Приходи од комуналних услуга настају одвозом смећа правним и физичким лицима. Потраживања од /физичких лица углавном се наплаћују у готовини док застара ненаплаћених потраживања уколико нису утужена, наступа након годину дана. Велики број купаца указује на могући ризик неадекватног признавања прихода и њиховог процјењивања. Истовремено постоји висок ризик од настанка грешке приликом наплате у готову као и ризик застаре потраживања од физичких лица. Утврдили смо да је приход од комуналних услуга кључно питање ревизије због њиховог значајног износа, те ризика признавања и вредновања прихода и са њима повезаним потраживањима. Објелодањене информације које се односе на признавање прихода и са њима повезаним потраживањима извршено је у ноти број 1 и ноти број 2 у напоменама из финансијске извјештаје.</p>	<p>Наше ревизијске процедуре су укључивале:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разумијевање политика и процедура које се примјењују на признавање прихода као и анализу и тестирање ефикасности функционисања интерних контрола које се односе на процес признавања прихода и пројену потраживања; - Обављање аналитичких поступака кључних компоненти Друштва, анализирајући актуелне перформансе са истим перформансама претходне године; - Обављање цут-офф процедура на узорку трансакција прихода на крају године како би се закључило да ли је признавање обављено за одговарајући временски период; - Тестирање на бази узорка испостављених фактура и праћење до њихове наплате, те адекватност обухватања плаћања; - Провјера на бази узорка услова наведених у фактури; - Тестирање старосне структуре потраживања и адекватност извршеног отписа; - Преглед објелодањивања у нотама; <p>Закључак: <i>На основу извршених активности, нисмо утврдили материјалне грешке за признавање и вредновање прихода и потраживања.</i></p>
<i>Прва примјена МСФИ 9</i>	
<p>У складу са одлуком Савеза рачуновођа И ревизора Републике Српске, од 01.01.2020.године сва правна лица која примјењују пуне МСФИ у обавези су да примијене и МСФИ 9 – Финансијски</p>	<p>Наше ревизијске процедуре су укључивале:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Преглед промјене рачуноводствене политике; - Процјена адекватности методологије

<p>инструменти.</p> <p>С обзиром да друштво има значајан износ потраживања од купаца, постоји ризик од неадекватне прве примјене наведеног Стандарда и посљедишно неадекватног признавања висине потраживања и очекиваних кредитних губитака.</p> <p>Утврдили смо да је евидентирање потраживања од купаца и процјена очекиваних кредитних губитака кључно питање ревизије због њиховог значајног износа, те ризика процјене потраживања и расхода.</p> <p>Објелодањивање информација које се односе на примјену МСФИ 9 извршено је у Ноти бр.2 -4.2.2. у напоменама уз финансијске извјештаје.</p>	<p>утврђивања очекиваних кредитних губитака;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Утврђивање адекватности процјене почетног и крајњег стања потраживања; - Процјена адекватности утврђених очекиваних кредитних губитака; - Преглед објелодањивања у нотама. <p>Закључак:</p> <p><i>На основу извршених активности, нисмо утврдили материјалне грешке при процјени потраживања и очекиваних кредитних губитака у складу са МСФИ 9.</i></p>
---	--

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на Ноту број 1. (тачка 4.1.2.) - *Земљиште и грађевински објекти.* У вези с тим питањем наше мишљење није с резервом.

Одговорности менаџмента за финансијске извјештаје

Менаџмент је одговоран за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с пуним МСФИ и за оне интерне контроле за које менаџмент одреди да су потребне за омогућавање састављања финансијских извјештаја који су без значајног погрешног приказа усљед преваре или грешака. У састављању финансијских извјештаја, менаџмент је одговоран за процјењивање способности Друштва да настави с пословањем, објављивање, ако је примјењиво, питања повезаних с наставком пословања и кориштењем рачуноводствене основе засноване на сталности пословања, осим ако менаџмент или намјерава ликвидирати Друштво или прекинути пословање или нема реалне алтернативе него да то учини. Менаџмент је одговоран за надзирање процеса финансијског извјештавања којег је установило Друштво.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина без значајног погрешног приказа усљед преваре или погрешке и издати извјештај ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с МРС увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни искази могу настати усљед преваре или грешке и сматрају се значајни ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основи тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу с МРС, користимо професионална просуђивање и задржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такођер:

- идентификујемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и одговарајући да осигурају основу за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног исказа насталог услед преваре је већи од ризика насталог услед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, фалсификовање, намјерно испуштање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- сагледавамо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о учинковитости интерних контрола Друштва.
- оцјењујемо адекватност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је извршио менаџмент.
- доносимо закључак о адекватности примјене начела сталности пословања од стране менаџмента и, на основу прибављених ревизијских доказа, закључујемо о томе постоји ли значајна неизвјесност у вези с догађајима или околностима који могу стварати значајну сумњу у способност друштва да настави с пословањем по временски неограниченом пословању. Ако закључимо да постоји значајна неизвјесност, од нас се захтијева да скренемо пажњу у нашем ревизорском мишљењу на објелодањивање у финансијским извјештајима или, ако такве објаве нису одговарајуће, да модификујемо наше мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прибављеним све до датума нашег ревизорског извјештаја. Међутим, будући догађаји или услови могу узроковати да Друштво престане да послује у складу са начелом сталности.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објелодањивања, као и одражавају ли финансијски извјештаји трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Ми комуницирамо с онима који су задужени за управљање у вези с, између осталих питања, планираном дјелокругу и временском распореду ревизије и важним ревизијским налазима, укључујући и у вези са значајним недостацима у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

Такођер дајемо изјаву онима који су задужени за управљање да смо поступили у складу с релевантним етичким захтјевима у вези с независношћу и да ћемо комуницирати с њима о свим односима и другим питањима за која се може разумно сматрати да утичу на нашу независност, као и, гдје је примјенимо, о повезаним мјерама заштите. Између питања о којима се комуницира с онима који су задужени за управљање, ми одређујемо она питања која су од највеће важности у ревизији финансијских извјештај текућег периода и стога су кључна ревизијска питања. Ми описујемо та питања у нашем ревизорском извјештају, осим ако закон или регулатива спречава јавно објављивање питања или када одлучимо, у веома ријетким околностима, да питање не треба саопштити у нашем извјештају јер се разумно може очекивати да би негативне посљедице саопштавања надмашиле добробити јавног интереса од таквог саопштавања.

АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА ДРУШТВА

Финансијски положај предузећа примарно детерминише његове могућности финансирања.

Финансијски положај предузећа изражава се обимом и структуром средстава и капитала, као и њиховим међуодносима - који се исказују у билансу стања предузећа.

Финансијска политика, коју води финансијски менаџмент предузећа, креира стратегију и тактику финансијског управљања на бази начела и правила финансирања, како би се са пословно - финансијског аспекта обезбиједили: сталност, раст и развој друштва и максимално искористили позитивни коњукуртни трендови на финансијском тржишту.

Опстанак, раст и развој друштва, а самим тим и могућност финансирања друштва, одређени су прије свега финансијским угледом које оно ужива, као и његовим финансијским положајем.

Оцјена финансијског положаја предузећа заснива се на анализи финансијске равнотеже, анализи пасиве са аспекта власништва тј. анализи задужености, анализи могућности одржавања реалне вриједности сопственог капитала у условима инфлације и анализи репродуктивне способности.

Финансијски положај предузећа условљавају бројни чиниоци који међусобно могу бити контрадикторни, што додатно отежава коначно сагледавање финансијског положаја предузећа. Овај проблем се рјешава временским и просторним упоређивањем финансијског положаја предузећа.

Временско упоређивање омогућава сагледавање динамике, то јест кретања или развоја финансијског положаја предузећа.

Просторно упоређивање омогућава упоређивање финансијског положаја предузећа у односу на финансијски положај конкуренције, што пружа солидну основу за закључивање о изгледима предузећа за опстанак, раст и развој.

Финансијски положај предузећа, посматран са аспекта предметних анализа квалификује се као: добар, прихватљив и лош.

Добар је онај финансијски положај предузећа, ако његова финансијска равнотежа обезбјеђује ликвидност на дуги рок, ако је његова финансијска структура таква да обезбјеђује независност друштва у вођењу властите пословне политике и истовремено пружа сигурност повјериоцима и ако друштво може обезбиједити финансирање дијела проширене репродукције из сопствених извора финансирања.

Прихватљив је онај финансијски положај предузећа у ком постоји еквилибријум или апсолутна једнакост између дугорочно везаних средстава и квалитетних извора (сопствени капитал увећан за дугорочни дуг), чиме се само обезбјеђује ликвидност али се не гарантује и сигурност јер недостаје ликвидна резерва.

Лош финансијски положај предузећа проистиче из нарушене финансијске равнотеже која не обезбјеђује одржавање ликвидности на дуги рок, лоше финансијске структуре и немогућности да друштво финансира просту репродукцију из властитих извора финансирања.

1. АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКЕ РАВНОТЕЖЕ

Анализа финансијске равнотеже је најважнија карика у анализи финансијског положаја предузећа. Она је директно повезана са начелом стабилности финансијске политике, а кроз постојање или непостојање финансијске равнотеже, цијени се квалитет финансијског

управљања, посебно у домену усклађивања рокова између расположивости извора финансирања и рокова везивања или имобилизације средстава друштва.

Каже се, да предузеће има финансијску равнотежу, ако су његова средства по обиму и роковима везивања (неуновчивости) једнака обиму и времену расположивости извора финансирања.

Дакле, да би се направила квалитетна анализа финансијске равнотеже предузећа није довољно имати само последњи биланс стања, већ је у циљу сагледавања динамике или развоја ове појаве, потребно обезбиједити везане билансне извјештаје за најмање три протекла периода.

На бази података из финансијских извјештаја за 2018., 2019. и 2020. годину, приказаних у сљедећој табели, врши се сљедећа анализа:

Финансијска равнотежа

Табела бр.11

ФИНАНСИЈСКА РАВНОТЕЖА						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2020	2019	2018
	20	19	18			
1. Краткорочна потраживања	040	040	040	1.060.610	900.383	1.104.162
2. Краткорочни финансијски пласмани	047	047	047	0	0	0
3. Готовина и готовински еквиваленти	056	056	056	618.848	357.344	310.159
4. Активна временска разграничења	060	060	060	8.016	6.446	78.290
I. Краткорочно везана средства (1 до 4)				1.687.474	1.264.173	1.492.611
5. Краткорочне обавезе	144	144	144	854.565	656.698	848.293
II. Краткорочни извори финансирања (5)				854.565	656.698	848.293
КРАТКОРОЧНА ФИН. РАВНОТЕЖА (I/II)				1,975	1,925	1,760
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Кр. фин. равнотежа (> ...)				1,000	1,000	1,000
6. Уписани неуплаћени капитал	109	109	109	0	0	0
7. Стална имовина	001	001	001	7.736.486	9.212.165	9.255.695
8. Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намењена продаји	032	032	032	70.881	79.559	59.333
III. ДУГОРОЧНО ВЕЗАНА ИМОВИНА (6 до 8)				7.807.367	9.291.724	9.315.028
9. Капитал	101	101	101	8.602.216	9.859.751	9.924.224
10. Дугорочна резервисања	126	126	126	38.060	39.448	35.122
11. Дугорочне обавезе	136	136	136	0	0	0
IV. ТРАЈНИ И ДУГОРОЧНИ КАПИТАЛ (9 до 11)				8.640.276	9.899.199	9.959.346
ДУГОРОЧНА ФИНАНСИЈСКА РАВНОТЕЖА (III/IV)				0,903	0,939	0,935
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Дугор. фин. равнотежа (Мање од ...)				1,000	1,000	1,000
12. Трајни и дугорочни капитал	101 126 136	101 126 136	101 126 136	8.602.216 38.060 0	9.859.751 39.448 0	9.924.224 35.122 0
13. Стална имовина и уписани неуплаћени капитал	001 109	001 109	001 109	7.736.486 0	9.212.165 0	9.255.695 0
14. Нето обртни капитал (12–13)				903.790	687.034	703.641
15. Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намењена продаји	032	032	032	70.881	79.559	59.333
СТОПА ПОКРИВЕНОСТИ ЗАЛИХА (14/15)*100)%				1.275,08	863,55	1.185,92
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Стопа покривености залиха (Веће од ...)				100,00%	100,00%	100,00%

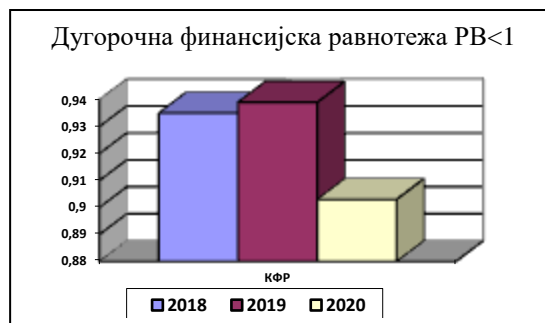
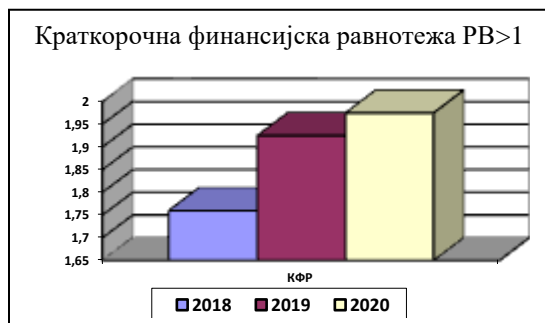

У табеларном прегледу (табела бр.11) су приказани коефицијенти краткорочне финансијске равнотеже, дугорочне финансијске равнотеже и коефицијент покривености залиха.

Коефицијент краткорочне финансијске равнотеже у 2020. години износи 1,975, те је исти знатно већи од референтне вриједности 1. Друштво има стабилну краткорочну финансијску равнотежу, која је знатно побољшана у текућој години у односу на 2019. годину, због већег износа готовине и готовинских еквивалената.

Дугорочна финансијска равнотежа Друштва у 2020. години је побољшана у односу на остварења 2019. године. Коефицијент ДФР у 2020. години износи 0,903, док је у 2019. години износио 0,939, а у 2018. години 0,935.

Стопа покривености залиха (СПЗ) у 2020. години износи 1.275,08%, док је у претходној години била знатно мања и износила је 863,55%. Нето обртни капитал у 2020. години је мањи од нето обртног капитала приказаног у претходној години, док су се и залихе смањиле у текућој години у односу на претходну. Овако висока покривеност залиха са нето обртним капиталом је због услужне дјелатности којом се Друштво бави и која не захтјева висок ниво залиха.

Графикон број16 – Краткорочна и дугорочна финансијска равнотежа у последње три године

Узимајући у обзир наведене показатеље може се закључити да је тренутна финансијска равнотежа стабилна. Неопходно је да менаџмент у наредном периоду обрати посебну пажњу на финансијску политику, како би се постигла још повољнија финансијска равнотежа.

2. АНАЛИЗА ЗАДУЖЕНОСТИ

Задуженост предузећа испитује се анализом пасиве биланса стања, са аспекта власништва над изворима финансирања.

Извори финансирања (пасива) предузећа са власничког аспекта дијеле се на сопствене и позајмљене изворе. Сопствене изворе чини сопствени капитал који представља гарантну супстанцу предузећа, јер штити повјериоце од губитка позајмљеног капитала и обезбјеђује сигурност у наплати потраживања. Каже се да је сопствени капитал гарант ликвидности пословања предузећа. Оваква тврдња је доста површна и више формална него што је прихватљива у пракси корпоративног управљања. Ликвидност предузећа искључиво зависи од прилива и одлива готовине, дакле од касх флов тока.

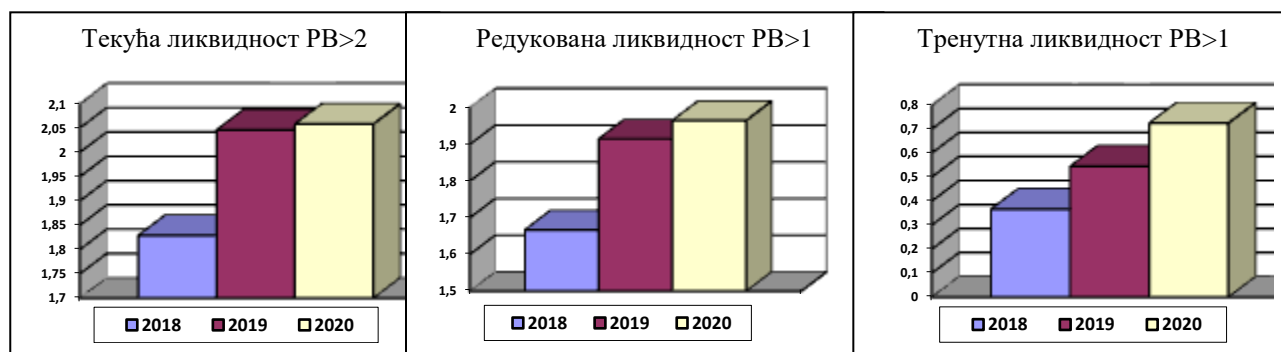
Нето сопствени капитал предузећа једнак је разлици између вриједности пословне имовине исказане у активи његовог биланса стања и укупних обавеза предузећа (пасива биланса стања). Нето сопствени капитал је формално посматрано гарантна супстанца акционарског друштва. Односно све док је нето сопствени капитал друштва позитиван, предузеће је солвентно. Солвентност предузећа може се посматрати као његова ликвидност на дуги рок и читава се способношћу друштва да плати све обавезе, било када (не о року њиховог доспјећа), па макар и из ликвидационе масе.

Ликвидност

Табела бр.12

ЛИКВИДНОСТ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2020.	2019.	2018.
	20	19	18			
Текућа ликвидност:						
Текућа имовина / Краткорочне обавезе	031/ 144	031/ 144	031/ 144	2,058	2,046	1,829
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Текућа ликвидност (Веће од ...)				2,000	2,000	2,000
Редукована ликвидност:						
готовина + краткорочна потраживања/краткорочне обавезе	(056+040) /144	(056+040) /144	(056+040) /144	1,965	1,915	1,667
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Редукована ликвидност (Веће од				1,000	1,000	1,000
Тренутна ликвидност:						
готовина / краткорочне обавезе	056/144	056/144	056/144	0,724	0,544	0,366
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Тренутна ликвидност (Веће од...)				1,000	1,000	1,000
Просечан број дана наплате потраживања:						
Потраживања x 365 / Приходи од продаје	(040*365)/ (202+206)	(040*365)/ (202+206)	(040*365)/ (202+206)	89	80	106

Приликом анализе у табели бр.12 приказани су коефицијенти текуће, редуковане и тренутне ликвидности, као и просјечан број дана наплате потраживања.

Графикон број 17 – Текућа, редукована и тренутна ликвидност

Коефицијент текуће ликвидности Друштва (текућа имовина/краткорочне обавезе), на дан билансирања 31.12.2020. године износи $1.758.355/854.565 = 2,058$, док је у 2019. години био **2,046**, а у 2018. години **1,829**. На основу наведених показатеља текуће ликвидности, може се закључити да је текућа ликвидност у 2020. години знатно боља у односу на претходне године, првенствено због чињенице да је Друштво готовину и готовинске еквиваленте значајно повећало у текућој години у односу на претходну годину. Готовина и готовински еквиваленти у текућој години су у односу на претходну годину повећани за 73,18%.

Коефицијент редуковане ликвидности (готовина + краткорочна потраживања /краткорочне обавезе), на дан билансирања 31.12.2020. године износи $(618.848+1.060.610)/854.565 = 1,965$, у 2019. години је износио **1,915**, док је у 2018. години био **1,667**. Коефицијент редуковане ликвидности у текућој години знатно је изнад референтне вриједности, што показује да су предузете одређене мјере за побољшање наплате краткорочних потраживања и смањење краткорочних обавеза.

Коефицијент тренутне ликвидности (готовина/краткорочне обавезе) на крају 2020. године износи $618.848/854.565 = 0,724$, док је у 2019. години износио **0,544**, а у 2018. години **0,366**. Коефицијент тренутне ликвидности у текућој години је знатно побољшан у односу на претходну годину, али је и даље испод референтне вриједности 1, што показује да је коефицијент тренутне ликвидности неповољан и да свега 72% својих краткорочних обавеза Друштво може измирити из расположиве готовине.

Просјечан број дана наплате потраживања у 2020. години износи 89 дана, што је незнатно лошије од претходне године, у којој је период наплате потраживања износио 80 дана. У текућој години период наплате потраживања је повећан за 9 дана у односу на претходну годину.

Солвентност

Табела
бр.13

СОЛВЕНТНОСТ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2020.	2019.	2018.
	20	19	18			
1. Пословна актива	062	062	062	9.494.841	10.555.897	10.807.639
2. Дугови	126+ 135	126+ 135	126+ 135	892.625	696.146	883.415
КОЕФИЦИЈЕНТ СОЛВЕНТНОСТИ (1/2)				10,637	15,163	12,234
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Коефицијент солвентности (Веће од ...)				1,000	1,000	1,000

Коефицијент солвентности Друштва у 2020. години је знатно изнад референтне вриједности 1 и износи 10,637. Имајући у виду да Друштво има дугове у износу од 892.625 КМ и пословну активу у износу од 9.494.841 КМ, долази се до закључка да је Друштво у могућности да измири све своје обавезе из расположиве пословне активе.

Задуженост

Табела бр.14

ЗАДУЖЕНОСТ									
у КМ									
ПОЗИЦИЈА	АОП			2020.		2019.		2018.	
	20	19	18	Износ	%	Износ	%	Износ	%
1. Капитал	101	101	101	8.602.216	90,60	9.859.751	93,41	9.924.224	91,83
2. Дугови	126+ 135	126+ 135	126+ 135	892.625	9,40	696.146	6,59	883.415	8,17
ПАСИВА (1 + 2)				9.494.841	100	10.555.897	100	10.807.639	100
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Капитал/Дугови:									
Капитал:	50%								
Дугови:	50%								

Према референтним вриједностима задужености, однос капитала и дуга треба да буде 50:50, односно да је граница више помјерена у корист капитала. У анализи задужености АД „Комуналац“ Бијељина уочљиво је да је у оквиру пасиве капитал знатно више заступљен у односу на дугове, односно да је тај однос у 2020. години 90,60:9,40 у корист капитала. Референтна вриједност капитал/дугови у текућој години је погоршана у односу на претходну годину због смањеног капитала и повећаних обавеза и дугорочних резервисања Друштва.

Адекватност капитала

Табела бр.15

СТРУКТУРА КАПИТАЛА									
у КМ									
ПОЗИЦИЈА	АОП			2020.		2019.		2018.	
	20	19	18	Износ	%	Износ	%	Износ	%
1. Акцијски капитал	103	103	103	3.748.014	43,57	3.748.014	38,01	3.748.014	37,77
Акцијски капитал - укупно				3.748.014	43,57	3.748.014	38,01	3.748.014	37,77
2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу	104	104	104	0	0	0	0	0	0
3. Задружни удели	105	105	105	0	0	0	0	0	0
4. Улози	106	106	106	0	0	0	0	0	0
5. Државни капитал	107	107	107	0	0	0	0	0	0
6. Остали основни капитал	108	108	108	0	0	0	0	0	0
I ОСНОВНИ И ОСТАЛИ КАПИТАЛ (1 до 6)	102	102	102	3.748.014	43,57	3.748.014	38,01	3.748.014	37,77
II ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	110	110	110	0	0	0	0	0	0
III РЕЗЕРВЕ	112	112	112	175.770	2,04	167.695	1,70	161.701	1,63
IV РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	116	116	116	4.223.611	49,10	5.619.614	56,80	5.810.814	58,55
V НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	119	119	119	454.821	5,29	324.428	3,29	203.695	2,05
VI ГУБИТАК ДО ВИСИНЕ КАПИТАЛА	123	123	123	0	0	0	0	0	0
УКУПНИ КАПИТАЛ (I до VI)	101	101	101	8.602.216	100	9.859.751	100	9.924.224	100

У структури укупног капитала највеће учешће имају ревалоризационе резерве са 49,10%, затим акцијски капитал са 43,57%, нераспоређени добитак са 5,29%, те законске резерве са 2,04%. У 2020. години Друштво је у текућој години исказало добитак у износу од 138.468 КМ.

ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ ДРУШТВА

У анализи имовинског положаја предузећа приказана је структура имовине у последње три године, ефикасност имовине и коефицијент обрта имовине.

Структура имовине

Табела бр.16

БИЛАНС СТАЊА						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	2020.		2019.		2018.	
	Износ	%	Износ	%	Износ	%
А К Т И В А						
А. СТАЛНА ИМОВИНА	7.736.486	77,28	9.212.165	83,19	9.255.695	81,74
I Нематеријална улагања	18.312	0,19	14.099	0,13	8.846	0,08
II Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине	7.711.303	77,02	9.197.748	83,06	9.246.438	81,66
III Дугорочни финансијски пласмани	317	0,00	318	0,00	411	0,00
IV Одложена пореска средства	6.554	0,07	0	0,00	0	0,00
Б. ТЕКУЋА ИМОВИНА	1.758.355	17,56	1.343.732	12,14	1.551.944	13,70
I Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намењена продаји	70.881	0,71	79.559	0,72	59.333	0,52
II Краткорочна потраживања, пласмани и готовина	1.687.474	16,86	1.264.173	11,42	1.492.611	13,18
1. Краткорочна потраживања	1.060.610	10,59	900.383	8,13	1.104.162	9,75
2. Краткорочни финансијски пласмани	0	0	0	0	0	0
3. Готовински еквиваленти и готовина	618.848	6,18	357.344	3,23	310.159	2,74
4. Активна временска разграничења	8.016	0,79	6.446	0,06	78.290	0,69
В. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0	0	0	0	0	0
Г. ПОСЛОВНА АКТИВА	9.494.841	94,84	10.555.897	95,33	10.807.639	95,44
Д. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	516.592	5,16	516.592	4,67	516.592	4,56
Ђ. УКУПНА АКТИВА	10.011.433	100,00	11.072.489	100,00	11.324.231	100,00
П А С И В А						
А. КАПИТАЛ	8.602.216	85,92	9.859.751	89,04	9.924.224	87,64
I ОСНОВНИ КАПИТАЛ	3.748.014	37,44	3.748.014	33,85	3.748.014	33,10
1. Акцијски капитал	3.748.014	37,44	3.748.014	33,85	3.748.014	33,10
2. Удјели друштва са ограниченом одговорношћу	0	0	0	0	0	0
3. Задружни удјели	0	0	0	0	0	0
4. Улози	0	0	0	0	0	0
5. Државни капитал	0	0	0	0	0	0
6. Остали основни капитал	0	0	0	0	0	0
II УПИСАНИ НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0	0	0	0	0	0
III ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0	0	0	0	0	0
IV РЕЗЕРВЕ	175.770	1,76	167.695	1,51	161.701	1,43
V РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	4.223.611	42,19	5.619.614	50,75	5.810.814	51,31
VI НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	454.821	4,54	324.428	2,93	203.695	1,80
VII ГУБИТАК ДО ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0	0	0	0	0	0
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	38.060	0,38	39.448	0,36	35.122	0,31
В. ОБАВЕЗЕ	854.565	8,54	656.698	5,91	848.293	7,49
I Дугорочне обавезе	0	0	0	0	0	0
II Краткорочне обавезе	854.565	8,54	656.698	5,93	848.293	7,49
1. Пасивна временска разграничења	218.641	2,18	139.900	1,26	263.057	2,32
Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА	9.494.841	94,84	10.555.897	95,33	10.807.639	95,44
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	516.592	5,16	516.592	4,67	516.592	4,56
Ђ. УКУПНА ПАСИВА	10.011.433	100,00	11.072.489	100,00	11.324.231	100,00

Учешће сталне имовине Друштва у укупној активи износи 77,28%, док је у претходној години износило 83,19%. Проценат учешћа сталне имовине у укупној активи текуће године се побољшао у односу на претходну годину, првенствено због смањених краткорочних потраживања.

У оквиру aktive биланса стања, значајне промјене евидентне су на текућој имовини, која је већа у текућој години у односу на претходну годину за износ од 414.623 КМ. Процентуално учешће текуће имовине у укупној активи је значајно и износи 17,56%.

У структури текуће имовине примјетно је повећање краткорочних потраживања, због мање наплативости потраживања у 2020. години у односу на 2019. годину. Готовински еквиваленти и готовина у 2020. години већи су за 261.504 КМ у односу на остварење претходне године.

У оквиру пасиве биланса стања, укупни капитал у 2020. години мањи је за 1.257.535 КМ у односу на претходну годину.

Стање и ефикасност имовине

Табела бр.17

ЕФИКАСНОСТ ИМОВИНЕ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2020.	2019.	2018.
	20	19	18			
1. Укупан приход	201+ 231+ 246+ 270+ 292	201+ 231+ 246+ 270+ 292	201+ 231+ 246+ 270+ 292	5.176.907	5.275.017	4.951.366
2. Просјечна пословна имовина	062/2	062/2	062/2	4.747.421	5.277.949	5.403.820
3. ЕФИКАСНОСТ ИМОВИНЕ (1/2)				1,090	0,999	0,916
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Ефикасност имовине (Веће од ...)				0,000	0,000	0,000

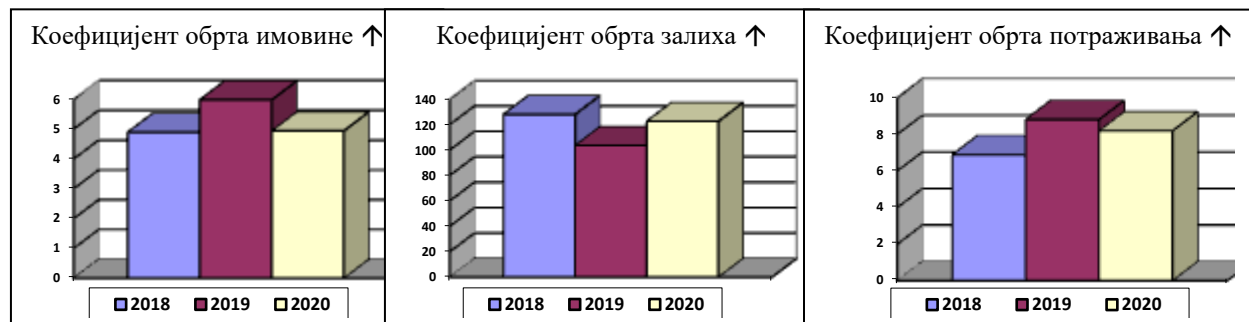
Коефицијент ефикасности имовине показује колико се успјешно користи укупна стална и текућа имовина, те је минимална референта вриједност већа од нуле. У нашем случају, коефицијент ефикасности имовине АД „Комуналац“ Бијељина је задовољавајући, посебно у 2020. години (1,090), док је у 2019. години износио 0,999 а у 2018. години 0,916.

Коефицијент обрта имовине

Табела бр.18

ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ						
у КМ						
П О З И Ц И Ј А	АОП			2020.	2019.	2018.
	20	19	18			
1. Приходи од продаје	202+ 206	202+ 206	202+ 206	4.343.342	4.120.329	3.795.619
2. Просјечна обртна имовина	031/2	031/2	031/2	879.178	689.258	775.972
3. Просјечне залихе	032/2	032/2	032/2	35.441	39.780	29.667
4. Просјечна потраживања	040/2	040/2	040/2	530.305	467.584	552.081
5а. Коефицијент обрта обртне имовине (1/2)				4,94	5,98	4,89
5б. Дани везивања обртне имовине (365/5а)				74	61	75
6а. Коефицијент обрта залиха (1/3)				122,55	103,58	127,94
6б. Дани везивања залиха (365/6а)				3	3,5	2,9
7а. Коефицијент обрта потраживања (1/4)				8,19	8,81	6,88
7б. Дани везивања потраживања (365/7а)				44,6	41,4	53,1

Графикон број 18 – Коефицијенти обрта имовине, обрта залиха и обрта потраживања

Коефицијент обрта обртне имовине приказује учинковитост употребе обртне имовине у остваривању прихода од продаје. Пожељно је да буде што већи. Приликом анализе АД “Комуналац” Бијељина, утврђено је да је коефицијент обрта имовине у 2020. години умањен у односу на 2019. годину, што указује да је обртна имовина у 2020. години мање ангажована у остваривању прихода од продаје од ангажованости обртне имовине у претходној години. Дани везивања обртне имовине треба да буду што краћи. У 2020. години потребно је 74 дана да се обрне имовина, док је у претходној години тај период знатно краћи и износио је 61 дан.

Коефицијент обрта залиха треба да буде што већи, јер је то показатељ ефикасног ангажовања залиха, односно њиховог учешћа у остваривању прихода од продаје. Већи коефицијент обрта залиха значи мање трошкове држања истих. Анализом коефицијента обрта залиха у АД “Комуналац” Бијељина дошло се до закључка да се залихе у текућој години знатно брже обрћу у односу на претходну годину.

Коефицијент обрта потраживања треба да буде што већи, како би период наплате потраживања био што мањи. У нашем случају коефицијент обрта потраживања у 2020. години износи 8,19 те је исти погоршан у односу на претходну годину. Наведени коефицијент показује лошију наплату потраживања од купаца у 2020. години у односу на 2019. годину. Дани везивања потраживања у текућој години су незнатно дужи у односу на претходну годину, те је потребно просјечно 45 дана да би се наплатило потраживање у текућој години, док је у претходној години требало 41 дан да се наплати потраживање.

ПРИНОСНИ ПОЛОЖАЈ ПРЕДУЗЕЋА

Структура пословних прихода и пословних расхода

Табела бр.19

ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	2020.		2019.		2018.	
	Износ	%	Износ	%	Износ	%
Структура пословних прихода:						
1. Приходи од продаје робе	1.367	0,03	15.858	0,31	13.841	0,31
2. Приходи од продаје учинака	4.341.975	86,28	4.104.471	80,81	3.781.778	83,20
3. Приходи од активирања или потрошње робе и учинака	0	0	0	0	0	0
4. Повећање вриједности залиха учинака	6.987	0,14	8.130	0,16	14.231	0,31
5. Смањење вриједности залиха учинака	0	0	0	0	0	0
6. Остали пословни приходи	682.156	13,55	950.835	18,72	735.531	16,18
I Пословни приходи (1 до 6)	5.032.485	100,00	5.079.294	100,00	4.545.381	100,00
Структура пословних расхода:						
1. Набавна вриједност продате робе	10.316	0,20	23.430	0,46	21.870	0,48
2. Трошкови материјала	434.417	8,45	477.474	9,38	462.848	10,01
3. Трош. зарада, накнада зарада и остали лични расходи	2.967.910	57,74	2.794.808	54,92	2.684.937	58,05
4. Трошкови производних услуга	1.249.508	24,31	1.284.005	25,23	1.012.606	21,89
5. Трошкови амортизације и резервисања	310.179	6,03	278.736	5,48	254.132	5,49
6. Нематеријални трошкови	140.195	2,73	197.330	3,88	157.024	3,39
7. Трошкови пореза	21.573	0,42	22.023	0,44	22.435	0,49
8. Трошкови доприноса	6.207	0,12	10.899	0,21	9.338	0,20
II Пословни расходи (1 до 8)	5.140.305	100,00	5.088.705	100,00	4.625.190	100,00
III РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ (I - II)	(107.820)		(9.411)		(79.809)	
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Резул. посл. активности (Веће од ...)	0,000		0,000		0,000	
IV ОДНОС ПОСЛ. ПРИХОДА И РАСХОДА (I / II)*100	97,90%		99,82%		98,27%	
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Однос посл. прихода и расхода (Веће од ...)	100,00%		100,00%		100,00%	
V РЕЛАТИВНА РАЗЛИКА ПОСЛ. ПРИХОДА И РАСХОДА ((I/II)*100)-100)%	-2,10%		-0,18%		-1,73%	
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Релативна разлика посл. прихода и расхода (Веће од ...)	0,00%		0,00%		0,00%	

Анализом пословних прихода и расхода утврђен је негативан резултат пословних активности текуће године у износу од 107.820 КМ, који је значајно погоршан у односу на претходну годину у којој је остварен негативан резултат пословних активности у износу од 9.411 КМ.

Структура прихода и расхода

Табела бр.20

БИЛАНС УСПЈЕХА									
у КМ									
ПОЗИЦИЈА	АОП			2020.		2019.		2018.	
	20	19	18	Износ	%	Износ	%	Износ	%
1. Пословни приходи	201	201	201	5.032.485	76,49	5.079.294	94,27	4.545.381	90,30
2. Финансијски приходи	231	231	231	61.937	0,94	64.928	1,21	129.266	2,57
3. Остали приходи	246	246	246	82.485	1,25	122.720	2,27	273.360	5,43
I ПРИХОДИ РЕДОВНИХ АКТИВНОСТИ (1+2+3)				5.176.907	78,68	5.266.942	97,75	4.948.007	98,30
4. Ванредни приходи	270	270	270	0	0	8.075	0,15	0	0
5. Одложени порески приходи	298	298	298	6.554	0,10	0	0	0	0
6. Ревалоризациони приходи	401	401	401	1.396.003	21,22	113.158	2,10	85.723	1,70
II УКУПНИ ПРИХОДИ (I+4+5)				6.579.464	100,00	5.388.175	100,00	5.033.730	100,00
7. Пословни расходи	216	216	216	5.140.305	79,81	5.088.705	97,61	4.625.190	94,45
8. Финансијски расходи	238	238	238	112	0	9.044	0,17	897	0,02
9. Остали расходи	257	257	257	1.300.579	20,19	108.733	2,09	264.981	5,42
10. Расходи по основу промјена рач.политика и испр.грешака из ран.год	293	293	293	0	0	6.738	0,13	1.180	0,02
III РАСХОДИ РЕДОВНИХ АКТИВНОСТИ (6+7+8+9)				6.440.996	100,00	5.213.220	100,00	4.892.248	99,91
11. Ванредни расходи	280	280	280	0	0	0	0	4.550	0,09
12. Расходи ревалоризације и признавања импаритетних губитака	408	408	408	0	0	0	0	0	0
IV УКУПНИ РАСХОДИ (III+10+11)				6.440.996	100,00	5.213.220	100,00	4.896.798	100,00

У табели бр.20 приказана је структура прихода и расхода, као и процентуално учешће појединих прихода и расхода у укупним. Највеће учешће у укупним приходима имају пословни приходи (са 76,49%), који се највећим дијелом остварују пружањем услуга одвоза отпада, док финансијски приходи, остали приходи, ванредни приходи и добици по основу смањења ревалоризационих резерви на сталним средствима учествују са 23,51% у укупним приходима. Највеће учешће у укупним расходима имају пословни расходи са 79,81%, док финансијски, остали расходи и расходи по основу промјена рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година учествују са 20,19%.

Профитабилност предузећа

Табела бр.21

ПРОФИТАБИЛНОСТ ПРЕДУЗЕЋА						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2020.	2019.	2018.
	20	19	18			
1. Добитак/(Губитак) прије опорезивања	294/ 295	294/ 295	294/ 295	-1.264.089	61.797	54.568
2. Текући и одложени порез на добит	296	296	296	0	13.444	20.417
3. Укупни нето добитак (губитак) у обрачунском периоду	417/ 418	417/ 418	417/ 418	138.468	161.511	119.874
4. Укупан приход	301	301	301	5.176.907	5.275.017	4.951.366
КОЕФИЦИЈЕНТ ПРОФИТАБИЛНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА (3/4)				0,027	0,031	0,024
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Коэф. профитабилности (Веће од ...)				0,000	0,000	0,000

Коефицијент профитабилности је један од најважнијих финансијских показатеља. Пожељно је да референта вриједност коефицијента профитабилности буде знатно изнад вриједности 0. У анализи профитабилности АД „Комуналац“ Бијељина примјетно је да је коефицијент профитабилности у 2020. години незнатно изнад референтне вриједности, што показује минималну профитабилност пословања Друштва. Потребно је сачинити програм мјера за повећање прихода и смањење трошкова, како би Друштво повећало профитабилност пословања.

Ризик остварења финансијског резултата

Табела бр.22

РИЗИК ОСТВАРЕЊА ФИНАНСИЈСКОГ РЕЗУЛТАТА			
у КМ			
ПОЗИЦИЈА	2020.	2019.	2018.
1. Пословни приходи	5.032.485	5.079.294	4.545.381
2. Варијабилни расходи	1.694.241	1.784.909	1.497.324
3. Маржа покрића (1 - 2)	3.338.244	3.294.385	3.048.057
4. Фиксни и претежно фиксни расходи	3.446.064	3.303.796	3.127.866
5. Расходи камата	21	9.034	896
6. Пословни резултат (3 - 4)	(107.820)	(9.411)	(79.809)
7. Бруто финансијски резултат (6 - 5)	(107.799)	(18.445)	(80.705)
8. ФАКТОРИ РИЗИКА :			
8.1. Пословног (3/6)	(30,96)	(350,06)	(38,19)
8.2. Финансијског (6/7)	1,00	0,51	0,99
8.3. Укупног (8.1. * 8.2.)	(30,96)	(178,53)	(37,81)
9. Коефицијент марже покрића (3/1)	0,6633	0,6486	0,6706
10. Потребан пословни приход за остварење неутралног пословног добитка (4/9)	5.195.332	5.093.734	4.664.280
11. Стопа еластичности остварења неутралног пословног добитка ((1-10)/1) '100	(3,24)	(0,28)	(2,62)
12. Потребан приход за остварење неутралног добитка редовне активности (4+5)/9	5.195.364	5.107.663	4.665.616
13. Стопа еластичности остварења неутралног добитка редовне активности ((1-12)/1) '100	(3,24)	(0,56)	(2,65)

У табели бр.22 приказана је анализа фактора ризика финансијског резултата.

Суштина **пословног леверица** огледа се у сљедећем: „Ако предузеће има више фиксне трошкове онда је више изложено ризику да у случају пада обима продаје не покрије из прихода те фиксне трошкове, односно постоји ризик да предузеће послује са губитком”.

Анализирајући финансијски резултат АД „Комуналац“ Бијељина у 2020. години, са упоредним показатељима из 2019. и 2018. године, дошло се до закључка да Друштво има високе фиксне трошкове, те да мале флукуације у остваривању прихода могу значајно угрозити пословни резултат.

Суштина **финансијског леверица** огледа се у сљедећем: „Ако је позајмљени капитал већи и ако су фиксни расходи које он изискује високи, онда постоји већи ризик да предузеће својим редовним пословањем неће бити у стању да покрива те фиксне расходе финансирања. Аналогно томе, величина финансијског ризика (леверица) зависи од степена којим су фиксни расходи на име камата покривени из пословног добитка”.

Посматрајући финансијски ризик предузећа са аспекта позајмљивања, може се закључити да предузеће нема финансијског ризика, јер не постоји велики износ позајмљених средстава, односно нема великих издвајања на име камата.

Комбиновани (сложени) левериц – мјери се помоћу фактора комбинованог леверица који показује дејство укупног ризика (пословног и финансијског), и то у смислу сљедећег: свако повећање обима продаје директно утиче на повећање нето-добитка и стопе приноса на сопствена пословна средства. При томе, важи и обрнуто.

Рентабилност

Табела бр.21

РЕНТАБИЛНОСТ						
ПОЗИЦИЈА	АОП			2020.	2019.	2018.
	20	19	18			
1. Нето добитак / (губитак)	299 300	299 300	299 300	(1.257.535)	48.353	34.151
2. Расходи камата	240	240	240	21	9.034	896
3. НЕТО ПРИНОС НА УКУПАН КАПИТАЛ (1+2)				(1.257.514)	57.387	35.047
4. Просјечан сопствени капитал	102/2	102/2	102/2	1.874.007	1.874.007	1.874.007
5. Просјечан укупан капитал	101/2	101/2	101/2	4.301.108	4.947.268	4.962.112
6. Просјечан инвестирани капитал	(102+ 116)/2	(102+ 116)/2	(102+ 116)/2	3.985.813	4.683.814	4.779.414
7. Рентабилност сопственог капитала (1/4)×100				(67,10%)	2,58%	1,82%
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Рентабилност сопственог капитала (Веће од ...)				0,00%	0,00%	0,00%
8. Рентабилност укупног капитала (1/5)×100				(29,24%)	0,97%	0,69%
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Рентабилност укупног капитала (Веће од ...)				0,00%	0,00%	0,00%
9. Рентабилност инвестираног капитала (3/6)×100				(31,55%)	1,23%	0,73%
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Рентабилност инвестираног капитала (Веће од ...)				0,00%	0,00%	0,00%

Рентабилност капитала показује финансијску дјелотворност укупне активе. Коефицијент рентабилности капитала треба да буде што већи, односно улагање у капитал треба да обезбједи што бољи принос. Рентабилност сопственог капитала у 2020. години је знатно побољшана у односу на претходне године, али је и даље потребно предузети мјере помоћу којих би се обезбједила боља искориштеност сопственог капитала, односно помоћу којих би се остварио бољи принос на сопствени капитал.

Анализа коефицијента **рентабилности укупног капитала** нам показује колики је нето добитак/губитак у односу на укупни капитал. АД „Комуналац“ Бијељина је у 2020. години остварио нето губитак и исказао негативан коефицијент рентабилности на укупан капитал од (29,24%), који је знатно погоршан у односу на претходне године.

Рентабилност инвестираног капитала (уложених средстава) - израчунава се као однос између годишњег финансијског резултата (добитка, профита) и просјечне вриједности уложених или кориштених средстава. Рентабилност инвестираног капитала у 2020. години износи (31,55%) и знатно је погоршана у односу на претходне године.

ЗАКЉУЧАК

На основу извршене анализе имовинског и финансијског положаја АД „Комуналац“ Бијељина, може се закључити следеће:

- **Финансијска равнотежа Друштва** (краткорочна и дугорочна) у 2020. години је стабилна, и знатно је побољшана у 2020. години у односу на 2019. годину.
- **Коефицијент текуће ликвидности** Друштва (текућа имовина/краткорочне обавезе), на дан билансирања 31.12.2020. године износи $1.758.355/854.565 = 2,058$, док је у 2019. години био **2,046**, а у 2018. години **1,829**. На основу наведених показатеља текуће ликвидности, може се закључити да је текућа ликвидност у 2020. години знатно боља у односу на претходне године, првенствено због чињенице да је Друштво готовину и готовинске еквиваленте значајно повећало у текућој години у односу на претходну годину. Готовина и готовински еквиваленти у текућој години су у односу на претходну годину повећани за 73,18%.
- **Коефицијент редуковане ликвидности** (готовина + краткорочна потраживања /краткорочне обавезе), на дан билансирања 31.12.2020. године износи $(618.848+1.060.610)/854.565 = 1,965$, у 2019. години је износио **1,915**, док је у 2018. години био **1,667**. Коефицијент редуковане ликвидности у текућој години знатно је изнад референтне вриједности, што показује да су предузете одређене мјере за побољшање наплате краткорочних потраживања и смањење краткорочних обавеза.
- **Коефицијент тренутне ликвидности** (готовина/краткорочне обавезе) на крају 2020. године износи $618.848/854.565 = 0,724$, док је у 2019. години износио **0,544**, а у 2018. години **0,366**. Коефицијент тренутне ликвидности у текућој години је знатно побољшан у односу на претходну годину, али је и даље испод референтне вриједности 1, што показује да је коефицијент тренутне ликвидности неповољан и да свега 72% својих краткорочних обавеза Друштво може измирити из расположиве готовине.
- **Просјечан број дана наплате потраживања** у 2020. години износи 89 дана, што је незнатно лошије од претходне године, у којој је период наплате потраживања износио

80 дана. У текућој години период наплате потраживања је повећан за 9 дана у односу на претходну годину.

- **Коефицијент солвентности** Друштва у 2020. години је знатно изнад референтне вриједности 1 и износи 10,637. Имајући у виду да Друштво има дугове у износу од 892.625 КМ и пословну активу у износу од 9.494.841 КМ, долази се до закључка да је Друштво у могућности да измири све своје обавезе из расположиве пословне активе.
- Референтна вриједност **капитал/дугови** у текућој години је погоршана у односу на претходну годину због смањеног капитала и повећаних обавеза и дугорочних резервисања Друштва, али је и даље однос **капитал/дугови (90,60:9,40)** знатно помјерена у корист капитала.
- **Коефицијент ефикасности имовине** показује колико се успјешно користи укупна стална и текућа имовина, те је минимална референтна вриједност већа од нуле. У нашем случају, коефицијент ефикасности имовине АД „Комуналац“ Бијељина је задовољавајући, посебно у 2020. години (1,090), док је у 2019. години износио 0,999 а у 2018. години 0,916.
- **Коефицијент обрта имовине** у 2020. години је умањен у односу на 2019. годину, што показује да је обртна имовина у текућој години мање ангажована у остваривању прихода од продаје од ангажованости обртне имовине у претходној години.
- **Коефицијент обрта залиха** треба да буде што већи, јер већи коефицијент обрта залиха значи мање трошкове држања истих. Анализом коефицијента обрта залиха у АД „Комуналац“ Бијељина дошло се до закључка да се залихе у текућој години знатно брже обрћу у односу на претходну годину.
- **Коефицијент обрта потраживања** у текућој години износи 8,19 и исти је погоршан у односу на претходну годину, што показује да је наплативост потраживања од купаца у 2020. години незнатно лошија у односу на претходну годину, те да су дани везивања потраживања са 41 дана у претходној години повећани на 45 дана у текућој години.
- **Из анализе приносног положаја** предузећа може се утврдити да је резултат из пословних активности, остварен у 2020. години, негативан, те да је погоршан у односу на претходну годину, јер је у текућој години остварен пословни губитак у износу од 107.820 КМ, док је у 2019. години остварен пословни губитак у износу од 9.411 КМ.
- **У анализи профитабилности** АД „Комуналац“ Бијељина евидентно је погоршање коефицијента профитабилности у 2020. години у односу на претходну годину. У посљедње четири године Друштво је профитабилно пословало, док је у 2016. години остварен губитак, који је приказао нерентабилно пословање. Потребно је сачинити програм мјера за повећање прихода и смањење трошкова, како би Друштво још више побољшало профитабилност пословања.
- **Из анализе коефицијената рентабилности сопственог, инвестираног и укупног капитала**, утврђен је негативан коефицијент, који је знатно погоршан у односу на претходне двије године.

МЈЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВАЊА

Извршена анализа пословања и идентификовани проблеми са којима се суочава АД “Комуналац” Бијељина, представљају подлогу за доношење мјера за побољшање пословања и остварење позитивног финансијског резултата.

У текућој години остварен је негативан финансијски резултат и поједини показатељи пословања су погоршани у односу на претходну годину.

Укупни приходи текуће године су мањи за 98.110 КМ од остварења претходне године, док су укупни расходи увећани за 1.227.776 КМ. У 2020. години остварен је губитак прије опорезивања у износу од 1.264.089 КМ, који представља разлику укупних прихода и укупних расхода текуће године.

У Извјештају о пословању за 2019. годину, предложене су одређене мјере за унапређење пословања и остварење позитивног финансијског резултата, које су дјелимично или у потпуности реализоване у току 2020. године.

У наредном периоду потребно је предузети сљедеће мјере за побољшање пословања и остварење позитивног финансијског резултата у 2021. години:

1. **Побољшати наплату потраживања од купаца**, са посебним акцентом на наплату потраживања од физичких лица. За реализацију наведеног потребно је веће ангажовање свих запослених а посебно је неопходно ангажовање лица задужених за наплату и праћење наплате потраживања, како би се наплативост у наредном периоду побољшала и спријечила застара потраживања.
2. Наставити са континуираним **активностима на утуживању правних и физичких лица**.
3. **Преиспитати постојеће капацитете расположивих људских ресурса и потенцијале запослених**, као највриједнијих средстава организације, са потребама Друштва, како би се постигла боља ефикасност и економичност пословања.
4. **Анализирајући капацитете сталних средстава**, односно искориштеност и ангажованост сталних средстава у складу са техничком опремљености и старости, те преиспитати могућност додатног ангажовања сталних средстава.
5. Извршити детаљну анализу свих расхода и **преиспитати могућност смањења појединих расхода**, посебно оних који имају значајно учешће у укупним расходима.
6. Преко Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске, а на основу пријаве на јавни конкурс за додјелљивање средстава за суфинансирање програма и пројеката из области заштите животне средине, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије, **обезбједити додатна средства** за проширење дјелатности и остварење додатних прихода.
7. Кроз **пројекат раздвајања отпада на мјесту настанка** укључити што већи број корисника, јер се тако смањују трошкови управљања отпадом, транспорта, јер не морате транспортовати посебно секундарне сировине. Каснији процес управљања отпадом је

много повољнији и добија се квалитетнија секундарна сировина коју је касније лакше сепарирати.

8. **Постављање еко контејнера** на одређеним локацијама за сортирање отпада на изворишту (ПЕТ, пластика, папир, картон, стакло...).
9. Израдити **студију изводљивости** којом ће се процјенити шансе за успјех остваривања циљева пројекта гријања и хлађења пословних просторија помоћу топлотних пумпи, чиме би се трошкови гријања и хлађења пословних просторија смањили и створили предуслови за остварење додатних прихода пружањем услуга гријања и хлађења објеката који су под закупом, а који су власништво Друштва.
10. Извршити **санацију свих објеката који се издају под закуп**, како би се створили основни услови за редовну употребу објеката. Под санацијом подразумијевамо довођење објекта или једног његовог дијела, односно појединачног елемента, који је због неких непожељних дјеловања оштећен, па му је функција упитна, у првобитно стање носивости и функционалности уз отклањање неких мањих уочених недостатака.
11. У сарадњи са локалном заједницом **обезбиједити и друге послове из надлежности комуналне дјелатности**, као што су чишћење дивљих депонија, изградња депоа за контејнере, кошење амброзије, кошење и уређење путних појаса, одржавање кишне канализације, азил за псе, израда хоризонталне сигнализације и друго.
12. **Извршити анализу остварених прихода**, посебно прихода од услуга одвоза чврстог комуналног отпада физичким лицима, са посебним освртом на следеће:
 - упоређивање стварних и евидентираних квадратура корисних стамбених површина,
 - економска исплативост постојеће цијене одвоза чврстог комуналног отпада,
 - заступљеност свих корисника у евиденцији одвоза и**размотрити могућност остварења додатних прихода пружањем нових услуга**, по основу постојећих расположивих људских и материјалних ресурса.

У наредном периоду потребно је обратити пажњу на процес реализације сваке од предложених мјера за побољшање пословања и тежити ка остваривању планираних циљева.

АД „Комуналац“ Бијељина

Број: 3647/2021

Датум: 07.05.2021. године

МП

АД „КОМУНАЛАЦ“ БИЈЕЉИНА

Мирослав Кулић